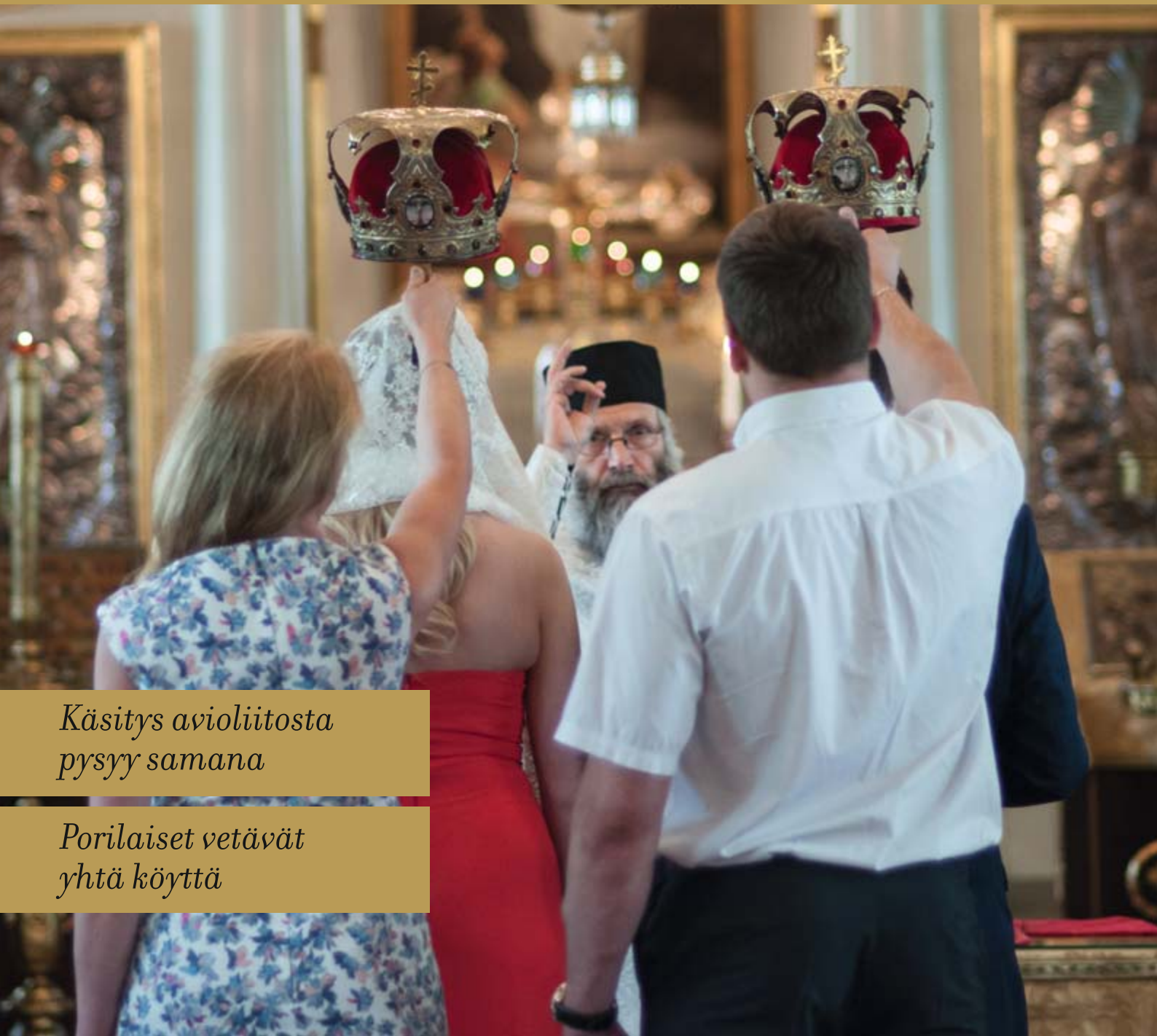

HELSINGIN HIIPPAKUNNAN ORTODOKSISTEN SEURAKUNTIEN JÄSENLEHTI | IRTONUMERO 5,50€

ORTODOKSI

07/16 *viesti*

*Käsitys avioliitosta
pysyy samana*

*Porilaiset vetävät
yhtä köyttä*

“Näemmekö jokaisessa ihmisessä mahdollisuuden Kristuksen kohtaamiseen?”

13

26

Ateismi sai väistyä Siperiassa.

16

Porin Pyörösissä askarrellaan ahkerasti.

24

Enkelien suosio kertoo hengellisyiden kaipuusta.

Sisällys

3 PÄÄTOIMITTAJALTA

4 KIRKKOHERRALTA

6 AJANKOHTAISTA

9 ARKENA Tekeekö parta papin?

ARKENA

10 KÄSITYS AVIOLIITOSTA PYSYY SAMANA

Kannessä

13 VÄHEMMISTÖNÄ VÄHEMMISTÖKIRKOSSA

16 REPORTAASI Talkootöillä rakennettu kirkko

Kannessä

20 РУССКОЯЗЫЧНЫЕ СТРАНИЦЫ

21 KOLUMNI Pertti Rönkkö

24 MEIKÄLÄISIÄ Andreas Hänninen

23 PYHÄNÄ Kihlaus, lupaus avioliitosta

PYHÄNÄ

24 ENKELIT, LUOMAKUNNAN
TAIVAALLISIMMAT OLENNOT

26 SIPERIA ATEISMIN JÄLKEEN

29 ESIPAIMENELTA

31 SVENSK SIDA

32 PYHÄT MYSTEERIT Avioliitto

34 PYHÄT ESIRUKOILIJAMME

35 KULTTUURI

37 HUOMENNA Joulun aika lähestyy

HUOMENNA

38 LAPSET JA NUORET

40 JUMALANPALVELUKSET JA MENOT

52 DIAKONIA TIEDOTTAA

53 PERHEUUTISIA

54 LAINATUT

55 RISTISANATEHTÄVÄ

ORTODOKSI

07/16 viesti

Helsingin, Haminan, Kotkan, Lahden,
Lappeenrannan ja Tampereen
ortodoksisten seurakuntien lehti

Aikakauslehtien Liiton jäsenlehti.

Lehti ilmestyy 8 kertaa vuodessa.

JULKAISIJA: Helsingin
ortodoksinen seurakunta

TOIMITUS: Liisankatu 29 A 2, 00170 Helsinki
SÄHKÖPOSTI: ortodoksiviesti@ort.fi
PÄÄTOIMITTAJA: Mirva Brola,
p. (09) 8564 6115
MA. TOIMITUSSIHTEERI: Teemu Perhiö,
p. (09) 8564 6116

LEHDEN ULKOASU: Leena Toivola

LEHDEN TAITTO: Jessica Aronen,
Aste Helsinki Oy

TOIMITUSNEUVOSTO:
Markku Salminen, Risto Nordell, Urpo
Uotila, Jukka Jauhiainen, Anna Syrjänen-
Filppu, Alexander Hautamäki, Birgit
Salmenhaara, Timo Tynkkynen, Liisa
Tynkkynen, Jonas Bergenstad, Mikko
Kuri, Aleksej Sjöberg, Eeva Manni

TILAUSHINTA: 40 € / vuosi. Lehti on
seurakuntien jäsenille ilmainen.

TILAUKSET JA OSOITTEENMUUTOKSET:
(seurakuntalaisten ei tarvitse ilmoittaa
osoitteenmuutoksia): p. (09) 8564 6100

PAINOPAIKKA:

punamusta

ISSN 0788-9194

KANNEN KUVA: LAURA KARLIN

Selkeä linja estää hajaannuksen

ENSI VUONNA voimaan tuleva avioliittolaki on ravistellut voimalla toista kansankirkkoamme. Kysymys, pitäisikö kirkon vihkiä samaa sukupuolta edustavia pareja, on osoittautunut vaikeaksi evankelisluterilaisille. Asia jakaa voimakkaasti kantoja puolesta ja vastaan ja on omiaan aiheuttamaan hajaannusta kirkon sisällä. Piispaainkokouksen kielteisestä kannasta huolimatta osa luterilaisesta papistosta on jo ilmoittanut toimivansa kirkon virallisen linjan vastaisesti.

Avioliittokeskustelussa ortodoksinen kirkko on pysynyt hyvin hiljaa. Syntyy melkein vaikutelma, ettei käynnissä oleva, merkittävä yhteiskunnallinen muutos koskettaisi meitä lainkaan. Kirkkomme suhtautumista asiaan pidettäneen niin itsestään selvänä, ettei siitä kannata edes aloittaa keskustelua. Kuitenkin uusi avioliittolaki velvoittaa myös Suomen ortodoksista kirkkoa ja on hyvä todeta, mitä se meille käytännössä tarkoittaa.

Vaikka kirkkolaki ja -järjestys eivät ortodokseillakaan määrittele vihittävien sukupuolia, kirkkomme tukeutuu näiden lisäksi Raamattuun, kirkkoisien opetukseen ja kanoneihin, jotka säätelevät keskeisesti uskonopillisia käsityksiämme. Niissä avioliittoa pidetään lähtökohtaisesti vain miehen ja naisen välisenä. Suomen lainsäädäntö takaa kirkkomme oikeuden tukeutua perinteisiinsä uskonoppia käsittelevissä kysymyksissä, joihin myös avioliitto sakramenttina lukeutuu. Uusi laki ei siis tee ortodoksikirkon avioliitosta sukupuolineutraalia.

Ortodoksiset paikalliskirkot ympäri maailman yhdessä katolisen kirkon kanssa suhtautuvat kielteisesti samaa sukupuolta edustavien kirkolliseen vihkimiseen. Mies- ja naispareja vihkivät protestanttiset kirkot ovat tässä yhteydessä häviävän pienilukuinen joukko. Maailman mittakaavassa seksuaalivähemmistöjen avio-oikeus on yhä harvinaisen poikkeus. Siten tulee ymmärrettävämmäksi myös Suomen ortodoksisen kirkon näkemys, joka vapaamielisessä pohjolassa on helppo leimata patavanhoilliseksi.

Ajatus kahden miehen tai naisen välisestä avioliitosta ei ole itsestään selvä kaikille suomalaisillekaan. Laiksi päätynyt taannoinen lakialoite poiki tänä vuonna vasta-aloitteen, joka sekkin eteni eduskuntaan. Muuttuvassa maailmassa ortodoksinen kirkko edustaa tässä mielessä ajattomuutta ja pysyvyyttä. Perinteisiin tukeutuminen ja selkeät kannat takaavat myös kirkkomme yhtenäisyyden.

Mirva Brola

Kotkan vanhin ikoni uuteen kuosiin

KOTKAN ortodoksisessa seurakunnassa on meneillään hyvin mielenkiintoinen kulttuuriperintöprojekti. Osana seurakunnan kulttuuriprojektia konservoitiin kesällä yksi seurakunnan huonokuntoisimmista ikoneista.

Kotkalainen ikonitutkija, filosofian tohtori Olga Sipola oli valinnut Kazanin Jumalanäidin ikonin konservoitavaksi. Ikonin karu ulkonäkö ei hämmentänyt Sipolaa.

Hän ymmärsi löytäneensä kulttuurihistoriallisen aarteen – Kotkan ortodoksikirkon vanhimman ikonin.

Tutkimuksen edetessä kävi ilmi, että ikoni on maalattu 1700-luvun alussa. Konservointi oli vaikea prosessi, sillä ikoni oli pahoin kärsinyt. Työskentely ikonin parissa kesti kaksi kuukautta.

Kulttuuriprojektin tavoitteena on kertoa seurakunnan jäsenille ja suurelle yleisölle ikonista ja sen konservoinnista. Olga

Sipola on pitänyt luennon Merikeskus Vellamossa aiheesta.

Lapsia varten on valmistunut Zinaida Kornjukovan piirtämä värityskirja Kazanin ikonin tarinasta. Kornjukova toimii konservaattorina Kizin saarella, Karjalan tasavallassa. Helsingin metropoliittakunnan säätiö antoi projektiin 2 000 euron avustuksen.

Ikonia säilytetään Nikolaos-salin näyttelyvitriinissä joulukuun alkuun saakka. Siihen voi tutustua kirkkoherranviraston ollessa avoinna.

Yhteisen kulttuuriperinnön säilyttäminen ja suojeleminen kuuluu myös seurakunnille, joskin se ei ole kirkon ydintoimintaa. Kulttuuriperinnön suojeleminen luo kuitenkin puitteita kirkon ydintoiminnan harjoittamiselle. Tällä en tarkoita, että kirkot olisivat museoita. Me kaikki iloitsimme toimivasta jumalanpalvelusyhteisöstä – seurakunnastamme!

Alexander Hautamäki
kirkkoherra

Kotkan ortodoksinen seurakunta

Старейшая икона прихода вернулась с реставрации

В православном приходе города Котка проходит интересный проект, направленный на сохранение культурного наследия. Летом, в рамках осуществления проекта, на реставрацию была отправлена одна из икон прихода, которая находилась в плачевном состоянии.

Жительница города Котка, специалист в области иконописи и доктор философии Ольга Сипола выбрала для консервации Казанскую икону Божьей Матери. Плохое состояние иконы не смутило специалиста. В ее руках оказался настоящий экземпляр культурного наследия – старейшая икона прихода города Котка.

При изучении было установлено, что данная икона была написана в начале XVIII века. Процесс консервации был очень сложным, так как икона была сильно повреждена. На реставрацию ушло почти два месяца.

Главной целью проекта является донесение истории написания и реставрации иконы до прихожан храма, а также более широкому кругу людей. В центре «Merikeskus» уже была проведе-

на лекция с участием Ольги Сипола.

При авторстве Зинаиды Корнюковой для детей издана раскраска на тему истории Казанской иконы Божьей Матери. Зинаида Корнюкова работает реставратором на острове Кижы (Республика Карелия). Фонд хельсинкской епархии выделил на осуществление проекта 2000 евро.

Отреставрированная икона будет выставлена в Никольском зале до декабря этого года. Познакомиться с иконой можно во время работы приходской канцелярии.

Общая забота и сохранение культурного наследия является частью приходской деятельности, хотя и не является основной. В тоже время эта деятельность создает базу для тех, кто занят основной церковной деятельностью. Это не значит, что храмы должны стать музеями. Мы все радуемся жизни нашей общины объединённой в богослужебной жизни.

Настоятель
Александр Хаутамяки
Православный приход города Котка

Перевод Алекси Савельев

Imatralla juhlittiin kirkon kuutta vuosikymmentä

LAPPEENRANNAN SEURAKUNNAN jälleerakennuskauden Imatran Pyhän Nikolaoksen kirkko vietti 60-vuotisjuhlaansa sunnuntaina 2.10. Arkkitehti **Toivo Paatelan** alun perin rukoushuoneeksi suunnittelema pyhäkkö valmistui vuonna 1956 ja se vihittiin kirkoksi tasan kolmekymmentä vuotta myöhemmin 1986.

Juhlaliturgian toimitti Helsingin metropoliitta **Ambrosius** kanssapalvelijoinaan seurakunnan omat papit sekä juhlaan saapuneet Konevitsan luostarin igumeni **Aleksandr** ja Svetogorskin seurakunnan kirkkoherra **Mihail Kotov**.

Opetuspuheessaan metropoliitta tähdensi seurakuntalaisten keskinäistä yhteenkuuluvuutta, kunnioitusta ja rakkautta. Kirkko täytyikin ääriään myöten rukoilijoista. Liturgiassa lauloivat sekä suomen- että slaavinkielinen kuoro.

Jumalanpalveluksessa henki vahvasti aito yhteenkuuluvuus ja vahva rukouksellinen ilmapiiri, jossa jokainen läsnäolija saattoi tuntea olevansa omassa hengellisessä kodissaan. Yhteisöllisyys onkin Nikolaoksen kirkkoyhteisön vahvuus.

Koko kirkkokansalle oli seurakuntatalolla katettuna juhlatarjoilu, jonka toteuttamisesta vastasivat kaikki imatralaiset toimintapiirit. Kukin ryhmä valmisti erilaisia leivonnaisia, joista kertyi näyttävä ja notkuva kattaus.

Kirkkokahvien päätyttyä kuultiin juhlahetkessä musiikkiesityksiä ja eri-ikäisten ja eri kulttuuritaustaisten seurakuntalaisten ajatuksia omasta kotikirkostaan.

Imatran kaupungin tervehdyksen toi kaupunginhallituksen varapuheenjohtaja **Heikki Tanninen** ja Imatran luterilaisen

Mikael Tynkkynen

Juhlavan palveluksen lopussa oli ristisaatto kirkon ympäri kauniissa auringonpaisteisessa säässä.

seurakunnan tervehdyksen kirkkoherra **Arto Marttinen**.

Imatralaisten yhteys Konevitsan luostariin on ollut tiivistä 25 vuoden ajan, ja tästä kiitoksena igumeni Aleksandr luovutti kirkolle lahjana Konevitsan Jumalanäidin ikonin. Myös lähimmän naapurikaupungin kirkkoherra, isä Mihail Kotov tervehti juhliavaa kirkkoa ja toi myös Viipurin ja Priozerskin piispa **Ignatin** tervehdyksen.

Juhlassa muistettiin Pyhän Karitsan ritarikunnan ritarimerkillä **Raija Tiittasta** ja **Hannu Mutasta**, piispallisella siunauskirjalla Ikonin Ystävät -toimintapiiriä sekä kuorolaisia **Ritva Mentua** ja **Eija Salmista**.

TIMO TYNKKYNE

Tampereen päiväpiiri taidemuseossa

Tampereen ortodoksisen seurakunnan päiväpiiri tutustui **Ron Muekin** taidenäyttelyyn Sara Hildénin taidemuseossa 6. lokakuuta. Päiväpiiri kokoontuu joka toinen torstai klo 12, yleensä Nikolainsalissa. Kerho on tarkoitettu etupäässä eläkeläisille mutta myös muille aikuisille, joilla on mahdollisuus tulla mukaan toimintaan keskellä päivää. Päiväpiiriä on vetänyt jo reilut 20 vuotta diakoni **Harri Kahila**.

TEKSTI JA KUVA ARJA PIKKUHARJU

Anna Vyubovan akvarellit kateissa

Anna Vyubovan (os. **Taneeva**) elämälle omistettavasta näyttelystä on kateissa 20 akvarellia. Tuleva näyttely on osa Suomen 100-vuotisjuhlaa ja sitä suunnittelee Pyhät keisarilliset marttyyrit ja Anna Taneeva Suomessa muistoyhdistys ry yhteistyössä Capital Median kanssa.

Vyubova oli Venäjän viimeisen keisarinna hovineiti. Hän pakeni vallankumouksen jälkeen bolševikkeja turvaan Suomeen ja asui täällä 43 vuotta.

Yhdistys etsii valokuvia, kirjoja sekä henkilökohtaisia tavaroita ja muistoja Annasta. Etsinnässä ovat myös Vyubovan maalaamat akvarellit, jotka ovat aiemmin olleet esillä Uspenskin katedraalin kryptassa 2008. Akvarellien nykyistä sijaintia eivät tiedä edes lähiomaiset.

Tiedot esineistä ja akvarellien olinpaikasta voi ilmoittaa Aki Huhtiniemelle (p. 040 770 8942, aki.huhtiniemi@pp.inet.fi).

Katsomuskasvatusta päiväkoteihin

UUDEN VARHAISKASVATUSSUUNNITELMAN vaikutuksia lasten uskonnonopetukseen pohdittiin seminaarissa Helsingissä syyskuun lopulla. Suunnitelman mukaan varhaiskasvatukseen tulee uskonnollisesti ja katsomuksellisesti sitoutumatonta.

Lasten päivähoito siirrettiin vuonna 2013 sosiaali- ja terveysministeriöstä opetus- ja kulttuuriministeriön alaisuuteen, ja uusi varhaiskasvatustilalaki astui voimaan viime vuoden elokuussa. Tästä syksystä lähtien esiopetuksessa on jo käytössä uudet opetusperusteet, mutta varhaiskasvatukseen ne ovat vasta tulossa.

Vastaisuudessa lapset eivät enää opettele omaa uskontoaan, vaan katsomuskasvatuksessa tutustutaan ryhmässä edustettuina oleviin katsomuksiin. Uskontoa ei kuitenkaan poisteta varhaiskasvatuksesta. Esimerkiksi joululaulut ja enkeliaskartelut säilyvät päiväkotien ohjelmassa.

Myös yksittäisen lapsen varhaiskasvatussuunnitelmassa (vasu) huomioidaan lapsen kulttuurinen ja vakaumuksellinen tausta.

Helsingin ortodoksisen seurakunnan kasvatustyöntekijä **Kaarina Lyhykäinen** pitää oman uskonnon poistamista heikennyksenä aiempaan.

– Edustettuina oleviin katsomuksiin tutustuminen on ky-

Teemu Perhiö

Alustajat Sylvia Tast, Silja Lamminmäki-Vartia ja Kirsi Alila vastasivat yleisön kysymyksiin.

seenalaista, koska pienillä paikkakunnilla ei juuri ole erilaisuutta. Toinen asia on, kuinka suuren haasteen eteen kasvattajat laitetaan: heillä pitää olla monen katsomuksen asiantunte- musta, Lyhykäinen toteaa.

Opetus- ja kulttuuriministeriö valmistelee parhaillaan varhaiskasvatuksen opetussuunnitelman perusteita, jotta paikalliset opetussuunnitelmat saadaan käyttöön ensi vuoden elokuussa.

Varhaiskasvatuksen seminaarin järjesti Suomen ekumeenisen neuvoston kasvatusasiain jaosto.

MIRVA BROLA

Jaakobin talo vihittiin käyttöön

Jaakobin taloksi nimetty Kaunisniemen leirikeskukseen uusi majoitusrakennus vihittiin juhlallisesti käyttöön perjantaina 21. lokakuuta. Vihkimisen toimitti kirkkoherra **Markku Salminen**.

Yksikerroksinen Jaakobin talo valmistui aikataulussa. Pieniä viilausten kohteita oli vielä juhlan alla jäljellä: ikoneita ei saatu seinille viikonloppua varten kuin yksi kappale, ja eteismatot olivat tilaamatta.

Salminen painotti vihkimisen jälkeisessä puheessaan, että tilat ovat tärkeitä seurakuntatyön mahdollisuuksien luomisessa.

– Tämä rakennus on seurakuntalaisia varten, ja on tärkeää, että sitä myös käytetään.

Jo samana iltana talolle olikin saapumassa 120 nuorta seurakuntalaista Qtis-kuutamoleirille.

Vihkitilaisuudessa oli paikalla myös Lopen kunnanjohtaja **Karo-liina Frank**. Hän oli iloinen Helsingin ortodoksisen seurakunnan sitoutumisesta Kaunisniemen alueen kehittämiseen.

– Näin taloudellisesti vaikeina aikoina tällainen paikallinen investointi on osoitus uskosta tulevaisuuteen, Frank sanoi kiitospuheessaan.

Jaakobin taloksi nimetty majoitusrakennus on punaisine seinineen ja harjakattoineen vaikuttava ilmestys.

Talon peruskivi muurattiin tammikuussa ja harjakaisia vietettiin toukokuussa. 2,9 miljoonan euron investointi on seurakunnan suurin sitten 2006 Kaunisniemeen valmistuneen Annansalin.

TEKSTI JA KUVA TEEMU PERHIÖ

Filoksenia ry:n puheenjohtaja, rovasti Heikki Huttunen kertoi yhdistyksen auttamistyöstä.

Filoksenia juhli 20-vuotista taivaltaan

Maahanmuuttaja- ja hyväntekeväisyystyötä tekevä Filoksenia ry juhli 20-vuotista työtään syyskuun lopulla. Yhdistys ylläpitää Espoon keskuksessa monikulttuurista kohtaamispaikka Trapesaa, jonne kutsuttiin ystäviä ja yhteistyökumppaneita yhteisen pöydän ääreen.

Yhdistyksen puheenjohtaja, rovasti **Heikki Huttunen** korosti juhlapuheessaan, kuinka auttamistyössä ovat yhä läsnä samat tarpeet kuin 20 vuotta sitten: edelleen apua tarvitaan niin Pietarin katulasten parissa kuin monikulttuurisuustyössä Suomessa.

Kohtaamispaikka Trapesa on vuosien varrella tarjonut vieraanvaraisuutta ja huolenpitoa jokaiselle tulijalle. Tämän totesi myös Trapesan ystävä **Habiba Ali**:

– Jokainen voi tulla tänne omana itsenään, sellaisena kuin on.

Juhlallisuuksiin kuului myös liturgia ja uskontojenvälinen keskustelutilaisuus, jossa muslimien puheenvuoron käytti irakilainen viulisti **Samer Saad**, evankelisten pastori **Emmanuel Osana-Isaac** ja luterilaisten diakoni **Jyrki Myllärniemi**.

Tilaisuuden päätteeksi ihmisoikeustarkkailijana Palestiinassa työskennellyt insinööri **Eija Forsvik** jakoi kokemuksensa elämästä muslimikylässä.

TEKSTI PÄIVI MIIKKI JA KATJA IKONEN

Lappeenrannan Tiistaiseura täytti 70 vuotta

SYYSÄURINKO EI KOMEAMMIN olisi voinut kullata uutta Lappeenrannan Pokrovan kirkonkelloa, kun kirkkoherra **Timo Tynkkynen** siunasi sen pyhitetyllä vedellä juhlatilurgian päätteeksi 1. lokakuuta.

Vaskikellon valaja **Eljas Juutilainen** saapui Kaavilta kunniavieraksi tähän ainutlaatuiseseen tilaisuuteen vaimonsa **Marketan** kanssa. Lappeenrannan kirkon kellojen sointi täydentyy syksyn aikaan, ja Tiistaiseuran 70-vuotisen taipaleen kunniaksi lahjoitettu kello kutsuu väkeä palveluksiin vielä kauan jälkeemmekin.

Seurakuntasali täyttyi liturgian jälkeen lämminhenkisessä juhlatilaisuudessa, jossa lounaan päätteeksi luettiin Tiistaiseuran saamat monet kauniit muistamiset. Metropoliitta **Ambrosiuksen** lähettämä onnitteluviesti ilahdutti erityisesti. Lisäksi hän oli osoittanut seuralle piispallisen siunauskirjan kiitokseksi työstämme. Sitä ojentaessaan isä Timo halusi näyttävästi kohdentaa sen kautta seurakunnan ja omat kiitoksensa vanhimmille tiistaiseuralaisille.

Seuran jäsenelle **Lea Soiniolalle** myönnettiin juhlassa Pyhän Karitsan ritarikunnan ritarimerkki ansioistaan seurakunnan kirkkotekstiilien hoitajana kymmenien vuosien ajan. Hän jatkaa yhä työtään, ja Tiistaiseura luovutti hänen taitavissa käsissään syntyneet ehtoollispeitteet seuraavana päivänä juhlineelle 60-vuotiaalle Imatran kirkolle.

Pyhien Sergein ja Hermanin veljeskunnan toiminnanjohtaja **Sergius Colliander** korosti puheessaan Tiistaiseurojen yhteisöllistä merkitystä muistuttaen kaikkia lämpimän ja avoimen kohtaamisen tärkeydestä. Niillä sanoilla on hyvä jatkaa tuleville vuosikymmenille Lappeenrannassakin.

TEKSTI JA KUVA SOILE RINNO

Tiistaiseura lahjoitti Lappeenrannan kirkkoon uuden kellon, jonka vihmoi pyhitetyllä vedellä kirkkoherra Timo Tynkkynen.

Ortodoksien lomakorvaukset säilyvät

Ortodoksisen kirkon työntekijät lähtivät mukaan kilpailukyksopimukseen.

Kilpailukyksopimuksen (kiky) myötä Suomen ortodoksisen kirkon työehtosopimusta jatketaan vuoden 2018 tammikuun loppuun. Neuvotteluissa onnistuttiin välttämään lomarahojen 30 prosentin leikkaus, joka kohdistuu julkiseen sektoriin ja tulee muun muassa evankelisluterilaisen kirkon työehtosopimukseen.

– Evankelisluterilainen kirkko mainittiin leikkausesitysten yhteydessä mutta ortodoksista ei. Tulkitsimme asian niin, että ortodoksisen kirkon lomarahoja ei ole tarvetta pienentää, eikä sitä sitten kirjattukaan työehtosopimukseen, Kirkon alat ry:n toiminnanjohtaja **Paula Aaltonen** selittää.

Toisaalta kikystä myös seuraa, että palkkoihin ei tule yleiskorotuksia vuoden 2017 aikana.

Kiky tuo työehtosopimukseen kaksi merkittävää rakenteellista muutosta, jotka ovat paikallinen sopiminen ja 24 tunnin työajan pidennys ilman ansiotason muuttamista. Muutokset tulevat voimaan helmikuussa 2017, työajan pidennys jo heti alkuvuodesta.

Paikallinen sopiminen tarkoittaa käytännössä sitä, että joistakin työehtosopimuksen kohdista voidaan neuvotella työpaikkakohtaisesti toisin. Jos esimerkiksi työajan pidennyksestä ei neuvotella työpaikan sisäisesti, juhannusaatto sekä

vappupäivä muuttuvat työpäiviksi ja loppuosa puuttuvasta 24 tunnin pidennyksestä tehdään 40-tuntisina työviikkoina.

Aaltosen mukaan paikallinen sopiminen tuo työpaikalle joustavuutta.

– Miksi esimerkiksi pitää kirkkoheranviraston palveluvastaanottoa auki, jos kukaan ei tule paikalle? Aukioloajat voi-

Myös työajattomien pappien ja kanttorien työaika pitenee.

si järjestellä joustavammin oman seurakunnan jäsenten tarpeiden perusteella.

PAIKALLISTA SOPIMISTA LUVASSA

Paikallisella sopimisella on tarkoitus myös ratkoa hengellistä työtä tekevien, kuten pappien ja diakonien, työajan pidennykset. Jos asiaa ei sovi paikallisesti, kolmena viikkona vuodesta vapaapäivien määrä rajataan yhteen entisen kahden sijaan.

– Työajan pidennys koskettaa kaikkia työntekijöitä, niin työajallisia kuin työajattomia. Työajattomien vuosilomiin ei kuitenkaan kosketa, Ortodoksisen kirkon työntekijät ry:n puheenjohtaja **Ilona Lehmus** sanoo.

Se, miten paikallinen sopiminen kirkossa käytännössä toteutetaan, on vielä hämärän peitossa. Kokemusta tai malleja ei ole olemassa.

– Aloite tulee varmaan ensin työnantajalta, mutta kannustan myös työntekijöitä ottamaan asian esille, Aaltonen sanoo.

Myös jaksotyöntekijöiden työajat muuttuvat: kolme pyhäpäivää määritellen työpäiviksi eivätkä ne siis lyhennä kyseessä olevaa työjaksoa. Näin esimerkiksi työjaksolle osuva, työpäiväksi määriteltä arkipyhä lasketaan mukaan viikon työtunteihin.

**TEKSTI TEEMU PERHIÖ
KUVA ALEKSI SAVELJEFF**

Sopimus parantaa kilpailukykyä

Kilpailukyksopimuksella on tarkoitus parantaa suomalaisten yritysten kilpailukykyä ja luoda uusia työpaikkoja.

Työmarkkinoiden keskusjärjestöt saavuttivat sopimuksesta neuvottelutuloksen helmikuussa 2016. Sen myötä työaika pidentää 24 tuntia vuodessa ansiotasoa muuttamatta.

Neuvottelutuloksen jälkeen ammatti- ja työnantajaliittojen piti alakohtaisesti sopia, miten kikyä edellyttävät muutokset to-

teutetaan. Kirkon alat ry ja Palvelualojen työnantajat PALTA ry pääsivät neuvottelutulokseen toukokuussa.

Kilpailukyksopimuksen kattavuus ylitti hallituksen asettaman 90 prosentin rajan elokuun lopussa, ja sopimus varmistui syyskuun alussa, kun kunta-alan neuvottelujärjestöt allekirjoittivat sopimuksen.

Rukous on sisäinen näky, jota Henki valaisee. Rukous katselee sisäisesti sydämeen istutettua hyvää.

– Simeon Armorigas

Laura Karlin

"Jeesuksen rukous
on ollut koko ajan
matkassani"

Andreas Hänninen
sivu 22

Hiippakunnassamme
partoja on monenlaisia.
Tunnistatko leukaperät?
Oikeat vastaukset sivun
alalaidassa.

TEKEEKÖ PARTA PAPIN?

■ Marraskuussa Movember-kampanja kehottaa miehiä kasvattamaan viikset. Syöpäsäätiön kampanjalla halutaan kiinnittää huomiota miesten terveyteen.

Meikäläisistä kirkonmiehistä vain harva pystyy osallistumaan, sillä ortodoksipapeista useimmat kantavat jonkin sortin naamakaroitusta ympäri vuoden. Pappien parrakkuudelle on monenlaista selitystä, mutta myös parrattomuutta on suosittu, kertoo ortodoksisen teologian yliopistotutkija **Pekka Metso** Itä-Suomen yliopistosta.

– Ortodoksisessa maailmassa parta liitetään yleisesti pappuuteen, mutta 1900-luvulta lähtien näkyy, että papiston parta on pienentynyt ja siistiytynyt esimerkiksi Kreikassa ja Romaniassa, Metso sanoo.

Historiallisesti asia on monitahoinen. Vanhassa testamentissa partaa pidetään myönteisenä merkinä, ja juutalaiseen kulttuuriin parta kuului erityisesti. Parta oli mieheyden ja viriiliyden merkki, eikä toisen partaan saanut kajota.

Jeesuksen parrakkuudesta ei ole tarkkaa tietoa, mutta sitä voidaan pitää todennäköisenä. Myöhempi perinne on kuvannut hänet partaisena. Tästä tulee myös yksi selitys pappien parroille – ajatus heijastaa Kristuksen kuvaa.

Rooman valtakunnassa parrattomuus merkitsi sivistystä, ja

partaa kantoivat vain barbaarit. Ensimmäisten kristittyjen parroista ei ole varmaa aineistoa. Se kuitenkin tiedetään, että 300-luvulla keisari Julianus Luopio kasvatti parran heti luovuttuaan kristinuskosta. Parranleikkuu oli tuolloin kristittyjen merkki.

Toisaalta 300-luvulta lähtien määrättiin, ettei luostareihin saanut mennä sellaisia nuoria miehiä, joiden parta ei vielä kasvanut.

– Tämä siksi, etteivät he muistuttaisi liikaa naisia ja saattaisi siten vanhempia kilvoittelijoita kiusaukseen.

Parta jakaa myös lännen ja idän kirkkoa. Läntisen kirkon piirissä papit olivat parrattomia ja maallikot parrallisia. Parta piti ajaa kahden viikon välein. Asia nosti jännitteitä 800-luvulla, kun idän papit eivät suostuneet ajamaan partaansa.

Reformaation jälkeen protestanttiset papit puolestaan kasvattivat hetken aikaa partaa erotuksena katolisiin.

Suomessa parta on sukupolvikysymys. Arkkipiispa **Herman** suosii parrattomuutta 1920–30-luvuilta lähtien. Samalla kirkossamme vaikuttii paine samaistua muuhun yhteiskuntaan ja tietoinen halu korostaa suomalaisuutta, mikä näkyi paljaina leukaperinä.

– Nyt taas uudessa sukupolvessa parrankasvu on vahvistunut. Sillä osoitetaan, että olemme ortodokseja, kertoo Metso, itsekin partamiehiä.

MIRVA BROLA

Käsitys avioliitosta pysyy samana

Uusi avioliittolaki astuu Suomessa voimaan ensi maaliskuussa. Laki mahdollistaa avioliiton solmimisen myös kahden naisen tai miehen välillä. Muutos ei vaikuta ortodoksisen kirkon vihkikäytäntöön.

Ortodoksisia vihkikruunuja ei vastaisuudessaakaan nähdä mies- tai naisparien päiden yllä.

Ortodoksiset paikalliskirkot eri puolilta maailmaa linjasivat avioliittoa ja sen esteitä viime kesäkuussa pidetyssä pyhässä synodissa. Kirkkomme näkee avioliiton pyhänä sakramenttina, joka solmitaan vapaahoitoisuuden perustuen miehen ja naisen välille. Muunlaisia parisuhteiden muotoja kirkkomme ei tunnusta.

Päinvastoin, kirkolliskokous piti uhkana nykymaailmassa esiintyvää painostusta saada hyväksyntä myös muille yhteiselämän muodoille. Ortodoksinen kirkko ei siten hyväksy jäsenilleen samaa sukupuolta olevien välisiä liittoja eikä muitakaan avioliittoa korvaavia yhteiselämän muotoja.

– Avioliitto on vain ja ainoastaan miehen ja naisen välinen liitto. Sakramenttaallinen avioliittokäsityksemme ei tunne muita parisuhteen muotoja. Käsityksemme avioliitosta pysyy sellaisena kuin se on. Se ei muutu uuden lain myötä, toteaa Karjalan ja koko Suomen arkkipiispa Leo.

Myös Suomen ortodoksiselta kirkolta pyydettiin lausuntoa uutta avioliittolakia valmisteltaessa. Kirkon kannanotossa suhtauduttiin kielteisesti avioliittokäsityksen laajentamiseen samaa sukupuolta edustaviin.

Arkkipiispa Leo olisi pitänyt riittävänä nykyistä lakia rekisteröidystä parisuhteesta. Hän oudoksuu vaatimuksia nimenomaan avioliitosta.

– Rekisteröity parisuhde olisi antanut näille ihmisille kaiken, mitä yhteiskunta voi tarjota. Tuntuu kummalliselta ajatella, että suhteen nimeksi vaaditaan avioliittoa – jopa tasa-arvoista tai 'aitoa' avioliittoa.

LUTERILAISTEN HAJAANNUS HUOLESTUTTAA

Uutta avioliittolakia ajaneessa kansalaisaloitteessa todettiin, ettei lailla ollut tarkoitus puuttua uskonnollisten yhdyskuntien oikeuteen määrätä itse kirkollisen vihkimisen ehdoista. Kirkoilla piti siten säilyä oikeus itse päättää, keitä ne vihkivät avioon.

Kuitenkin evankelisluterilaisen kirkon piirissä on tehty riskitaitaisia tulkintoja ja selvityksiä lain velvoittavuudesta vihkiä samaa sukupuolta olevia. Tämä johtuu siitä, ettei luterilaisten kirkkolaisissa, -järjestyksessä tai -käsikirjassa mainita vihittävien sukupuolia.

Tulkinnot ovat aiheuttaneet hajaannusta luterilaisen kirkon piirissä: osa papeista on ilmoittanut jo ennakkoon aikovansa vihkiä samaa sukupuolta olevia kirkon virallisesta kannasta riippumatta.

Luterilaisten piispainkokous päätti elokuun lopulla, ettei kirkko aio vihkiä mies- ja naispareja. Lokakuussa puolestaan Helsingin hiippakuntavaltuusto otti asiaan täysin päinvastaisen kannan.

Arkkipiispa Leo pitää luterilaisen kirkon tilannetta huolestuttavana.

– On surullista koko suomalaisen yhteiskunnan kannalta, millaista hajaannusta laki tulee aiheuttamaan toisessa kansankirkossamme. Toki en ole koko laistakaan iloinen, hän sanoo.

Toisin kuin luterilaisilla, ortodoksisessa kirkossa uusi laki ei aiheuta tulkinnaa varaa vihittävien sukupuolesta. Kirkkolaissa tai -järjestyksessä ei meilläkään puhuta mitään vihittävien sukupuolesta, mutta kirkkomme keskeisessä oppisäällössä ja traditiossa avioliitto todetaan miehen ja naisen väliseksi.

”Meillä ei ole eriäviä mielipiteitä näissä kysymyksissä”

Yhteiskuntamme lainsäädännössä taataan ortodoksisen kirkon oikeus päättää kanoneihin uskonopillisissa kysymyksissä. Tämä on todettu useaan otteeseen: esimerkiksi korkein hallinto-oikeus on päättänyt, että kirkolla oli oikeus kieltää papinviitan käyttäminen poliittisessa työssä.

ORTODOKSEILLA TUSKIN EDESSÄ IRTIOTTOJA

Arkkipiispa Leon mukaan kirkon perinteinen sakramentaallinen avioliittokäsitys ja ajatukset syrjimättömyydestä ja tasa-arvosta ovat eri mittaluokan asioita, joita ei pitäisi asettaa vastakkain. Kyse ei

Arkkipiispa Leo on huolissaan uuden avioliittolain aiheuttamasta hajaannuksesta luterilaisen kirkon piirissä.

ole ihmisarvosta vaan avioliitosta sakramenttina.

Arkkipiispan mukaan Suomen ortodoksinen kirkko yhdessä muun ortodoksimailman kanssa seisoo hyvin yhtenäisenä rintamana käsityksessään avioliitosta.

– Irtiottoja ei ole näkynyt. Meillä ei ole eriäviä mielipiteitä näissä kysymyksissä. Meillä tiedetään, miten asia on.

Hän pitää mahdottomana ajatuksena, että ortodoksisen kirkon piiristä nousi mies- tai naispareja vihkiviä pappeja.

– Jos näin tapahtuisi, siitä tulisi kylä seurauksia papille. Olen luottavaisin mielin siinä, ettei laki aiheuta meillä suuria järjestyksiä.

– Arvostan ja kunnioitan niitä vähemmistöjen edustajia, jotka ymmärtävät kirkon perinteen avioliittokysymyksessä.

Vaikka ortodoksisen kirkon opetus suhtautuu kielteisesti homoseksuaalisiin tekoihin, arkkipiispa Leo näkee vähemmistöjä edustavien seurakuntalaisten palvelemisen hyvin käytännön läheisesti.

– Jos naisparin lapsi kastetaan, ei siinä tarvitse ottaa muuhun kantaa kuin siihen, että lapsi kastetaan. Kyse on vain hänestä.

Myöskään kodinpyhitys samaa sukupuolta olevien kotona ei merkitse itse parisuhteen siunausta vaan kodin pyhittämistä ja siunauksen toivottamista kaikille kodissa asuville.

– Ihan maalaisjärki kannattaa pitää mielessä. Tietysti näille ihmisille yhdessä ja erikseen täytyy siunausta toivottaa, mutta se ei tarkoita, että siunausta tulisi avioliiton kannalta.

Ortodoksisen kirkon papistoon kuuluva ei voi elää rekisteröidyssä parisuhteessa, mutta maallikkotyöntekijöitä rajoitus ei koske; sen estäisi jo työläinsäädäntö.

TEKSTI JA KUVAT MIRVA BROLA

”Avioliitto on yksi ja ainoa”

ORTODOKSIINEN KIRKKO haluaa pitää kiinni omista raamatullisista ja traditionsa lähtökohdista. Käsitteet avioliitosta tai jopa pyhydestä ovat jotain, mitä nyky-maailma ei voi ymmärtää, pohtii arkkipiispa Leo. Hän näkee kirkkomme voiman juuri jatkuvuudessa ja muuttumattomuudessa.

– Maailma säntäilee ja ryntäilee joka asiassa. Ihminen kuitenkin kaipaisi vakautta ja rauhaa, mitä voidaan sanoa vaikkapa konservatismiksi.

Samansuuntaisia ajatuksia hänellä on avioliitosta. Suomalainen yhteiskunta on selvästi muuttunut, jos vertaa esimerkiksi aikaa ennen sotia ja niiden jälkeen.

– Siinä kulttuuritaustassa, jossa itse olen elänyt, oli itsestään selvää, että avioliittoja on yksi ja varsinkin papin uralla on yksi ja ainoa avioliitto, aikoinaan leskeksi jäänyt piispa tuumaa.

– Esimerkiksi karjalaisessa kulttuurissa ihmisille ei tullut mieleenkään erota, vaan avioliitossa elettiin sen solmimisen jälkeen. Vaikka rakkautta ei alussa olisi ollutkaan, se tuli ehkä mukaan jossain vaiheessa.

Hän näkee nykyihmisellä jonkinlaista lyhytjänteisyyttä ja pinnallisuutta, joka kiteytyy ajatukseen aidan takana siintävästä vihreämmästä ruohosta.

– Arvot ovat pinnallistuneet ja syvemmät arvot ovat jääneet jalkoihin. Itsensä toteuttaminen on vaarallinen ilmaisu, joka voidaan ymmärtää oikein tai väärin. Ihminen helposti toteuttaa itsekkäitä tarpeitaan. Kuitenkin Jumala loi ihmisen omaksi kuvakseen ja kaltaisekseen, ja tätä meidän pitäisi toteuttaa.

Vaikka ortodoksinen kirkko Suomessa siunaa useamman avioliiton, Leon mukaan uudelleen avioiduttaessa jokainen tilanne on harkittava erikseen.

– On olemassa tiukempaa ja väljempää linjaa, mutta jossakin tulee raja vastaan. Olen minäkin vihkinyt jonkun ihmisen useita kertoja mutta sanonut sitten, että tämä on viimeinen kerta.

Mahdollisuus lasten saamiselle on yksi avioliiton keskeinen osa, joka periytyy juutalaisuudesta ja vanhan testamentin ajalta. Kaikille pareille lapsia ei kuitenkaan synny toiveista huolimatta. Arkkipiispa Leo helpottaisi lapsen saamista adoptiolla.

– Olen monesti miettinyt, miksi adoptio on tehty niin vaikeaksi suomalaisessa yhteiskunnassa verrattuna siihen, kuinka helppoa ’kenen tahansa’ on tehdä lapsia, hän sanoo.

Viime aikoina keskusteluun nousutta vapaaehtoista lapsettomuutta hän pitää ohimenevänä elämänvaiheena, joka voi myöhemmin kostautua yksinäisyytenä.

– Ihmisen kannattaisi tuntea itseään sen verran, että jos tänä päivänä, nuoruuden ihanteessaan jotain ajattelee, niin tulee päivä, jolloin viisaus ja järki ovat lisääntyneet.

*”Maailma
säntäilee ja ryntäilee
joka asiassa”*

MIRVA BROLA

Vähemmistönä vähemmistökirkoissa

Ortodoksisista kirkkoja tulisi katsoa kokonaisuutena eikä yksittäisten kipupisteiden kautta, sanovat seksuaalivähemmistöjen edustajat.

Miro Järnefelt

Kirkko toimii ikään kuin kahdella tavalla, arvioi rekisteröidyssä parisuhteessa elävä **Mikko Sidoroff**.

– On periaatteessa opillinen kielteinen näkemys ja toisaalta käytännön toiminta, jossa papit osaavat käyttää tervet-

tä järkeä pastoraalisuuden harjoittamisessa. Ristiriitaa on sekä oman elämäni ja kirkon välillä että kirkon opetuksen ja toiminnan välillä, hän sanoo.

Minna Veinola on puolestaan kokenut erityisen loukkaavina kirkon kan-

nanotot, joiden mukaan kahden naisen tai miehen parisuhde ei perustuisi samalla tavoin keskinäiseen huolenpitoon ja rakkauteen kuin kirkollisesti siunattu miehen ja naisen välinen avioliitto.

– Miten joku voi sanoa, että minun

Mikko Sidoroff johtaa Krysostomos-kuoroa ja on toiminut myös kanttorin sijaisena Helsingissä. Kuva vuodelta 2014.

Minna Veinola on aiemmin laulanut pitkään kirkkokuorossa Helsingissä. – Meillä musiikki kulkee suvussa.

suhteessani huolenpito toisesta ei ole merkittävä asia? Jos itse ei tunne ketään seksuaalivähemmistöön kuuluvaa, kannattaisi varmaan tutustua. Ei parisuhhteessa ole mistään muusta kuin toisesta välittämisestä kyse.

Sekä Sidoroff että Veinola ovat pitäneet tärkeänä pysyä kirkon jäsenenä kipupisteistä huolimatta. Kummallakin on hyvät kokemukset Helsingin ortodoksisesta seurakunnasta, jossa he ovat toimineet aktiivisesti kirkkokuorossa.

– Minulla ei ole mitään muuta kuin hyvää sanottavaa. Homoutta ei ole missään tarvinnut peitellä, mutta toisaalta en ole tuonut sitä niin esille. Asiaa ei tarvitse sen enempää alleviivata kuin mitä se tulee esille normaalissa elämässä, Sidoroff sanoo.

Samaa sanoo Veinola, jolle tärkeintä kirkkomme opissa on lähimmäisen rakkaus.

”Kyllä Jumala siunaa yhtäläillä meidän kuin muidenkin liiton”

– Kirkon sisältä tuntemani ihmiset ovat aitoja kristittyjä, jotka toteuttavat uskoa omassa elämässään. Olen keskustellut asiasta monen ystäväni kanssa ja tullut siihen lopputulokseen, että on tärkeämpää olla yhteisössä mukana kuin sen ulkopuolella. Uskon, että omalla esimerkillä voi muuttaa asioita, hän pohtii.

– En ole koskaan ollut avoimesti homoseksuaali kirkossa, mutta jos joku on kysynyt, en ole valehdellut. Papeilla on ehkä vaikeampi tulla esiin kuin tavallisilla seurakuntalaisilla.

Sidoroff toivoo, että seksuaalivähemmistöjen edustajat miettivät kirkkoa ja sen antia kokonaisuutena. Itse hän pitäisi outona erota kirkosta vain yhden asian takia.

– Henkilökohtaisesti olen saanut kirkolta valtavan määrän asioita, jotka eivät liity seksuaalisuuteen vaan elämään ylipäätään. Jos omassa elämässäni on ollut

vaikeuksia, olen saanut apua ja ymmärrystä nimenomaan kirkosta, hän sanoo.

– Siksi tuntuisi hassulta erota vain yhden asian vuoksi. Se ei yksistään riitä. Samalla minun pitäisi sanoutua irti kaikesta, mitä kirkko edustaa.

VIHKIMINEN EI KYNYSKYSYMYKS

Ortodoksisissa häissä kanttorina toimiessaan Sidoroff on ajatellut sitä, ettei itse tule osallistumaan vihittävänä samaan toimitukseen. Kirkollisen vihkimisen puute ei kuitenkaan ole hänelle kynyskysymys.

– En tietenkään hypi riemusta, ettei kirkkomme tarjoa avioliiton mahdollisuutta, mutta en halua ripustautua siihen kysymykseen. Olen ihan onnellinen näin, hän toteaa.

– Minulle ehkä riittää se, mitä itse ajattelen: että kyllä Jumala siunaa yhtäläillä meidän kuin muidenkin liiton, vaikka sitä ei olekaan kirkossa sakramentein siunattu.

Myöskään Veinola ei koe ratkaisevana ongelmana sitä, ettei kirkkomme vihi samaa sukupuolta olevia, vaikka hän

uuden lain myötä aikookin avioon puolisonsa kanssa.

– En vaadi kirkolta itselleni mitään erityistä. Jos on olemassa sakramenteja, jotka ovat ikiajat olleet samoja, en lähtisi niitä muuttamaan.

Hän kuitenkin toivoo, että kirkkomme miettisi, miten se kohtaa seksuaalivähemmistöjä edustavat. Valmista ratkaisua hänellä ei tähän ole.

”IHMISET OVAT ERILAISIA”

Kuten kaikkiin ihmisiin, myös kirkkomme papistoon kuuluu seksuaalivähemmistöihin myönteisemmin ja kielteisemmin suhtautuvia. Sidoroff arvioi, että pääkaupunkiseudulla papit yleisesti ottaen ovat maakuntia avarakatseisempia.

– Varmaan helpommalla pääsee, jos pyytää palveluksia liberaaleiksi tiedetyiltä. Totta kai ihmiset hakeutuvat sellaisten ihmisten seuraan, joiden parissa tuntee itsensä hyväksytyksi. Itse olen löytänyt oman yhteisöni.

Veinolalle on joskus vinkattu, että ihan kaikille seurakuntalaisille ei kannata kertoa aivan kaikkea. Yhdellekään hänen tuntemistaan papeista asia ei kuitenkaan ole ollut ongelma.

– Varmaan pienemmillä paikkakunnilla tilanne voi olla hankala. Helsinki on niin iso, että sieltä voi pyytää papiksi kenet haluaa. Voin kuvitella, että jos olisin omalle lapselleni pyytämässä kastetilaisuutta, se olisi aika herkkä paikka, jos tulisikin kielteisen näkemyksen omaava pappi.

Oletettu erilaisuus aiheuttaa helposti juoruilua selän takana. Veinola kehottaa ihmisiä rohkeasti kysymään, jos toisessa on jokin kummastuttava tai arveluttava asia.

– Se ei loukkaa ketään, jos kysyy, millä lailla sinun elämäsi on erilainen, hän sanoo.

– Homoseksuaalisuus ei ole valinta, vaan ihmiset ovat erilaisia. Se ei ole pelottavaa eikä ota keneltäkään mitään pois. Olisi mukavaa, jos ihmiset ymmärtäisivät tämän.

MIRVA BROLA

Miro Järnefelt

”Seurakunta palvelee kaikkia jäseniään”

HELSINGIN ORTODOKSINEN SEURAKUNTA palvelee kaikkia seurakuntalaisiaan, eivätkä seksuaalivähemmistöihin kuuluvat muodosta tässä poikkeusta, toteaa kirkkoherra **Markku Salminen**.

– Seurakunnan tulee kohdata kaikki jäsenensä kertoen kirkon elämästä. En näe siinä mitään erityisjärjestelyjen tarvetta. Selkeä rajoite on, että me emme vihi heitä avioliittoon, mutta muutoin tämä on aika helppo kysymys, Salminen sanoo.

Ortodoksisen kirkon näkemys on, että homoseksuaalisia tekoja pidetään syntinä. Seksuaalinen suuntautuneisuus sinänsä ei tätä ole. Salminen pitää tärkeänä, että ihminen nähtäisiin kokonaisuutena eikä vain hänen seksuaalisen suuntautuneisuutensa mukaisesti.

– Näemmekö jokaisessa ihmisessä mahdollisuuden Kristuksen kohtaamiseen? Kun tapaa kenet tahansa, ei ensimmäiseksi tarvitse miettiä hänen seksuaalisuuttaan, hän toteaa.

– Kirkkomme vanha perinne puhuu siitä, että kaikki ihmiset kohdataan lähtökohtaisesti mahdollisuuksina, ei tuomittavina kohteina. Kaikkia yritetään johdattaa pelastukseen ja Jumalan luo.

Sielunhoidon kannalta on tärkeää, että ihmisen omat toimet eivät tee estettä hänen pelastumiselleen. Vaikka kirkkomme näkee homoseksuaaliset teot syntinä, ihminen täytyy kohdata yksilönä eikä kirkon sääntöjen avulla saa estää kenenkään pelastumista.

Salminen myöntää, että kirkkomme opetus ja seurakuntien käytännön toiminta voivat tuntua ristiriitaisilta. Myös ortodoksisen kirkon piirissä on erilaisia näkemyksiä opillisista kysymyksistä, osa hyvinkin jyrkkiä.

Kuitenkin kirkkomme nojautuu synodaalisuuden perinteeseen. Se tarkoittaa, ettei yksittäinen ryhmittymä määrittele kirkon oppia vaan päätökset tehdään yhdessä, Suomen ortodoksisessa kirkossa piispainkokouksessa.

– Meillä on nyky-yhteiskunnassa ristiriitaa suhteessa kirkon käytäntöihin, mutta mielestäni haasteet ovat enimmäkseen jossain muualla kuin seksuaalisuuden saralla – esimerkiksi miten yhteisöllisyys nähdään.

Salminen korostaa, että kaikessa sielunhoidollisessa työssä papin tulee palvella pastoraalisesti riippumatta omista henkilökohtaisista näkemyksistään.

– Jos pappi katsoo kohtaavansa niin merkittävän synnin, että se vaikuttaa hänen omaan toimintaansa, hänen kannattaa perehtyä kirkkoisemme opetukseen syntisen kohtaamisesta. Kirkkomme perinne antaa meille hyviä esimerkkejä tästä.

”Kaikkia yritetään
johdattaa
pelastukseen ja
Jumalan luo”

MIRVA BROLA

Talkootöillä rakennettu KIRKKO

Porin Seudun Tiistaiseura on löytänyt paikallisten sydämiin käsitöidensä ja leivonnaistensa kautta.

Anita Luonila ja Aulikki Järvi ovat Porin kirkon seurakuntasalissa jo hyvissä ajoin ennen kuin aikuis-ten askartelukerho Pyörösten on määrä alkaa.

Eipä aikaakaan, kun naiset ovat saaneet seurakuntasalin mullin mallin: pöydillä on tossuja ja lapsasia ja viimeistelyä vaille valmiit ovikranssit. Koreista pursuaa kankaita ja askartelumateriaaleja pitkin pöytiä.

Luonila ja Järvi tarttuvat styroksipaloihin ja päällystävät niitä kullan ja punaisen värisillä kankailla. Syntymässä on joulupalloja. Ne ovat yksi Tiistaiseuran joulumyyjäisten vakiotuote, vähän niin kuin pääsiäismunat pääsiäisenä.

– Palloja on syntynyt vuosien varrella satoja, ellei tuhansia, kertoo Anita Luonila, Porin Seudun Tiistaiseuran puheenjohtaja ja yksi Pyörösten vetäjistä.

Käsitöiden lisäksi myyjäisiin tehdään tietysti myös ruokaa ja leivonnaisia: hapankaalia ja laatikoita sekä vuodesta toiseen suosittuja karjalanpiirakoita.

SATAKUNNAN IHME

Satakunta ei ehkä kuulu perinteisimpiin ortodoksialueisiin, mutta siellä toimii yksi maamme aktiivisimmista Tiis-

taiseuroista. Parhaimmillaan Porin Seudun Tiistaiseuraan on kuulunut 75 jäsentä, nyt heitä on noin 60.

Se on paljon, sillä ortodokseja alueella on vain noin 250. Toki Tiistaiseuraan kuuluu myös luterilaisia ja sen tapahtumiin pääsevät mukaan kaikki halukkaat.

– Ketään ei usuteta mihinkään, eikä kysytä, kuuluuko Tiistaiseuraan tai maksaako kahvimaksuja, Anita Luonila kertoo.

Tiistaiseura on lähes kaikkien Porin kirkon tapahtumien takana. Askartelukerho Pyörösten lisäksi sen toimintaan kuuluu muun muassa raamattu- ja luku- piiri, Tiistaiseuraillat sekä kirkkokahvien ja myyjäisten järjestäminen. Tampereen seurakunta, johon Pori kuuluu, vastaa pääasiassa jumalanpalveluksista.

– Seurakunnassa rahankäyttö on byrokraattisempaa, kun taas yhdistyksen on helpompi organisoida toimintaa, selvittää **Antero Luonila**, Anitan mies ja kirkon apulaisisännöitsijä.

PIIRAKKASTANDARDI

Tiistaiseuran myyjäisiä on kahdesti vuodessa, pääsiäisenä ja jouluna. Myyjäiset eivät ole Porissa mikään pienen piirin tapahtuma. Kävijöitä on satoja ja karja-

lanpiirakoita on totuttu jonottamaan ulkona asti.

Jos yleensä Tiistaiseurat leipovat myyjäisiinsä muutaman sata piirakkaa, Porissa niitä tehdään tuhat – ja silti ne loppuvat usein parissa minuutissa.

Leivontatalkoot vaativat noin kahdenkymmenen vapaaehtoisen työpanoksen.

Jokaisella on oma roolinsa prosessissa. Tiistaiseura-aktiivi **Leena Leino** tekee taikinan. Siihen tulee kylmää vettä, suolaa ja öljyä sekä sopivassa suhteessa vehnä-, ruis- ja ruissihtijauhoja.

Aiemmin piirakoiden mallista ja koosta käytiin pienimuotoista taistelua. Jokaisella tuntui olevan oma mielikuvansa siitä, millainen on aito oikea karjalanpiirakka.

– Kaksi nurin, langan kierto, kaksi yhteen, Leena Leino ohjeistaa Anita Luonilaa kuvion neulomisessa.

Myyjäisissä piirakoita myydään viiden pakkauksissa. Pakatessa erikokoisista piirakoista koitui ongelmia. Ratkaisuna asiaan Antero Luonila määritteli karjalanpiirakan ”standardimallin”.

Seitsemän eri karjalaiskylän piirakoiden keski-arvoon perustuva malli on 14 senttiä pitkä ja 7 senttiä leveä. Ryppyjä siinä on 12 kummallakin sivulla. Vaikka ohjeet ovat tarkat, niitä ei tarvitse ottaa millilleen.

– Tämä on tällainen leikkimielinen ohje, Luonila sanoo.

BUTKUSTA VAROJA

Ortodoksisuus rantautui Porin alueelle Karjalan evakkojen mukana. Tiistaiseura aloitti toimintansa 1960-lu-

vulla, ensin luterilaisen seurakunnan tiloissa ja sittemmin omassa rukoushuoneessa Porin keskustassa.

Rukoushuoneella oli talvella niin kylmä, että putket jäätivät. Keittiökään ei ollut kummoinen: siellä oli aina ahdasta, ja piirakkatalkoissa menivät sähkötkö. Vanha talo ei sopinut kasvavan yhteisön tarpeisiin, ja unelma omasta kirkosta vahvistui.

Pappi ja arkkitehti Matti Porkan suunnittelema kirkko sijaitsee keskeisellä paikalla aivan Käppärän hautausmaan vierellä, muutama kilometri Porin keskustasta.

Antero Luonila aloitti Tampereen seurakuntavaltuuston keräys- ja suunnittelulautakunnan puheenjohtajana vuonna 1989. Hänen tehtävänään oli suunnitella Porin kirkon varainhankintaa.

Rahaa omaan kirkkoon kerättiin myyjäisten lisäksi muun muassa kirpputorilla, jota kutsuttiin karjalaisittain butkiksi, eli pieneksi kaupaksi. Butkussa

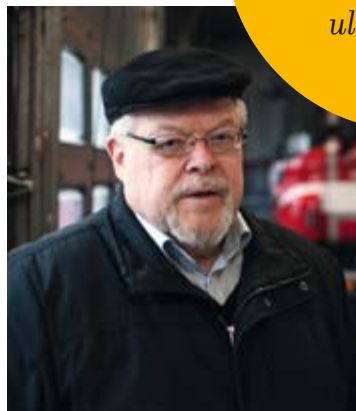
Aulikki Järvi esittelee Misse-kissaa, joka oli pääsiäismyyjäisten hittituote.

”Karjalanpiirakoita on totuttu jonottamaan ulkona asti”

Antero Luonila teki Tiistaiseuraa varten karjalanpiirakkastandardin, jotta myyjäisten piirakat olisivat mahdollisimman samankokoisia.

Antero Luonila on tehnyt vapaaehtoistyötä kirkon lisäksi Porin vapaaehtoisessa palokunnassa. Hän on vieläkin VPK:n tiedottaja.

myytiin kaikkea vanhoista talvitakeista Arabian astioihin, usein varsin huokein hinnoin.

Lama jäädettiin hetkeksi unelman kirkosta, mutta lukuisien rukouksien ja määrätietoisen työn tuloksena kirkko vihittiin vuonna 2002 apostoli Johannes Teologin muistolle. Tiistaiseura oli talloillaan ja lahjoituksillaan onnistunut keräämään miljoonan yhteensä 7 miljoonaa markkaa maksaneesta kirkosta.

JAETTU VASTUU

Luonilat ovat Porin yhteisön kantava voima. Antero Luonila kasvoi Tiistaiseuran toimintaan vanhempiensa **Heikki** ja **Panja Luonilan** kautta, ja Anita löysi ortodoksipiireihin Anteron myötä.

Luoniloiden neljä lasta ovat niin ikään aktiivisia. **Niina** toimii Tampereen seurakuntaneuvoston varapuheenjohtajana ja **Jukka** seurakuntavaltuustossa. **Jarkko** on kirkon diakoni ja isännöitsijä ja **Jyri** tuttu muun muassa raamattupiirin ja perheleirin vetäjänä. Myös lasten puoliset ja lapset ovat monessa mukana.

Vaikka Luoniloiden vastuulla on paljon, Porin kirkossa työt on jaettu useiden ihmisten kesken. Isännöitsijän lisäksi kirkolla on kolme apulaisisännöitsijää ja vahtimestareita-kin kymmenkunta.

– Ensin isä **Jorma Kudjoi** hääräsi täällä lähes yksin. Päätimme auttaa häntä ja perustaa isännöintiryhmän, Antero Luonila kertoo ja viittaa Porin Pyhäköneuvosto -nimellä toimivaan ryhmään.

Nykyisin Porissa ei ole omaa papia, vaan toimittamassa käyvät Tampereen seurakunnan papit. Tiistaiseuran pitkäaikainen puheenjohtaja isä Jorma palveli Porissa aina vuoteen 2013, jolloin hän menehtyi. Kudjoiin muistoksi istutettu havupensas kasvaa yhä kirkon edessä.

HÖPÖTTÄMISEN TÄRKEYS

Antero Luonila saapuu kirkolle jo kolmatta kertaa yhden päivän sisällä. Hänen kainalossaan on karjalankielinen Uuzi sana -Raamattu.

Hän opiskelee joka toinen keskiviikko Pyörösten yhteydessä vanhempiensa äidinkieltä livviä ”puol leikillään”. Tänään luetaan Luukkaan evankeliumia.

Urho Lossi, karjalaisia hänkin, auttaa Luonilaa.

– Tuomme vähän miehistä näkökulmaa Pyörösiin.

Seurakuntasaliin on saapunut lisää käsityöntekijöitä sekä Jarkko Luonila perheineen. Kaikki puuhailevat omiaan, välillä hörpätään kahvia ja vaihdetaan kuulumisia.

Pyörösiä ennen Porissa toimi käsipaikkakerho, jota piti Leena Leinon **Eira**-sisko.

Urho Lossi ja Antero Luonila lukevat Raamattua livvin kielellä.

– Kun Eira piti kerhoa, meidän käsityöt olivat vähän korkealaatuisempia. Tai Eira teki ne, ja me muut oltiin apuna, Anita Luonila väittää pilke silmäkulmassa.

Käsitöiden lisäksi Pyörösissä, niin kuin Tiistaiseurassa yleensäkin, tärkeää on yhdessäolo.

– Teemme käsitöitä oikeasti myöskötona. Täällä menee joskus höpöttelyksi ja kahvin juonniksi, Anita Luonila hymyilee.

TEKSTI JA KUVAT LAURA KARLIN

SACRUM

LAAJAN VALIKOIMAN JA HYVÄN PALVELUN KRISTILLINEN KIRJAKAUPPA

Jaakko ja Toivo Heinimäki

Ikonivärityskirja

Ikonivärityskirjan kaikki kuvat perustuvat vanhoihin ikoneihin, joiden sisältöä ja merkitystä kommentoidaan lyhyesti piirrosten alla. 48 s. Koko 208 x 296 mm.

11,50 (13,00)

BASAM BOOKS

11⁵⁰

Pyhäranta, Raudaskoski, Seppälä

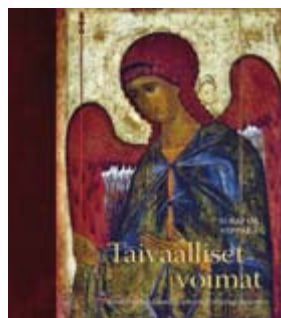
Adventista Ramadaniin

– Uskonnolliset juhlat Suomessa Tiedätkö, mikä on diwali tai ridvan, entä kekrei? Kirja esittelee 60 eri uskontojen keskeistä juhlaa Suomessa toimivien uskonnollisten yhteisöjen tapoja ja käytänteitä painottaen.

30,60 (34,00)

30⁶⁰

Serafim Seppälä

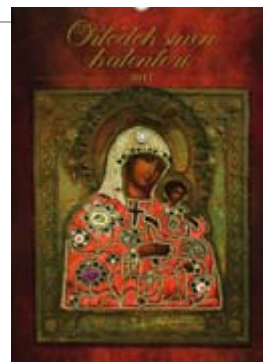
Taivaalliset voimat

Enkelit ovat kautta vuosisatojen kuuluneet länsimaiseen uskonnolliseen ja populaariin kulttuuriin. Kirja paneutuu ilmiön ikivanhoihin juuriin juutalaisuuden ja varhaisen kristillisyyden dokumenttien valossa.

27,90 (33,90)

27⁹⁰

Ortodoksinen seinäkalenteri

Seinäkalenterissa on ikoni jokaiselle kuukaudelle ja kirkkovuoden kierrossa muisteltavien pyhiin nimet.

20,90

20⁹⁰

Verkkokauppa: www.sacrum.fi ■ Myymälä: Hietalahdenranta 13, Helsinki ■ Avoinna: ma–pe 9–17, la 10–15 ■ puh. 020 754 2350

Взгляд церкви на брак остаётся прежним

В марте следующего года в Финляндии вступает в силу новый закон о браке. В соответствии с новым законом брак может быть зарегистрирован между двумя женщинами или двумя мужчинами. Новые правовые нормы не повлияют на порядок венчания, действующий в православной церкви.

- Брак рассматривается только как союз между мужчиной и женщиной. Таинства венчания не предусматривает других вариантов. Наше понимание брака остаётся неизменным, несмотря на вступление нового закона - объясняет Архиепископ Карельский и все Финляндии **Лев**.

В кругу Евангелическо-лютеранской церкви делаются противоречивые толкования и экспертные заключения, по вопросу обязанности церкви венчать однополые пары. Эта ситуация связана с тем, что ни в церковном законе, ни во внутреннем уставе, ни в богослужебных книгах нет указания на пол венчающихся.

Различные толкования привели к

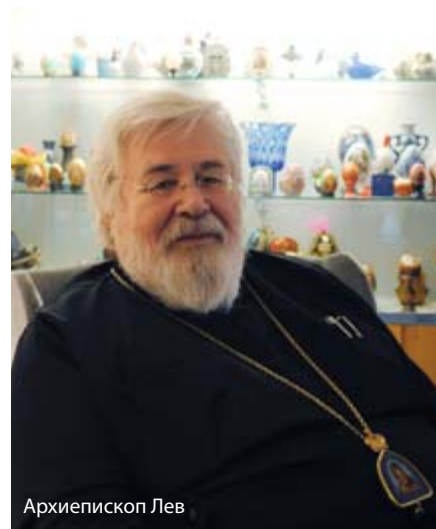
потере единства внутри Лютеранской церкви. Некоторые священники уже заявили о своей готовности венчать однополые пары, не зависимо от официальной точки зрения церкви.

Архиепископ Лев считает ситуацию в лютеранской церкви тревожной.

- Весьма печально наблюдать со стороны всего финляндского общества, какой вред новый закон наносит второй народной церкви. Конечно, это не может не тревожить.

По словам Архиепископа Льва, Финляндская православная церковь вместе с остальным православным миром крепко стоит на позициях в вопросе понимания брака.

- Отступления от общей позиции

Архиепископ Лев

я не наблюдаю. Разномыслия в этом вопросе у нас нет. Мы знаем ответ на вопрос.

Владыка видит невозможной ситуацию, что кто-то из православных священников начнёт венчать однополые пары.

- Если же факт будет иметь место, то к священнику будут применены меры. Я все же склоняюсь к тому, что новый закон не вызовет потрясений в нашей церкви.

- Я ценю и уважаю тех представителей меньшинства, которые понимают значение церковной традиции в вопросе брака - заключает Архиепископ Лев.

Текст и фото Мирва Брола

Новый корпус освящен в честь апостола Иакова

21 октября настоятель Хельсинкского православного прихода **Маркку Салминен** совершил чин освящения нового корпуса в приходском центре отдыха в Каунисниеме. Новое помещение освящено в честь апостола Иакова.

В приветственной речи отец Маркку подчеркнул, что новое помещение играет важную роль в создании возможностей для приходской работы.

- Это помещение построено для прихожан и важно, что бы оно использовалось по назначению.

В праздничном мероприятии принял участие глава муниципалитета Лоппи **Каролиина Франк**. Она выразила свою радость по поводу участия прихода в деле развития центра в Каунисниеме.

- Во время тяжело экономического периода подобное инвестирование - это показатель веры в будущее нашего региона.

Новый спальный корпус, названный домом Иакова, производит сильное впечатление своими красными стенами и остроконечной крышей.

Первый камень нового корпуса был заложен в январе этого года, а в мае здание было подведено под крышку. Общая стоимость проекта составила 2,9 миллиона евро, это крупнейшая инвестиция с 2009, когда в приходском центре отдыха был построен зал в честь Святой Анны.

В Новом корпусе могут разместиться 120 человек.

Текст и фото Теему Перхиё

Avioliitto on Saksassa monipiippuinen asia

Entistä monikulttuurisemmaksi muuttuvassa Saksassa avioliiton solmiminen ei ole yksinkertaista edes heteroille puhumattakaan homoille ja lesboille.

Kaikille on yhteistä, että ainoa virallinen avioliiton ja parisuhteen virallistaminen tapahtuu väestörekisteritoimistossa. Vasta sen jälkeen liitolle voi hakea kirkollista vahvistusta.

Katolisessa kirkossa, jossa avioliitto on pyhä sakramentti, liiton solmimista edeltää valmistautumiskoulutus ja syventävä keskustelu vihkivän papin kanssa.

Katolilaisilla ei saa olla takanaan aikaisempaa avioliittoa. Poikkeuksen muodostavat äärimmäisen harvoin ne katolilaiset, joiden edellinen avioliitto on mitätöity Vatikaanin luvalla.

Katolisen opin mukaan avioliitto on aito vasta kirkollisen vihkimisen jälkeen. Käytännön elämässä tällä ei ole merkitystä.

Saksan katolisessa kirkossa ei vihitä eikä siunata homo- ja lesbopareja kuten ei venäläisortodoksisissa ja kreikkalaiskatolisissa kirkoissakaan.

Evankelisessa kirkossa avioliitto ei ole sakramentti, ja siksi siihen liittyvät kriteerit eivät ole yhtä tiukkoja kuin katolisessa kirkossa.

Saksan evankelisissa kirkoissa vihitään eronneita sekä paikakunnasta riippuen myös samaa sukupuolta olevia. Väestörekisteritoimiston vihkitoimitusta pidetään yhtä pätevänä kuin kirkkohäitä.

Saksan 20 luterilaisesta maakirkosta viidessätoista siunataan rekisteröidyssä parisuhteessa elävät homo- ja lesboparit. Kolmessa vihitään samaa sukupuolta olevat myös kristilliseen avioliittoon.

Tuorein päätös homo- ja lesboparien vihkimisestä on tehty Berliinin ja Brandenburgin maakirkossa. Kovasta vastustuksesta johtuen seurakunnille annettiin viiden vuoden siirtymäaika päätöksen toimeenpanoon.

Vaikka Saksan perustuslaki takaa jokaiselle oikeuden valita vapaasti kumppaninsa, niin käytännössä sitä alettiin noudattaa vasta elokuussa 2001 voimaan astuneen parisuhdelain jälkeen. Sitä pidettiin kuitenkin torsona.

Perustuslakioikeus on parsinut lakiin jääneitä reikiä muun muassa eläkkeiden ja perinnönjaon osalta. Homo- ja lesbojärjestöjen sekä sosialidemokraattien, vihreiden ja vasemmistopuolue Linken vaatimaa adoptio-oikeutta ei ole kuitenkaan hyväksytty.

Suurimpana esteenä asian etenemiselle pidetään kristillisdemokraattisen puolueen CDU:n ja Baijerin kristillissosiaalisen unionin CSU:n johtoportaan vastustusta. Monissa alueosastois-

Mirva Brola

sa vallitsee liberaalimpi henki.

Kinkkinen kysymys on homo- ja lesboparien oikeus lapsen adoptioon. Se on mahdollista samaa sukupuolta olevien liitossa nykyisellään vain, jos toisella osapuolella on ennestään lapsia.

Avioliiton yhdenmukaistaminen riippumatta siitä, ovatko osapuolet samaa tai eri sukupuolta, on hyväksytty Saksan osavaltioita edustavassa liittoneuvostossa.

Asia ei ole kuitenkaan edennyt toistaiseksi liittopäivien käsitteeseen kristillisdemokraattien vastustuksesta.

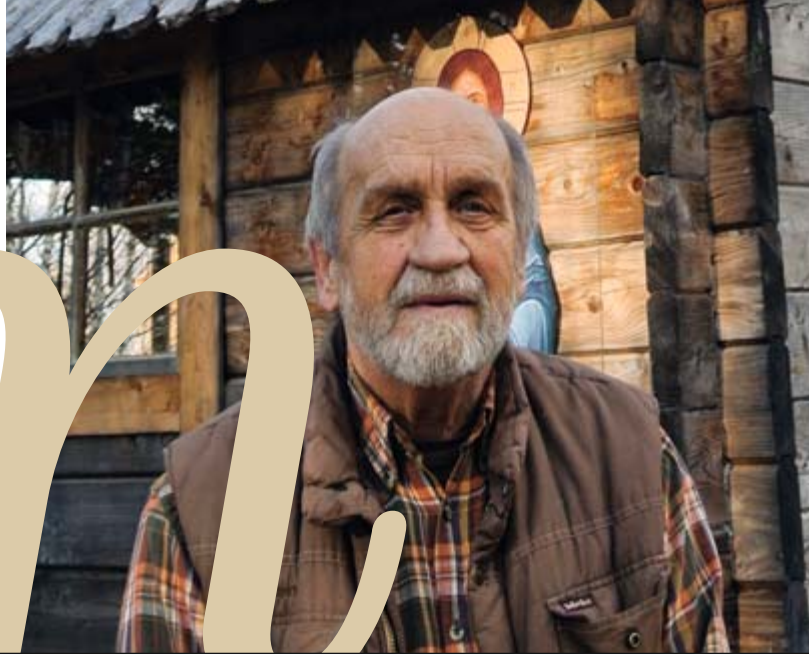
Seksuaalivähemmistöjen järjestöt yrittävät painostaa parlamenttia hyväksymään liittoneuvoston ehdotuksen vielä ennen syksyllä 2017 pidettäviä liittopäivävaaleja.

Taustalla vaikuttaa pelko, että parlamenttiin todennäköisesti nouseva Saksan vaihtoehtopuolue – Alternativ für Deutschland – kasvattaa tasa-arvoisen avioliittolain vastustajien määrää.

PERTTI RÖNKKÖ
BERLIINISSÄ ASUVA VAPAA TOIMITTAJA

Nimi: Andreas Hänninen
Ikä: 70 v
Asuu: Helsingissä
Perhe: 7 lasta ja 13 lastenlasta
Tunnetaan: rakentanut omatoimisesti tsasounaa Uukuniemelle. Ollut perustamassa Konevitsa-yhdistystä 1991 ja toiminut sen puheenjohtajana.

TEKSTI TEEMU PERHIÖ KUVA ANDREAS HÄNNINEN

Saunan sijasta tsasouna

”**K**ymmenen vuotta olen tätä tsasounaa Uukuniemelle rakentanut.

Höylähirret kulkivat mukana ni neljännesvuosisadan. Niistä minun piti rakentaa sauna talooni Lapinjärvelle.

Sitten iski 1990-luvun lama. Tuli huonot ajat eikä minulle jäänyt kuin hirret.

Hirret päättyivät tsasounaan. Rukoushuoneen pystyttämisestä tuli minulle prosessi, jonka avulla selvisin hengissä vaikeista ajoista.

Alkujaan päädyin Uukuniemelle sattumalta. Konsulttityön yhteydessä ihastuin romahtamisen partaalla olevaan torppaan. Eräs hyvä ihminen osti torpan, ja hän lupasi antaa sen minulle lunastettavaksi kun siihen pystyn. Naapurilta sain suullisen luvan rakentaa tsasounan vieressä sijainneelle Akkakalliolle.

Hanke pitkittyi. Loukkasin käteni sirkkelissä ja rahatkin loppuivat. Apua en pyytänyt enkä oikein saanutkaan.

Metropoliitta **Johanneksen** tuki oli henkisesti tärkeää. Hän vieraili luonani usein ja nimitti torppani rauhan majakaksi. Kun tuskailin tsasounan rakentamisen mielekkyyden kanssa, hän vain totesi kannustaen: 'Herralta kannattaa aina rakentaa huone'.

”Tuli huonot ajat eikä minulle jäänyt kuin hirret.”

Vastoinkäymisistä välittämättä jatkoin projektia, pääasiassa yksin. Lannistajia riitti. En ole kuitenkaan katkera, siitä kärsii vain itse.

Alkuun sain silloin tällöin avuksi muutaman luottomiehen. Ristin siunaamisen juhlassa minulla oli jo suuri joukko naisia ja miehiä auttamassa. Jeesuksen rukous on ollut koko ajan matkassani, sen voimalla tsasounakin rakentui.

Pyhän Perheen tsasounan nimi on hämmentänyt monia. Nimi juontaa pyhäkköön saamistani ikoneista.

Kreikan Athoksella ikonimaalarina toimiva isä **Joosef** maalasi minulle Konevitsan Jumalanäidin ikonin. Jumalansynnyttäjä on perheen pää. Toinen ikoni puolestaan pohjautuu Joosefia ja Kristusta esittävään ikoniin, josta löysin valokuvan roskakorista eräällä Athoksen vierailullani. Kuvasta minulle maalasi ikonin Viipurin Eliaan kirkon ikonimaalari **Andrej**.

Ikonien kautta mietin perhekäsitystä ja pyhyttä, erityisesti sitä, mikä tekee perheestä pyhän. Olen sitä mieltä, että perhekäsityksen pitäisi kirkastua.

Kun joku sitten tuli pyhäkköön ja näki ikonit, hän sanoi että 'siinähan on koko pyhä perhe'!

Johdatusta tässä on ollut. Kuusi vuotta sitten tein 500 hääikonina seurakunnan lahjaksi hääpareille, nyt rakensin tsasounan pyhälle perheelle. Seuraavaksi aion rakentaa tänne luonnollisen kokaisen jouluseimen Jeesuksen syntymän kunniaksi.

Töitä on yhä jäljellä: katto ja kupoli pitää viimeistellä eivätkä sisätilat ole palvelusvalmiudessa. Pyhäkön jatkosta pitäisi päättää yhdessä muiden ihmisten kanssa ja sitä hoitamaan pitäisi muodostaa yhteisö. Ylläpidosta on tarkoitus saada selkeä näkemys ensi kesän vihkiäisiin mennessä.

Paikallinen väestö, kirkkokuntaan katsomatta, on ollut iloinen uudesta rukoushuoneesta ja paikallisen historian esiin tuomisesta. Seudulla on ollut rukoushuone viimeksi neljäsataa vuotta sitten.

Tämän idemmäksi ei hiippakunnassamme tsasounaa saane rakennettua.”

Ylistämme, ylistämme Sinua, kaikkein pyhin Neitsyt, Jumalan valitsema lapsukainen, ja kunnioitamme käymistäsi Herran temppeleihin.

Laura Karlin

*"Jumala
ei koskaan
valehdellut."*

*Isä Igor
sivu 26*

Pastori Alexandre Björklund kihlasi Antero Mukan ja Anna Linnan Pyhän Kolminaisuuden kirkossa vihkimisen aluksi.

KIHLAUS, LUPAUS AVIOLIITOSTA

■ Kihloihin meno on helppoa, sen kun ostetaan sormukset, ajattelee moni. Kirkollisessa mielessä kihlauksessa on kuitenkin kyse jostain paljon vakavammasta: se on lupaus avioliitosta, sitoumus toiseen ihmiseen.

Ortodoksisessa kirkossa kihlaus toimitetaan yleisimmin osana avioliiton sakramenttia: pari kihlataan kirkon ovella, mistä siirtyään suoraan vihkimiseen. Tämä on myös piispainkokouksen suositus.

– Kihlauksen kirkollinen ulottuvuus on lupaus avioliitosta, ja siksi se on pyritty liittämään avioliiton sakramenttiin. Meillä ei myöskään vihkimisessä käytetä erillisiä sormuksia, vaan kihlasormus toimii vihkisormuksena, taustoittaa pastori **Teo Merras**.

Harvat tietävät, että kirkollinen kihlaus voidaan toimittaa myös erillisenä toimituksena. Esimerkiksi Uspenskin katedraalissa toimitettiin kesän aikana lukuisia avioliittoon vihkimisiä, mutta vain kaksi kirkollista kihlausta.

Toimituksena kirkollinen kihlaus on varsin lyhyt, noin kymmenminuuttinen. Se toimitetaan kirkon eteisessä. Alkusiunauksen jälkeen luetaan ektenia sekä rukouksia, minkä jälkeen pappi laittaa sormukset paikoilleen. Lopuksi luetaan vielä kihlausrukous.

Pastori Merras arvelee, että kirkollista kihlausta haluavat hakevat vahvistusta ja kirkon siunausta kihlauksessa annetulle lupaukselle,

jotta se kantaisi pidemmälle.

– Ehkä siinä on se idea, että juuri pappi pujottaa kihlasormukset paikoilleen.

Kirkollinen kihlaus sopii Merraksen mukaan niille, jotka ottavat kihlauksen vakavasti ja osallistuvat seurakunnan elämään aktiivisesti.

– Kihlaus ei ole avioliittoon verrannollinen vaan lupaus siitä. Sitä ei myöskään ole tarkoitettu pysyväksi tilaksi vaan johdatukseksi avioliittoon, hän korostaa.

– Kirkollisen kihlauksen toimittaminen on papin harkinnassa. Vihkimisen ajankohdan täytyy olla tiedossa ainakin summittaisesti. Kihlaus ei saa olla irrallinen toimitus niin, että ollaan vuosikausia kihloissa.

Toisin kuin avioliittoon vihkimistä, kirkollinen kihlaus voidaan toimittaa myös paaston aikana, esimerkiksi niin, että paaston aikana kihlaudutaan ja sen päätyttyä avioidutaan.

Jos kihlaus toimitetaan erikseen, varsinaisessa vihkimisessä ei enää pujotella sormuksia. Ja niistä sormuksista: yhden selityksen mukaan itäisessä perinteessä oikeaa kättä pidetään voimallisena ja hyviä tekoja tekevänä kätenä, siksi ortodoksien sormuksen paikka on oikeassa kädessä.

MIRVA BROLA

Enkelit

LUOMAKUNNAN TAIVAALLISIMMAT OLENNOT

Enkelit koskettavat tämän päivän ihmisiä yli uskontorajojen. Enkelihahmoja tutkineen pappismunkki Serafim Seppälän mukaan elämässä vallitseva ilo ja rauha ovat aidon enkelivaikutuksen merkkejä.

Enkelit ovat populaari ilmiö. Enkelimystiikka on noussut ennennäkemättömään kukoistukseen erityisesti länsimaissa. Enkelikirjat, -terapia, -parantaminen ja -koulut vetävät ihmisiä puoleensa.

Serafim Seppälän mukaan Suomessakin enkeliaiheet luennot näyttävät olevan varmin tapa saada sali täyteen. Kaikki tämä kertoo hengellisestä kaipauksesta ja aidosta kiinnostuksesta näkymättömään maailmaan.

Äskettäin uutuuskirjansa *Taivaalliset voimat – enkelit varhaiskristillisyydessä ja juutalaisuudessa* (Kirjapaja) julkaissut Seppälä kertoo pitämästään yleisöluennosta, jossa hän kysyi, kuinka monella oli ollut elämässään kokemus, jota ei osannut selittää muuten kuin enkelien toiminnalla – melkein kaikki kädet nousivat ylös.

Tyypillisessä esimerkkitarinassa ihminen joutuu pulaan matkalla ollessaan. Jostain ilmaantuu henkilö, joka selittää, mitä kannattaisi tehdä, ja neuvon annettuaan katoaa selittämättömästi. Pian asiat järjestyvät niin kuin mystisesti kadonnut hahmo oli sanonut.

Sitä onko kaikki vain kuvitelmää, onko enkeleitä oikeasti olemassa, voi jokainen itse pohtia.

Seppälä kehottaa tutustumaan enkeleihin, vaikka asiassa ei olisi totuutta nimeksikään. Hän muistuttaa, että enkeli-idean avulla moni ajattelija on onnistunut mallintamaan korkeampia ja puhutampia olemisen muotoja, mitä ihmismielen tavoitettavissa on.

ENKELIT ORTODOKSISESSA KIRKOSSA

Ortodoksisessa kirkossa enkeleitä kunnioitetaan luomakunnan taivaallisimpina olentoina. Kirkkovuoden jokainen maanantai on enkelien päivä. Enkeliolennoilla on kalenterissamme myös oma juhlapäivänsä 8.11., josta käytetään nimityksiä ”pyhien ylienkelten kokoontuminen (synaksis) ja ”ruumiittomien voimien juhla”.

Seppälän mukaan kokoontumisella viitataan hetkeen, jolloin ylienkelin lankeamisen jälkeen muut ylienkelit kokoontuivat yhteen Mikaelin johdolla ja julistivat uskollisuuttaan Jumalalle. Tämän juhlan jumalanpalvelustekstissä kiteytyy kirkon enkelioppi:

*Jumalallisen valon loisteella te,
sotavoimien johtajat,
Valaisette ruumiittomat enkelijoukot.
Valon kaltaisina te heijastatte
Lähestymättömän Jumalan tulta
korkeuksista maailmaan,
Sen tähden te lakkaamatta veisaatte
Pyhän Kolminaisuuden virttä:
”Pyhä, pyhä, pyhä olet sinä meidän
Jumalamme!
Kunnia olkoon sinulle!”
(Litaniastikiira)*

Enkelien kokemiseen ja ymmärtämiseen tarvitaan säveliä, pyhää tilaa, liturgista liikettä, vuosituhansien jatkumoa.

Seppälän mukaan paras tapa kokea enkelimäisyyden ja enkeliolentojen lakkaamattoman ylistyksen tunnelmia on osallistua yöpalvelukseen vanhassa bysanttilaisessa kirkossa.

Enkelit ovat Seppälän sanoin liturgisia olentoja, joiden perusvire on ylistävä. Enkelien olemassaolo perustuu Jumalan tuntemiseen. Se on perimmäisen totuuden tuntemista ja viisauden rakastamista.

”Kirkko ei ole kultavalimo eikä hopeapaja, vaan enkelten kokoontuminen.” (Johannes Krysostomos).

PARATIISIN KAIPUU

Ihmiset kaipaavat enkeleitä elämäänsä turvaksi, suunnan näyttäjäksi, puhtauden esikuvaksi. Seppälän mukaan ihmisyteen kuuluu hiljainen intuitio siitä, että sisäinen tilamme voisi olla parempi kuin se on.

Hän pohtii intuitiota paratiisimaisen elämän kaipuuna mutta myös lapsuuden puhtauden menetyksenä.

Armenialainen pyhä Grigor Narekianen kuvaili tätä kauniisti 900-luvulla rukouksellisessa runoteoksessaan:

*Katso, sinut muotoiltiin
ikään kuin enkeliksi,
Kahdella jalalla kulkevaksi,
Kuin kahdella siivellä korkeuteen
lentäväksi,
Sieltä taivaallista kotimaatasi
katsellevaksi.
Oi houkka, miksi jäit tarpomaan
Alhaalle, maan päälle?*

KIRKKAUDESTA KIRKKAUTEEN

Seppälän sanoin ihmisydessä piilee valmius suurempaan enkelimäisyyteen. Syvin ja kirkkain ulottuvuutemme on enkelien kaltaisuutta – tai voisi olla.

Ihmisen varsinainen tarkoitus on tulla Jumalan kaltaiseksi. Matka siihen on myös matka kohti enkelin kaltaisuutta ja varhaiskirkon mukaan myös enkelten seurassa.

Origenes, yksi merkittävimmistä varhaiskirkon kirkkoisista, totesi Matteuksen evankeliumia selittäessään, että ”niin kauan kuin me olemme epätäydellisiä ja tarvitsemme jotakuta auttamaan meitä päästäksemme

pahasta, tarvitsemme enkeleitä.”

Origenes vakuutti, että jos ihminen kulkee vilpittömästi rukoillen Jumalaa kohti, enkelit auttavat ihmisen pelastamisessa.

Rukoileminen ei ole yksinäistä toimintaa vaan enkelien seurassa olemista. Seppälä muistuttaa, että enkelit käyvät ja viiptyvät rukoilevien luona; poikkeustapauksissa he voivat jopa ilmestyä rukoileville. Enkelit suhtautuvat luonnostaan rakkaudellisesti kaikkiin, jotka rukoilevat samaa Jumalaa, jota he itsekin rukoilevat.

Jumalan lahjoittamat hengelliset lahjat tulevat enkelien kautta. Se on osa enkelien keskeistä tehtävää auttaa sielua matkalla ylöspäin, nousua kirkkaudesta kirkkauteen. Enkeli vaikuttaa ihmiseen jo pelkällä läsnäolollaan. Sanoja ei tarvita. Kirkkoisä Origenesin sanoin:

”Pyhät enkelit vuodattavat meihin tiedostaan sen kaltaisia sisäisiä liikkeitä, joita he ovat itse ensin saaneet maistaa ja käsittää, ja vasta sen jälkeen he välittävät niitä meille.”

Seppälän mukaan enkelisen olemisen ytimessä on läpikohtainen suuntautumisen kohti jumalyhteyttä. Enkelien olemista määrittää jatkuva dynaaminen liike ylöspäin, kohti korkeampaa Jumalan tuntemista.

Suuren enkelten tuntijan Pyhä Iisak Niniveläisen mukaan ihmisluonto ei voi saavuttaa sisäistä kasvua tai valaistumista ilman enkelien antamaa ohjausta: ”Valaistuminen ei ole asia, joka kehkeytyy itsestään tai persoonattomasti – se välittyy ylhäältä päin, valon suunnasta.”

Iisak Niniveläisen mukaan kaikki, jotka suuntautuvat kohti Jumalan tahtoa, saavat opetusta ja inspiraatiota enkeleiltä.

Serafim Seppälän mukaan enkelin salainen inspiraatio voi nostattaa iloa ja rauhaa, avata intuitiivisia ”ymmärryksen säiteitä” tai tuoda avustusta mitä erilaisimmissa asioissa, jotka ohjaavat ihmistä oikeaan suuntaan.

**TEKSTI MARI VAINIO
KUVITUS TEOKSESTA TAIVAALLISET VOIMAT**

*Enkeli vaikuttaa
ihmiseen jo pelkällä
läsnäolollaan*

Siperia ateismin jälkeen

I osa: Ylösnousemus

Itäsiperialaisen Irkutskin alueella yritettiin todistaa, että ihminen ei tarvitse Jumalaa eikä kirkkoa. Koe todisti jotain aivan muuta.

Helsingin kokoinen Irkutskin kaupunki on Itä-Siperian poliittinen ja kulttuurinen keskus. Sen halkaisee Angara, mahtavan Baikaljärven ainoa laskujoki. Tässä maailman syvimmissä järvestä on enemmän vettä kuin Itämeressä, ja Angaran voima on padottu sähkön tuottamiseksi.

Hieman pohjoisempana alkavat ruskohiilikentät, ja Siperian rataa kulkevat hitaat, raskaat hiilijunat tuovat lisäenergiaa ja raaka-ainetta metalli- ja kemiantollisuudesta eläville kaupungeille.

Vuonna 1970 Neuvostoliitto vietti voimansa tunnossa **Vladimir Iljitš Leninin** syntymän 100-vuotisjuhlaa. Sen kunniaksi laskettiin Sajanskin kaupungin ensimmäisen talon peruskivi 22.4.1970.

Sajansk perustettiin noin 250 kilo-

metriä Irkutskista pohjoiseen, keskele mäntykangasta. Jonkin matkan päähän rakennettiin pvc-muovia valmistava valtava tehdas. Sen kerrostalon kokoisissa reaktiotorneissa käsiteltiin tonneittain tappavan myrkyllistä klooria ja räjähdysherkkää eteeniä. Koko kaupungin lämmitys perustui tehtaan tulikuumaan lauhdeveteen. Sitä tarvittiin, kun pakkanen hipoi viikkoja -40 asteen rajaa.

Sajanskista piti tulla 200 000 asukkaan kotikaupunki. Männikköön linjattiin viivasuoria, leveitä bulevardeja. Asuntoja kohosi ja kaupunki sai myös sairaalan ja elokuvateatterin. Kirkkoa ei tarvittaisi, arvelivat neuvostosuunnittelijat. Uskonto, joka oli pelkkää "väärää tietoisuutta", häviäisi joka tapauksessa pian. Tieteellinen kommunismi oli kehityksen huippu, eikä se tarvinnut Jumalaa.

Uskonto oli kuitenkin Siperiassa kiuksallisen sitkeässä. Sen takia luonnollista kehitystä oli pakko vähän vauhdittaa, ja esimerkiksi 15 kilometrin päässä Sajanskista sijaitsevan Kimiltein vanha kivikirkko oli muutettu navetaksi jo aikaisemmin. Koulut valjastettiin taisteluun kristinuskoa vastaan, ankarastikin, jos tarvittiin. Voi lapsiparkaa, joka kuvitteli ortodoksisuuden olevan jotenkin venäläistä! Opettajat tekivät tällaisesta typeryksestä koko luokan naurunaiheen. Isät ja äidit pelkäsivät ja vaikenivat.

Kommunismien edistykselle koitui kuitenkin melkoinen harmi isoäideistä. Nämä ärsyttävät babuškät eivät millään suostuneet ymmärtämään, että uskonto kuolisi luonnonlain väistämättömyydellä. Monet olivat leskiä, jotka odottivat pääsevänsä miesvainajansa luo, jonka sota tai muu syy oli vienyt ennen aikojaan. Kun kuolemakaan ei heitä juuri pelottanut, ei ankarakaan valistus purrut. Isoäidin lämpöisessä kodissa lapsenlapset saivat kuulla Kristuksesta. He oppivat rukoilemaan ja heillä oli mummon kanssa yhteisiä salaisuuksia.

OUTO LEVOTTOMUUS

Mutta jokin Sajanskissa meni vikaan. Kaupungin väkiluvun kasvu pysähtyi 47 500 henkeen, vajaan neljänneksen suunnitellusta. Leveät kadut, jotka alkoivat metsästä ja päättyivät metsään, jäivät tyhjien tonttien ja puolivalmiiden rakennusten reunustamiksi. Valtakatuksen neljästä kaistasta pidettiin talvisin auki enää vain kahta. Kiireellä rakennetut talo alkoivat rappeutua.

Ei ollut rahaa rakentaa eikä korjata. Outo rauhattomuus alkoi vaivata ihmisiä. Tieteellisen kommunismin voitonmarssi alkoi vaikuttaa jotenkin takaperoiselta, kun melkein kaikesta muusta paitisi votkasta oli puute, ja tehdas myrkytti elohopeapäästöillään lähijoen. Ateistien profetia kristinuskon häviöstäkin rupesi epäilyttämään.

Kommunismi romahti 1990-luvun alussa. Sajanskin muovitehtaalla oli tuolloin töissä kemianinsinööri **Igor Nikolajevitš Bartenov**. Tarmokas nuori mies eteni nopeasti esimiesasemaan ja kuului kaupungin hyväosaisiin. Ajan

Isä Igor palvelee Sajanskin seurakuntaa.

Neitsyt Marian ilmestyksen kirkon ja Sajanskin kaupunginsairaalan syöpäosaston välille on rakennettu yhdyskäytävä.

hengen mukaisesti Igor oli kasvatettu uskonnottomaksi, vaikka isä olikin lapsena kastettu ortodoksiksi.

Ateismi meni kommunismin myötä. Siperiaa vavisutti valtava ortodoksinen herätys. Syrjitty usko nousi maan alta. Jäljelle jääneitä, raunioituja kirkkoja alettiin kunnosta ja suunnitella uusia. Rahasta ei ensin ollut tietoa, mutta jostain aina löytyi ylimääräistä, ja ristit alkoivat koristaa Irkutskin alueen laajoja alankoja. Jumalattoman Sajanskin kaupungin ensimmäinen kaste toimitettiin 17.3.1991, kun 208 nuorta ja vanhaa liitettiin kirkkoon.

Kasteelle meni mies nuori insinööri Igor Nikolajevitš. Hänellä oli kaikki hyvin, jopa paremmin kuin toisilla. Hyvä ammatti ja varma työpaikka eivät kuitenkaan tehneet Igoria onnelliseksi. Kasteesta kului joitain vuosia ja tyhjyys sisällä kasvoi.

– En osaa vielääkään selittää miksi, mutta vuonna 1997 allekirjoitin irtisanoutumisilmoituksen muovitehtaasta ja jätin ammatini taakse. Menin Sajanskin seurakuntaan vapaaehtoistyöntekijäksi, hän kertoo.

Igor Nikolajevitš jättäytyi Jumalan armon varaan.

JUMALA EI VALEHDELLUT

Jumala tiesi, millaista miestä Sajanskissa tarvittiin. Suunnitteilla olevasta Neitsyt Marian ilmestyksen kirkosta oli valmiina vasta perustus. Kirkkoa rakennettiin itäkarjalaisen Jandomjärven kirkon esikuvan mukaan.

Rakennustyöt seisoivat, koska tarvittavan järeän tukkipuun saannissa oli vaikeuksia. Igor lähetettiin keskelle taigaa metsätyömaille hankkimaan sopivaa puutavaraa. Vuoden uurastuksen jälkeen tarvittava puutavara oli hankittu ja kirkko valmistui viimein vuonna 2000.

Pian Igor vihittiin diakoniksi ja lopulta papiksi. Isä Igor alkoi palvella Sajanskin seurakuntaa. Kun kysyn isä Igorilta, miten uskon ja kirkon nopea ylösnousemus oli mahdollinen, hän antaa lyhyen, kaiken selittävän vastauksen:

– Jumala ei koskaan valehdellut.

Sajanskin uusi seurakunta vahvistui. Ihmiset janosivat Jumalan sanaa. Kirkko tarjosi apuaan myös sosiaalisiin ongelmiin. Alkoholit ja huumeet ovat kaikkien

teollisuuskaupunkien arkea eikä Sajansk ole poikkeus. Kirkko on nostanut monet jaloilleen.

Epätavallista on, että Neitsyt Marian ilmestyksen kirkon ja läheisen Sajanskin kaupunginsairaalan syöpäosaston välille on rakennettu yhdyskäytävä. Potilaat voivat käydä rukoilemassa kirkossa niin yöllä kuin päivälläkin. Kun lääketieteen rajat ovat tulleet vastaan, ihminen tarvitsee Jumalaa.

KAIKKI ON JUMALAN TYÖTÄ

Samaan aikaan, kun Sajanskin kirkko valmistui, isä Vladimir Antonov alkoi kunnostaa Kimiltein navetaksi muutettua kirkkoa, joka hohtaa nyt valkoisena ja vihreänä – Siperian tunnusväreissä. Isä Vladimirin maine kirkon pelastajana on kiirinyt kauas. Kun ihastelen tulosta, hän sanoo:

– Se oli Jumalan työtä. Ilman Häntä emme olisi voineet mitään. Saatana haluaa saada meidät uskomaan, että olemme saaneet aikaan jotakin, isä Vladimir sanoo.

– Vain Jumalalle kuuluu kunnia. Monta kertaa tehtävämme kirkon entistämässä on vaikuttanut mahdottomalta, koska seurakuntalaiset ovat hyvin köyhiä, mutta Jumala on aina tullut avuksi. Täytyy vain hyväksyä se, että Jumalalla on tapansa toimia ja että voimme joskus joutua odottamaan ongelmiamme ratkaisua. Aina se kuitenkin jostain tulee.

Siperialainen on uskossaan rohkea ja nöyrä.

Sarjan toisessa osassa käsittelemme ateismia hengellisenä ilmiönä ja sitä, kuinka siihen tulee suhtautua.

"Jumalalla on tapansa toimia"

TEKSTI JA KUVAT MATTI P. PULKKINEN

Suomen kirkko elää nykyajassa

HIIPPAKUNNASSAMME pidettiin katolisen ja ortodoksisen papiston yhteiset koulutuspäivät lokakuussa. Paneuduumme kirkkojemme pastoraalisen työn haasteisiin ja mahdollisuuksiin nyky-yhteiskunnassa. Koimme olevamme yhteisessä työssä.

Kirkon lähetys ja todistus kuuluvat olennaisella tavalla sen olemukseen. Tehtävänämmä on olla todistamassa Kristuksen totuudesta ja välittää armon, lohdutuksen ja rakkauden sanomaa jakamattoman kirkon hengessä. Lähetyskäsky on edelleen ajankohtainen: Menkää siis ja tehkää kaikki kansat minun opetuslapsikseni: kastakaa heitä Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen ja opettakaa heitä noudattamaan kaikkea, mitä minä olen käsenyt teidän noudattaa.

Tätä työtä meidän tulee tehdä yhdessä aikana, jota varjostavat sodat, fanaattisuus ja marttyyrius. Toisaalta samaan aikaan ekumeeninen kanssakäyminen on vaikeutunut ortodoksisten kirkkojen sisäisten jännitteiden vuoksi. Silti yhteistyö katolisen kirkon kanssa on tärkeää, sillä meitä yhdistää vahva yhteinen traditio.

Kirkon todistuksessa ja pastoraalisessa vastuussa on oleellista, miten toteutamme sitä perinteisestä hierarkkisesta rakenteesta käsin. Katolisen ja ortodoksisen kirkon välisissä kansainvälisissä neuvotteluissa 1988 Uudessa Valamossa laadittiin merkittävä asiakirja kirkon virasta. Sen mukaan ymmärrämme piispuuden ja pappisuuden samalla tavoin. Luonnollisena jatkumona tälle olivat viime syyskuussa Italian Chietin oppineuvottelut, jossa yksimielisesti allekirjoitettiin synodaalisuutta ja kirkon johtoa koskeva asiakirja. Se korostaa piispojen yhteisöllistä tehtävää ja vastuuta, mutta myös muistuttaa johtajuuden tarpeesta.

Mieleeni muistuu oppineuvotteluissa Valamossa käymäni keskustelu tunnetun katolisen kirkko-oikeuden asiantuntijan kanssa. Osin huumorimielessä hän tokaisi, että koska katolisessa kirkossa on aina puhuttu paavista ja muista piispoista, on vaikeaa oppia puhumaan paavista ja piispoista. Vatikaani ja sen paavikeskeinen johtajuus on ortodokseille ongelma, mutta toi-

sesta näkökulmasta sitä on meidän paikalliskirkkojemme liiallinen itsenäisyys.

Useimmissa ortodoksisissa kirkkoissa – Suomen kirkkoa lukuun ottamatta – on vielä jäljellä menneiden aikakausien itsevaltiuden täysin epädemokraattinen johtajuus ja hallinto. Kirkkoa johtaa vain piispoista koostuva synodi, joka valitsee piispat. Kirkkokansan tai kirkon työntekijöiden edustajilla ei ole tilaa päätöksentekijöiden pöydissä. Myös hiippakunnan tasolla hallinnollinen ja taloudellinen valta on piispalla. Usein seurakunnan hallinnossa kirkkokansan edustajilla on korkeintaan neuvoo-antava rooli.

Suomessa kirkkomme elää nykyajassa. Meillä on jo lähes sata vuotta vallinnut demokraattinen hallintojärjestelmä. Kirkko-laissa ja -järjestyksessä yhdistyvät aidolla ja – katolista sekä ortodoksista maailmaa ajatellen – jopa luovalla tavalla ortodoksinen kirkko-oikeudellinen perintö ja kansanvaltaisen yhteiskunnan ihanteet.

Meillä seurakuntalaiset valitsevat vaaleilla edustajansa valtuustoon, jonka puheenjohtajana voi toimia maallikko. Kirkon yhteisistä asioista päättää kirkolliskokous, jossa maallikot ovat enemmistönä. Hallinnon eri tasoilla on samalla tavoin miehiä ja naisia.

Mitä tämä merkitsee kirkkomme missiolle ja läsnäololle yhteiskunnassa? Oleellisesti sen ei hallinnossa tulisi merkitä pelkästään byrokraattista tapaa osallistua vallankäyttöön ja johtamiseen. Päinvastoin, seurakuntien ja kirkon hallintoelinten tehtävänä on toimia yhdessä kirkon hengellisen työn eturintamassa – sekä mahdollistamassa työtä että aktiivisesti sitä tekemässä. Jokaisen luottamushenkilön kokousmateriaalissa päällimmäisenä tulee olla kirkkomme tavoite- ja toimintasuunnitelma 2016–2020 sekä huoneentauluna Kristuksen lähetyskäsky.

Tämä toimintasuunnitelma linjaa ytimekkäästi kirkon, sen hiippakuntien ja seurakuntien työn sisällölliset tavoitteet. 2000-luvulla niiden toteuttamista auttaa merkittävästi lisääntyvä yhteistyö muiden kristillisten kirkkojen kanssa.

J. Ambrosius

Церковь в Финляндии живёт настоящим временем

В октябре в нашей епархии прошли дни обучения для православных и католических священников. Особое внимание было уделено особенностям и возможностям пасторского труда в контексте современного общества. Мы почувствовали, что мы делаем общее дело.

Свидетельство и миссионерство церкви неотделимо от ее сущности. Наша основная цель быть свидетелями Христовой истины и делиться с другими вестью о благодати, надежде и любви в духе целостности церкви. Миссионерское поручение актуально и в настоящее время: «Итак идите, научите все народы, крестя их во имя Отца и Сына и Святаго Духа, уча их соблюдать все, что Я повелел вам».

Во время омраченного тенью войн, фанатизма и мученичества, сближение наших церквей как никогда актуально, и эту работу мы должны делать вместе. С другой стороны, экуменическое взаимодействие становится все более трудным из-за внутренних напряжений в православных церквях. Но, тем не менее, сотрудничество с Католической Церковью важно, потому что мы объединены единой традицией.

В вопросе свидетельства и пасторского труда немаловажную роль играет то, как мы осуществляем это с точки зрения традиционного иерархического управления. На прошедшем международном диалоге между Православной и Католической церквями, в 1988 году на Новом Валааме, был принят документ о взгляде на церковные должности. В соответствии с этим документом наше понимание епископства и священства совпадают. Логическим продолжением этого процесса стала проведенная прошлой осенью пленарная сессия Смешанной международной комиссии по богословскому диалогу между Православными Церквями и Римско-Католической Церковью в итальянском городе Кьети. В рамках этой встречи был единодушно подписан общий документ, касающийся вопросов церковной соборности и первенства. В нем была подчеркнута не только социальная роль и ответственность архипасторства, но и напоминалось о необходимости руководящей роли.

Я вспоминаю один разговор, который состоялся у меня с известным католическим экспертом церковного права во время диалога на Валааме. Он, шутя, сказал, что, поскольку католическая церковь всегда говорит о Папе и других епископах, ей трудно научиться говорить о Папе и епископах. Ватикан

и централизованная власть Папы является проблемой для православной церкви, подобно, как и наша, порой, чрезмерная независимость поместных церквей, является проблемой для второй стороны.

В большей части православных церквей, за исключением Финляндии, до сих пор осталась самодержавная, безусловно, не демократическая система руководства и администрации былых времен. Церковью руководит поместный собор, который состоит только из епископов и он избирает других епископов. Прихожане и работники церкви не имеют возможности участия в принятии решений. Кроме того, руководителем административного и экономического сектора также является епископ. Зачастую в системе церковного управления, прихожанам отведена роль консультативного органа.

В Финляндии наша Церковь живет в настоящем времени. Вот уже почти 100 лет у нас действует демократическая система управления. В церковном законе и уставе объединены правовое наследие церкви и идеалы общества, построенного по демократическому принципу. На фоне Католической церкви и православного мира, это соединение подлинное и порой даже творческое.

У нас прихожане избирают советы уполномоченных, председателями которых являются миряне. Общие вопросы решаются на поместных соборах, и здесь численно миряне составляют большинство. На различных уровнях управления церкви есть как мужчины, так и женщины.

Как это влияет на нашу миссию и присутствие в обществе? По сути, это не должно означать исключительно административно-бюрократический путь в вопросах власти и руководства. Напротив, совместное участие приходов и церкви в деле управления, на деле обозначает взаимодействие в вопросе активного осуществления главного духовного труда церкви. У каждого уполномоченного, поверх всех рабочих материалов, должен лежать документ, содержащий план и цели деятельности нашей церкви 2016-2020, а на стене - Великое поручение Христа.

Этот план деятельности в краткой форме отражает основные цели деятельности церкви, состоящей из епархий и приходов. Реализация этих целей будет в значительной мере способствовать расширению сотрудничества с другими христианскими церквями в XXI веке.

+ Ambrosius

Vad kan jag göra för min medmänniska?

Evangelisten Lukas berättar i evangeliets nionde kapitel om hur Jesus i staden Betsaida gav mat åt fem tusen män med fem bröd och två fiskar. Alla åt och blev mätta, och det blev till och med tolv korgar över fulla av överblivna bitar. Denna händelse minns vi till exempel alltid i vigilian under större fester när prästen välsignar fem bröd, korn, vin och olja.

Oftast ses denna händelse som ett under. Hur kunde fem tusen män bli mätta av bara fem bröd och två fiskar? Hur kunde det bli så mycket över av mat? Det var verkligen ett Guds under med vilken Kristus visade sin kraft och gudomliga väsen. Något som ingen människa kan göra, bara Gud kan.

Alla kristna är kallade att bära sitt kors och följa Kristus. Det finns då en möjlighet att vi också försöker själv åstadkomma under. Orealistiska förväntningar leder oftast till tröttnad, tvekan och till att man till sist avstår från att följa Kristus.

Om vi går lite djupare och ser bakom detta under av fem bröd och två fiskar, ser vi egentligen inte bara ett under, utan Guds barmhärtighet och kärlek för människan och Jesu kärlek för hans nästa. I stället för att skicka folket iväg, delade Jesus och hans lärjungar på av sitt eget. Och före detta botade Kristus alla som behövde hans hjälp. Han tog emot människorna och delade på sitt eget. Det är något som alla av oss kan göra, och alla av oss är kallade att göra: att älska och visa barmhärtighet för våra medmänniskor.

I dagens värld behöver vi kärlek. Antalet människor som lever i fattigdom och drabbas av hungersnöd, lever som flyktingar eller till och med i krigsområden ökar ständigt. Vad kan en människa göra? Vad lönar det sig att göra något om ingenting förändras? Dessa frågor hör jag ofta och har även själv frågat. Om vi har orealistiska förväntningar, ställer vi just dessa frågor.

Men om vi följer Kristus, kan vi ställa frågan på ett annat sätt: vad kan jag göra som gör livet lite bättre för min medmänniska? Hur kan jag hjälpa till? Då blir det lättare att se, att det finns mycket man kan göra. Om var och en av oss skulle ställa frågorna på detta sätt, skulle vi se större förändringar i världen, både lokalt och globalt. Många behöver hjälp och ingen av oss kan hjälpa alla. Men om du och jag hjälper en människa, och var och en

av oss gör på samma sätt, blir världen en bättre plats.

Kristus kallade oss inte att göra underverk. Att följa Kristus är att följa hans exempel i hur han levde och lärde. Om någon är hungrig, ge lite mat, om någon behöver sällskap, stanna en stund, ge lite av din tid åt din nästa och lyssna till henne.

Nästa gång du och jag har chansen, låt oss be vår medmänniska stanna en stund och låt oss dela på av våra fem bröd och två fiskar. För vem vet, även en liten hjälp kan åstadkomma något stort.

*”Alla kristna
är kallade att
bära sitt kors och
följa Kristus”*

JONAS BERGENSTAD
KYRKOHERDE
LAHTIS ORTODOXA FÖRSAMLING

Laura Karlin

Vihkimisrituaalissa vihittävien päälle asetetaan seppeleet tai kruunut.

JUMALA ASETTI AVIOLIITON JO PARATIISISSA

Avioliitto on miehen ja naisen välinen koko elämän kestävä kumppanuus, joka suuntautuu puolisoitten hyvään sekä lasten synnyttämiseen ja kasvattamiseen.

Raamattu alkaa kuvauksesta miehen ja naisen luomisesta Jumalan kuvaksi ja kaltaiseksi. Ensimmäiseltä sivulta viimeiseen asti Raamattu puhuu avioliitosta ja sen salaisuudesta, Jumalan sille antamasta merkityksestä ja erilaisista toteutumismuodoista pelastushistorian kuluessa.

Kutsumus avioliittoon on syvällä mie-

hen ja naisen luonnossa, sellaisina kuin he ovat lähteneet Luojan käsistä. On syytä huomata, että Jumala asetti avioliiton jo paratiisissa, joten avioliitto ei ole syntiinlankeemuksen seurausta.

Jumala, joka on rakkaudestaan luonut ihmisen, on myös kutsunut hänet rakkauteen, joka on jokaisen ihmisen synnynäinen peruskutsumus. Ihminen-

hän on luotu Jumalan kuvan mukaan, ja Jumala itse on rakkaus (1. Joh. 4:8, 16). Koska Jumala on luonut ihmisen mieheksi ja naiseksi, heidän keskinäisestä rakkaudestaan tulee sen rakkauden kuva, jolla Jumala rakastaa ihmistä.

Raamattu sanoo, että mies ja nainen ovat luotu toisiaan varten: ”Ei ole hyvä ihmisen olla yksinään” (1. Moos 2:18).

Nainen on miehelle ”liha hänen lihas-taan”, miehen kaltainen ja hänelle erityisen läheinen.” Mies jättää isänsä ja äitinsä ja liittyy vaimoonsa, niin että he tulevat yhdeksi lihaksi” (1. Moos.2:24).

ARMO TÄYDELLISTÄÄ RAKKAUTTA

Kirkon opetuksen mukaan kristillisen elämäntavan vaihtoehdot ovat, että ihmisen on joko mentävä naimisiin tai luostariin.

Avioliitto auttaa ihmistä voittamaan itseensä sulkeutumisen, itsekkyyden ja oman nautinnon tavoittelun sekä avautumaan toiselle ihmiselle, keskinäiselle auttamiselle ja itsensä antamiselle.

Avioliitto synnyttää aviopuolisoiden välille siteen, joka olemuksensa mukaan on elämän mittainen ja muut poissulkeva. Kristillisessä avioliitossa puoliset saavat sakramentin kautta voimaa ja heidät pyhitetään elämänmuotonsa velvollisuuksiin ja arvoon.

Kristityillä aviopuolisilla on oma armolahjansa Jumalan kansan joukossa. Avioliiton sakramentin armo täydellistää aviopuolisoiden rakkautta ja lujittaa heidän yhteyttään. Tämän armon voimasta aviopuolisot auttavat toisiaan pyhittymään avioelämässään sekä lasten kasvattamisessa.

”SITÄ ÄLKÖÖN IHMINEN EROTTAKO”

Aviopuolisoiden rakkaus vaatii jo olemuksensa puolesta, että heidän persoonallinen yhteytensä on yksi ja purkamaton ja käsittää koko heidän elämänsä: ”He eivät siis enää ole kaksi, he ovat yksi. Ja minkä Jumala on yhdistänyt, sitä älköön ihminen erottako” (Matt. 19:6).

Avioliitto on merkityksellinen kirkon kannalta ja siksi kirkko suhtautuu avioeroon ja toiseen tai kolmanteen avioliittoon kielteisesti, elleivät ne johdu joistakin erityisistä seikoista kuten esimerkiksi jommankumman puolison aviollisesta uskottomuudesta.

Tällainen näkemys perustuu Kristuksen opetukseen, sillä hän ei tunnusta-

nut Vanhan testamentin avioeroa koskevia säädöksiä yhtä ainoaa poikkeusta, uskottomuudesta johtuvaa avioeroa, lukuun ottamatta (Matt 5:32).

Tällaisessa tapauksessa, samoin kuin toisen puolison kuolema tai muiden erityisten syiden vuoksi kirkko siunaa toisen ja kolmannenkin avioliiton.

VIHKIMISTÄ EDELTTÄÄ KIHLAUS

Varhaiskristillisessä kirkossa ei ollut erillistä vihkimiskaavaa. Mies ja nainen tulivat piispan luo ja saivat häneltä siunauksen, minkä jälkeen he osallistuivat liturgiassa pyhästä ehtoollisesta.

Tämä eukaristi-nen yhteys on yhä näkyvissä avioliittoon vihkimisessä. Sakramentti alkaa liturgian alkusiunauksella: ”Siunattu olkoon Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen valtakunta...” ja siinä toistetaan monia liturgian rukouksia, luetaan epistola ja evankeliumitekstit ja jaetaan symbolinen malja viiniä.

Vihkimistä edeltää kihlaus, joka toimitetaan joskus aikaisemmin, mutta useimmiten kuitenkin juuri ennen vihkimistä. Kihlaustoimituksessa sulhanen ja morsian todistavat, että he astuvat avioliittoon vapaaehtoisesti, ja vaihtavat sormuksia.

Suuressa ekteniassa morsiusparille anotaan kunniallista avioliittoa, onnea lapsista, mielen puhtautta ja kaikkien heidän rukouksiensa täyttymistä. Rukouksissa kerrotaan avioliiton jumalallisesta alkuperästä, miehen ja vaimon velvollisuuksista ja Vanhan liiton siunatuista aviopareista, joihin kuuluivat muun muassa Aabraham ja Saara, Iisak ja Rebekka sekä Jaakob ja Raakel.

Lisäksi rukouksissa muistellaan Jumalan varjelusta ihmisille kautta aikojen ja anotaan morsiusparille samaa

varjelusta. Samoin rukoillaan morsiusparin vanhempien ja ystävien puolesta ja anotaan vihittävälle aineellistakin hyvinvointia, ”jotta he kaikkea omistavina edistyisivät myös kaikissa hyvissä Sinulle otollisissa teoissa...”.

KRUUNUT SYMBOLOIVAT VALTAKUNTAA

Vihkimistoimituksessa vihittävien päälle asetetaan seppeleet tai kruunut, valtakunnan symbolit, sillä jokainen perhe on pieni kirkko. Kruunu on myös marttyyriuden symboli, sillä avioliitto ei ole vain häiden iloa, vaan myös yhteisen ristin kantamista.

Meidän aikanamme, jolloin perheiden hajoaminen on yleistä, nämä marttyyrikruunut muistuttavat siitä, että avioliitto pysyy lujana vain silloin, kun se perustuu valmiuteen antaa elämänsä toisen puolesta.

Perhe on hiekan sijasta kalliolle rakennettu talo, jos sen kulmakivenä on itse Kristus. Kärsimyksistä ja rististä muistuttaa myös marttyyrien tropari, jota kuoro veisaa, kun morsiuspari kiertää kolme kertaa analogin ympäri.

Epistolassa apostoli Paavali opettaa miehen ja vaimon velvollisuuksista toisiaan kohtaan ja vertaa avioliittoa Kristuksen ja seurakunnan väliseen liittoon (Ef. 5:20-33).

Vihkimistoimituksessa luetaan evankeliumin kertomus Galilean Kaanan häistä muistutukseksi siitä, että Kristus itse on näkymättömästi läsnä kristillisessä avioliitossa ja että Jumala itse on siunannut avioyhteyden.

Veden, eli arkisen maallisen elämän on muututtava avioliitossa viiniksi, lakkaamattomaksi, jokapäiväiseksi kahden ihmisen välisen rakkauden juhlaaksi.

Lähde: Pyhien Sergein ja Hermanin veljeskunnan opintomateriaali

GREGORIOS PALAMAS

– Thessalonikan arkkipiispa (14.11.)

PYHÄLLÄ GREGORIOS Palamaksella on kaksi muistopäivää. Kuolinpäivän (14.11.) lisäksi häntä muistetaan suuren paaston toisena sunnuntaina. Gregorioksen merkitys ortodoksisen teologian suunnannäyttäjänä on kasvanut vuosien myötä. Hän on meille uskon majakka, joka auttaa väistämään karit.

Gregorios syntyi Konstantinopolissa vuonna 1296 korkearvoisen mutta hurskaan ja oikeamielisen hovimiehen poikana. Hän menetti isänsä jo seitsenvuotiaana, mutta tämän syvällinen rukouselämä jätti poikaan pysyvät jäljet.

Gregorios pääsi hovin avustamana opiskelemaan ja jo nuorena hän herätti huomiota kyvyillään. Kutsumus vei hänet 20-vuotiaana kilvoittelemaan munkkina Athos-vuorella. Gregorioksen hurskaus ja tietomäärä tekivät hänestä vuosien varrella kunnioitetun, mutta kirjallisen toimintansa hän aloitti vasta 38-vuotiaana. Hän kaipasi hiljaista rukouselämää ja pyhän tradition tutkimista, mutta piti velvollisuutenaan puolustaa ortodoksisuutta harhaoppisia vastaan.

Vuonna 1338 Konstantinopoliin saapui italiankreikkalainen munkki Barlaam Kalabrialainen, joka hautoi päässään suuria uskonnollisen uudistuksen ideoita. Hän halusi puhdistaa ortodoksisuuden mystiikasta ja hyökkäsi röyhkeästi hiljentymisen teologian, hesykasmin, kimppuun. Se ei sopinut Barlaamin oppeihin, joissa ortodoksisuuteen sotettiin 1300-luvun läntistä muotifilosofiaa.

Barlaamia kyllä varoitettiin, että Gregorios Palamaksen kanssa ei kannattaisi ryhtyä väittelemään. Hän ei uskonut. Gregorios osoitti selvästi Barlaamin oppirakennelmien karkeat virheet.

Katkeran polemiikin lopuksi harhaoppiseksi todistettu Barlaam katsoi parhaaksi palata takaisin länteen ja liittyi roomalaiskato-liseen kirkkoon.

Pyhää Gregoriosta on kutsuttu ”faktojen teologiksi”. Hänelle hesykasmin mystinen todellisuus oli teologisesti yhtä tärkeää kuin kirkon oppi ja perinne, jotka hän tunsikin läpikotaisin. Vaikka Gregorioksen oppi perustui au-

kottomasti kirkon traditioon, se uudisti sitä samalla.

Hän kehitti opin siitä, miten ihmisen yhteys olemisen tuolla puolella olevaan Jumalan on mahdollinen. Vaikka emme voi koskaan havaita Korkeinta, hänen energiansa voivat Jumalan armon ansios-ta tulla havaittaviksemme. Nöyrä mieli voi Hänen armostaan kokea ”luomattoman valon”, Jumalan läsnäolon, jonka kuvaaminen sanoin tai kuvin on mahdotonta.

Gregorios olikin suuri armon opettaja. Hän kykeni kirjoituksiinsa kuvaamaan Jumalasta sen, mistä suomen kielen sana ”armo” antaa vain pienen aavistuksen. Kaikessa luovuudessaankin hän pysyi järkkymättömän uskollisena traditiolle. Eri aikoina kirjoitetut teokset muodostavat täysin johdonmukaisen kokonaisuuden, vaikka ne syntyivät eri aikaan kulloisenkin tilanteen tarpeeseen. Tämä osoittaa harvinaislaatuista henkistä voimaa ja hurskautta.

Pyhän Gregorioksen monivaiheinen ja joskus hyvin ankara elämä johti lopuksi Thessalonikan piispaksi. Kansa piti häntä pyhänä jo ennen kuin hän kuoli vuonna 1359, marraskuun päivänä, jonka

hän tiesi etukäteen. Surijat näkivät vainajan kasvoilla viiptyvän aivan erityisen valon.

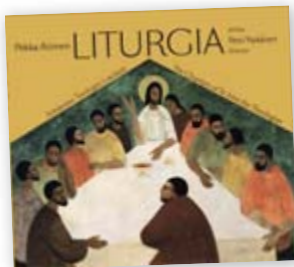

Pyhä Gregorios Palamas. Bysanttilainen ikoni 1370–80-luvulta. Puškin-museo, Moskova.

Johannes Teologin Laulajat,
joht. Petri Nykänen

PEKKA ATTINEN: LITURGIA

JTLO2. 2016

Wiipurissa 1936 päivätyssä kirjeessä Pekka Attila (Pjotr Vasilevits Akimov) kirjoittaa suomenkielisen Liturgiansa säveltämisen jälkeen: "Tulen sitäkin onnellisemmaksi jos työni tulisi olemaan kevättä ennustavana pääskynä ja alkuna hedelmälliselle työlle meidän oman kirkkomme hyväksi".

Attilan toive on toteutunut, sillä kirkos-

samme sävelletään jatkuvasti uutta musiikkia myös liturgiseen käyttöön. Sen sijaan säveltäjän oma Liturgia soi vasta nyt ensi kerran kokonaisuudessaan äänilevyllä. Tästä merkittävästä ortodoksisesta kulttuuriteosta meidän on kiittäminen Ortodoksisen seminaarin kirkkomusiikin opettajaa ja kuoronjohtaja Petri Nykästä.

Monille saattaa olla yllätys, että Pekka Attila (1885–1956) oli laaja-alainen ammattisäveltäjä, joka opiskeli sävellystä ja musiikin teoriaa Pietarin konservatoriossa. Kukapa muistaa, että hän on säveltänyt musiikin muun muassa elokuvaan Kaivopuiston kaunis Regina. Attilan haki myös Sibelius-Akatemian sävellysprofessuuria, mutta valituksi tuli Aarre Merikanto.

Attilan Liturgia on ensimmäinen alun perin suomenkieliseen tekstin sävelletty kokonaisuus. Musiikillisesti se liikkuu venäläisen romantiikan maisemissa mutta sanoutuu irti slaavilaisesta päätöksestä. Siihen verrattuna Attilan Liturgia on harmonisesti kirkkaampi ja kevyempi. Tyylillisesti se muistuttaa jonkin

verran Nikolai Kedrovin Liturgiaa, jonka Juhani Matsin johtama Ortodoksinen kamarikuoro on levyttänyt.

Attilan musiikki on helposti omaksuttavaa, eivätkä turhat krumeluurit häiritse olennaista: rukoukseen keskittymistä. Tyyli on enimmäkseen sointuihin perustuvaa syllabista tyyliä, jossa jokaista sanan tavua vastaa yleensä yksi nuotti. Harmoniat ovat kolmisointupohjaisia, eikä riitasointuja juuri kuule.

Johannes Teologin Laulajien esitys onirkas ja täsmällinen. Nuoret äänet soivat kauniissa tasapainossa, ja Petri Nykänen johtaa ammattimiehen varmoin ottein.

Johannes Teologin Laulajat on ortodoksinen teologiaa opiskelevien kuoro. Levitkseen tulevaisuudessa heidän kauttaan Pekka Attilan Liturgia mahdollisimman moneen ortodoksinen kirkkoon. Tarvitaanhan joka vuosi uusia pääskysiä!

RISTO NORDELL

Anna Ahmatova

OLEN ÄÄNENNE. KOOTUT RUNOT 1904–1966.

Suom. Anneli Heliö

Kirjokansi 2016

Anna Ahmatovan (1889–1966) runot ovat pitkälti elämäkerrallisia, mutta eivät vain tiivistymiä persoonallisista tunnelmista, tapahtumista tai ajatuksista. Ahmatovasta kehittyi ihmiskunnan ja sen yhteisen kokemuksen tulkki: "– he jakoivat kanssani oman voimansa / ja näin minusta tuli kaikkein voimakkain –".

Ortodoksinen lukijaa saattavat kiinnostaa erityisesti runot tai kokoelmat, joissa viitataan ikoneihin, pyhiin ihmisiin, enkeleihin tai Raamattuun. Tuskinpa venäläistä kirjallisuutta voikaan tulkita ilman ortodoksinen viitekehystä. Ahmatovan runoissa on runsaasti viitauksia Raamattuun, venäläiseen ja muuhun maailmankirjallisuuteen, mikä kertoo hänen laajasta lukeneisuudestaan.

Venäjän hopeakauden runoilijoihin kuuluivat Ahmatovan lisäksi Osip Mandelstam, Marina Tsvetajeva ja Boris Pasternak, joille hän omisti useita runoja. "Tänään, Marina kuljemme, / pitkin keskiöistä pääkaupunkia, / ja vaeltaa takanamme, / mykkä kulkue, miljoonien, uhrien, – –"

Ahmatovan päteosta Runoelma ilman sankaria (1940–62) pidetään Pietarin kulttuurisena karttana. Runoelma kattaa niin Leningradin piirityksen kauhut kuin vanhan Pietarin historialliset kerrostumat tai Stalinin ajan terrorin: "Olen maksanut sinusta / käteisellä / ja tasan kymmenen vuotta kuljin nagan ohimolla / – – / ja minulle kyseenalaista kunniaa / tarjosi häväisty maine."

Ahmatova pitää runoilijan työtä pyhänä: "On pyhä taitomme ikuinen / se tulee takaa vuosien tuhansien / ilman sitä, maailmassa ei ole valoa. / Mutta vielä ei yksikään runoilija / ole kieltänyt viisautta, ei vanhuutta / eikä kuolemaa." Runous on hänelle työ, kutsumus ja velvoite, jolle ei ole vaihtoehtoa.

Hänen runonsa olivat neuvostososueen alla usein, eikä runoja julkaistu ollenkaan vuosina 1924–40. Oli kuitenkin salaiset väylät julkaista maan alla, puskaradiossa, suusta suuhun, muistinvaraisesti. Ystävät opettelivat runoja ulkoa paperilapuista, jotka he polttivat paljastumisen pelossa: "En tiedä, mikä minut silloin / johti, yli näiden kuilujen."

Ahmatova joutui elämässään kestämään asioita, jotka hänen runojensa lukijoille ovat käsittämättömiä: runoilijaystävien pidätykset ja kuolemat, aviopuoliso Nikolai Gumiljovin teloituksen, Lev-pojan jatkuvat vangitsemiset ja leirituomiot, kolmannen puolison kuoleman vankileirillä, piileskelyn, kuolemanpeiton, runojen julkiset tuomitsemiset. Runossa Ristiinnaulitseminen kuvastuu kaikkien äitien murhe ja tuska, myös hänen omaansa: 'Isälle hän sanoi: "Miksi Minut hylkäsit!" / Mutta äidille: "Liian suuri on murheesi."

Miksi Anna ei lähtenyt maasta? Hänelle valinta oli selvä: hän ei halunnut muuttaa Venäjältä. Eikä häneen jostain syystä uskallettu koskea. Ahmatovan runot ovat väkeviä ja vahvoja, eikä niiden synkeistä aihepiireistä jää voimattomuuden tai heikkouden tunnetta. Päinvastoin! Kun henki on vahva, ulkoiset olot eivät ole merkitseviä.

Anneli Heliö on suomentajana, runojen editoijana ja kirjan koostajana tehnyt arvokkaan kulttuuriteon ja luonut taideteoksen, jonka päähenkilö on Anna. Heliön kolmikymmenvuotinen tutkimus ja työskentely Anna Ahmatovan parissa näkyy myös yksityiskohteisessa elämäkerrassa ja kirjan kuvituksessa. Tällaiset kirjat kirkastavat sielua, avaavat silmiä ja tekevät maailmasta paremman paikan elää. Kiitos, Anna, että olet äänemme!

ANNE ROSENIUS

Arkkimandriitta Tiihon Ševkunov ARKIELÄMÄN PYHÄT YNNÄ MUITA KERTOMUKSIA

Pyhän Kosmas Aitolialaisen Veljestö 2016

”Tahdon tässä kirjassa kertoa... ihmeellisestä maailmasta, jossa eletään aivan toisten lakien mukaan kuin tavallisessa elämässä – maailmasta, joka on loputtoman valoisa, täynnä rakkautta ja riemullisia löytöjä, toivoa

ja onnea, koettelemuksia, voittoja ja tappioita ja niiden perimmäisen tarkoituksen tajua ja, mikä tärkeintä, Jumalan voimaa ja apua.”

Arkielämän pyhät ynnä muita kertomuksia -teos on satumainen mutta silti totta. Tarua ihmeellisempää, voisi sanoa. Moneten hahmoista ovat yhä elossa. Parasta antia ovat kirjan kuvaukset uskovien nokkeluudesta Neuvostoliiton aikana. Huumoriaakin riittää.

Kirjoittaja, arkkimandriitta Tiihon Ševkunov (s. 1958) otti vastaan kasteen vuonna 1982. Kirkon siivoja oli kummina. Elettiin Neuvostoliiton viimeistä vuosikymmentä. Tiihonista olisi pitänyt tulla elokuvataiteen osaaja. Opiskelijaelämä sai hänet kuitenkin epäilemään virallista valtiollista totuutta.

Tiihon havahtui siihen, että nimet Dostojevski, Kant, Puškin, Tolstoi, Goethe, Pascal, Hegel ja lukuisat muut olivat omalla tavallaan uskovia. Sen sijaan ateistisen valtion johtajat ja tuhotyöntekijät olivat järjestään

kaikki ateisteja. Oma lukunsa olivat toki esimerkiksi Marx, Lenin ja Hitler.

”Joko puškinit, dostojevskit ja newtonit olivat niin primitiivisiä ja kapeakatseisia, etteivät pystyneet selvittämään tätä ongelmaa, toisin sanoen typeryksiä, tai typeryksiä olimmekin me...”

Vuonna 1984 alkoi erityinen uskon tie Pihkovan Petserin luostarissa. Vain vähän aikaisemmin hän oli luullut, että vain fanaatikot tai elämässään epäonnistuneet menivät luostariin. ”Niin, ja vastarakkautta vaille jääneet.”

Kirjassa saa tutustua lukuisiin äärimmäisen mielenkiintoisiin ihmisiin ympäri Neuvostoliittoa. Tapahtumiin ihmeellisyyden rajamailla, vaikkakin Tiihon erässä haastattelussa totesi, että kirja kertoo ”ihan vain jokapäiväisestä kristillisestä elämästä”.

Kirjasta on tullut myyntimenestys. Se on käännetty lukuisille kielille, ja siitä on otettu miljoonaluokan painoksia.

LARS AHLBÄCK

Kamarikuoro Krysostomos, joht. Mikko Sidoroff. Solisteina Sampo Haapamäki, Tuuli Lindeberg, Elisabet Petsalo, Jarno Lehtola ja Teppo Lampela.

DEESIS

Alba NCD- 53. 2016

Harvoin joudun sellaisen hengellisen riemun valtaan, kun kuuntelen Ville Matvejeffin Ehtooveisuuta kamarikuoro Krysostomoksen uudelta levyltä. Miten syködyttävästi kristittyjen vanhimpiin kuuluva rukous kietoutuu Matvejeffin harmonioihin, joita ryhdittävät paikoin kirpeät dissonanssit. Sama mielentila jatkuu läpi koko levyn.

Deesis on jälleen hieno todistus siitä, miten Mikko Sidoroff säveltäjäystävineen uudistaa ja laajentaa kirkkomme musiikkia. Toivottavasti me kaikki tajuaamme syvästi

tämän työn merkityksen ortodoksisen uskon ja kulttuurin tunnetuksi tekemisessä.

Lauri Mäntysaaren Pääsiäisstikiirat on draamaattinen ja aikamme musiikin tehokeino- ja rohkeasti käytävä sarja. Tampereen ortodoksisen kirkon kanttorin Heikki Hattusen Pyhä Jumala -veisu on tunnelmaltaan intensiivinen. Sen taustalta löytyy bysanttilaisia vaikutteita.

Henri Sokan kaksi persoonallisesti soivaa Pääsiäisyön laulua kantavat myös vuosisaataista perintöä. Kyse on kuitenkin enemmän konserttimusiikista kuin jumalanpalvelusmusiikista.

Levyn pääteos on yli puoli tuntia kestävä Pekka Jalkasen Deesis. Se on rakenteeltaan lyhennelmä panihidapalveluksesta. Myös Jalkanen perustaa paljolti sävelmateriaalinsa bysanttilaiseen perinteeseen. Deesisessä on jaksoja, jossa melismaattiset sävelkulut kuvioivat jännittävällä tavalla bassossa soivan ison-sävelen ylle.

Krysostomoksen laulu on riemua korvalle: hyvä äänten balanssi, kaikkien laulajien henkilökohtainen laulutaito ja inspiroiva mutta tarkka kuoronjohtaja – siinä ainekset tämänkin erinomaisen levyn tekoon!

RISTO NORDELL

SEURAKUNNAN KIRJASTO
Liisankatu 29 A 2.krs.,
puhelin 09 85 646 180
Aukioloajat ma-ti klo 10-15,
ke-to 15-19

FÖRSAMLINGSBIBLIOTEKET
Elisabetsgatan 29 A, II vån.,
tel. 09 85 646 180
Öppet mån-ti 10-15, on-to 15-19

PARISH LIBRARY
Liisankatu 29 A, tel. 09 85 646 180
Open Mon-Tue 10-15, Wed-Thu 15-19

Библиотека прихода
открыта по понедельникам
и вторникам в 10-15 ч, по средам и
четвергам в 15-19 ч.
Liisankatu 29 а, 2-й этаж

Lauantaina 19.11. klo 11-13
kirjallisuuspiirin aiheena on ”Helsingin
ortodoksinen hautausmaa: muistoja
musiikin historian näkökulmasta”, josta
esitelmöi tutkija Seija Lappalainen.

Tampereella kerätään paketteja ensimmäiseen omaan kotiin muuttaville turvapaikanhakijoille. Jos haluat lahjoittaa tavaroita, kysy lisää kanttori Jenniltä (jenni.hakkarainen@ort.fi)!

Marina Garaj

*Vanhusten
kirkkopyhä
järjestetään
Tikkurilassa 13.11.
Tervetuloa!
sivu 46*

Nukketeatteriesitys kuului Nikolaos-juhlaan Espoon Tapiolassa viime vuonna.

JOULUN AIKA LÄHESTYY

■ Paastonajan alku on varma merkki lähestyvistä joulusta, Kristuksen syntymän juhlasta. Joulupaasto alkaa tänä vuonna tiistaina 15. marraskuuta ja päättyy lauantaiksi osuvaan aattopäivään 24. joulukuuta. Kirkoissamme joulupaasto näkyy tummempana värimaailmana ja kuuluu yksinkertaisempina melodioina.

Joulupaaston merkitykseen voi perehtyä esimerkiksi Helsingin Ortodoksiakerhon tapaamisessa maanantaina 14.11. tai ekumeenisesti kulttuurikeskus Sofian seminaarissa lauantaina 26.11.

Lähestyvistä joulunajasta kielivät myös seurakuntien toiminta-alueiden järjestämät joulumyyjäiset ja niitä edeltävät piirakka- ynnä muut talkoot. Myyjäiset alkavat marraskuun lopulla ja niitä pidetään aina joulua edeltäville viikoille saakka lukuisilla paikkakunnilla.

Joulun henkeen voi paneutua myös askarrellen. Helsingin diakoniatöiden jouluaiheisia tapahtumia järjestetään eri puolilla pääkaupunkiseutua ja Uttamaata. Luvassa on muun muassa joulukorttien tekoa ja riisipuuroa. Ennen joulua ehtii askarrella myös isänpäivän kunniaksi, ainakin Porissa lauantaina 12.11.

Joulua odottaessa ei sovi unohtaa myöskään tiistaille 6. joulukuuta osuvia Nikolaos-juhlia, joita järjestetään ainakin Espoon

Tapiolassa ja Kouvolassa. Imatralla puolestaan vietetään samana ja edeltävänä päivänä kirkon praasniekkaa. Tampereella Nikolaosta juhliitaan vasta sunnuntaina 11.12.

Jouluun voi virittäytyä myös konserteissa, esimerkiksi Haminan kirkossa keskiviikkona 21.12. tai Helsingissä Uspenskin katedraalissa tiistaina 20.12. Jouluisia yksinlauluja kuullaan myös maanantaina 19.12. Helsingin seurakuntasalilla. Itsekin pääsee laulamaan, vaikkapa Kotkan tiistaiseurassa tiistaina 29.11.

Seurakunnilla on myös omia joulu- ja kuusijuhliaan, esimerkiksi Kotkassa keskiviikkona 14.12.

Suomalaiseen jouluun kuuluu myös kuusen hankinta. Hyvän mielen joulukuusia saa ainakin Helsingissä Filantropian kautta, jonka kuusimyynnillä tuetaan kenialaisia orpolapsia.

Jos joulusta on tulossa yksinäinen, ortodoksista joulua pääsee viettämään myös Helsingin Vuosaaressa kulttuurikeskus Sofiassa majoittumalla. Siellä on tarjolla myös joululounasta. Lue tarkemmat tiedot kalenterista!

MIRVA BROLA

TAPAHTUU HELSINGISSÄ

Kristinoppileirien vanhempainilta

Kristinoppileirien vanhempainilta seurakuntasalilla (os. Unioninkatu 39, sisäpiha) ti 15.11. kello 18. Paikalla leireistä vastaavat kasvatustyöntekijät sekä kasvatuksen pappi. Lämpimästi tervetuloa! Lisätietoja: Iida Lonkila ja Niina-Maarit Rautamäki.

KERHOT

Joulutauko

Helsingin ortodoksisen seurakunnan kasvatuksen kerhot ovat joulutauolla 11.12.2016–7.1.2017. Uusi kerhokausi alkaa taas 8.1.!

Lasten- ja nuorisokuoron konsertti pe 16.12. klo 18

Seurakunnan diakoniatyön järjestämä päivätapahtuma Kirkkonummen ev.lut. seurakuntatalolla (sali 4) to 17.11. klo 14–16. Tervetuloa askartelemaan ja viettämään yhteistä iltapäivää. Lisätietoja: diakoniatyöntekijä Sarianne Karulinn, 0400 531 308.

TAPAHTUU LAHDESSA

Nuortenkerho Pariton Lahdessa ja Hyvinkäällä

Seurakunnan yläasteikäisten ja tätä vanhempien nuorten kerho Pariton kokoontuu Lahdessa seurakuntasalissa tai poikkeustapauksissa kerhuhuoneella osoitteessa Harjukatu 5, Lahti sekä Hyvinkään kirkolla osoitteessa Tsasounakuja 1, Hyvinkää:

11.11. Hyvinkäällä

25.11. Lahdessa

9.12. Lahdessa

Lisätietoa saa ottamalla yhteyttä kirkkoherra Jonas Bergenstadiin, puh. 0400 330 484, jonas.bergenstad@ort.fi sekä Parittoman Facebook-sivulta.

Qtiksella leireiltiin 70-luvun tunnelmissa

Yli sata kristinoppileirin käynnyttä nuorta kokoontui 21.–23. lokakuuta Qtis-kuutamoleirille Kaunisniemen leirintäkeskukseen. Leirillä oli teemana 70-luku, mikä näkyi kaikessa toiminnassa: nuoret pitivät hittityöpajaa ja levyraatia sekä viettivät aikaa aikakauden pelien ja leikkien parissa. Leirillä ruokailut ja kirkossa käyminen muodostivat tarkan päivärytmin; isoin juttu oli Jaakobin päivänä pidetty Jaakobin liturgia. Tärkeintä nuorille oli päästä tutustumaan toisiinsa ja luomaan omaa ortodoksisia identiteettiään. Leirillä korkattiin myös uusi majoitusrakennus Jaakobin talo, jonka kirkkoherra Markus Salminen vihki käyttöön ennen leirin alkua.

Suomenkielinen lastenkerho

kokoontuu joka kuukauden toinen sunnuntai liturgian yhteydessä. Ensimmäinen kokoontuminen on su 13.11. Kerho alkaa klo 10.00, ja kerhon lapset osallistuvat liturgian loppuosaan. Lisätietoja Jonas Bergenstad, puh. 0400 330 484, jonas.bergenstad@ort.fi.

Venäjänkielinen lastenkerho

kokoontuu Lahdessa joka kuukauden ensimmäisenä ja kolmantena viikonloppuna liturgian yhteydessä. Kerho alkaa klo 9.40, ja kerhon jälkeen lapset osallistuvat liturgian loppuosaan. Lisätietoja Anastasia Lappalainen, puh. 040 867 5887, anastasia.lappalainen@gmail.com.

KASVATUSTOIMI

Juha Lampinen, kasvatustoimen esimies, 040 527 9580

Sergei Petsalo, nuorisopappi, 040 620 5944

Soili Penttonen, uskonnonopetus- ja aikuiskasvatusvastaava (1.10.–31.12.), 040 512 5825

Joakim Pietarinen, nuorisokanttori, 044 331 1995

Niina-Maarit Rautamäki, kasvatustyöntekijä, nuorisotyö ja nuoret aikuiset, 040 484 2427

Iida Lonkila, kasvatustyöntekijä, nuorisotyö ja varhaiskasvatus, 040 540 5297

Kristina Klubb, kasvatustyöntekijä, perhetyö, 040 725 5713

Liisa Saarinen, lapsityö, 0400 531 896

Sähköpostit etunimi.sukunimi@ort.fi ja kasvatustoimi.helsinki@ort.fi

KAUNISNIEMEN LEIRIKESKUS

Kokki

Tarja Friman (09) 85 646 156

Suurतालousisäntä

Ari Kanerva (09) 85 646 157

Talonmies/vahtimestari

Petri Jeskanen (09) 85 646 158

kaunisniemi.helsinki@ort.fi

TAPAHTUU TAMPEREELLA

Tervetuloa nuorteniltoihin!

Haluatko pelata lautapelejä vai leipoa pizzaa? Olisiko kiva laulaa porukalla vai ihan vaan jutella? Asuuko sinussa pieni maailmanparantaja? Haluaisitko oppia esiintymään varmemmin? Kiinnostaako keilaaminen? Kaikki tuo ja paljon muuta on mahdollista, kun lähdet mukaan Tampereen ortodoksisen seurakunnan nuorteniltoihin!

Juuri nyt meillä on menossa keräys Tampereen Hope ry:n hyväksi. Ota yhteyttä Annaan, jos sinulla on aikaa tulla päivystämään keräyspisteelle kirkkokahvien yhteydessä tai jos haluat lähteä mukaan luovuttamaan tavaroita. Tapaamme seuraavan kerran pe 2.12. klo 18 Nikolaintalon kerhuoneessa jouluisen ohjelman merkeissä. Olemme Facebookissa nimellä Tampereen nuoret ortodoksit. Porukan mukana kulkee Anna Kasdaglis. Annan saat kiinni sähköpostilla anna.kasdaglis@luukku.com.

Lasten isänpäiväskartelu

la 12.11. klo 11 Porissa.

Oona Ortodoksi

TAPAHTUU LAPPEENRANNASSA

Ortodoksinen perhekerho Imatralla

Ortodoksinen perhekerho on 2–5-vuotiaille lapsille sekä heidän vanhemmilleen tai isovanhemmilleen tarkoitettu kohtaamispaikka, jonne lapset tulevat yhdessä aikuisen kanssa. Kerho kokoontuu Imatran seurakuntasalilla keskiviikkoisin klo 17–18.

Ortodoksiset lastenkerhot "Pienet askeleeni kirkkoon"

Ortodoksiset lastenkerhot 6–12-vuotiaille sekä Lappeenrannassa että Imatralla. Kerhot kokoontuvat säännöllisesti kerran viikossa alkaen ensin klo 17 kanttorin pitämällä lastenkuorolla, sen jälkeen on papin oppitunti ja klo 18 kädentaitojen ja kuvataiteen kerhot. Kerhoissa on pieni välipala. Kerhot ovat tarkoitettu kaikille lapsille ja ne toimivat suomenkielisinä. Ohjaajat tukevat tarvittaessa vieraskielisiä lapsia.

Lappeenrannassa maanantaisin klo 17 ja Imatran seurakuntatalolla tiistaisin klo 17.

Детские кружки «Мои маленькие шаги в церковь». Кружок в Лappeenранта по понедельникам в 17 и в Иматра по вторникам в 17 часов.

Uutta toimintaa koululaisille syksyn aikana – tule oppimaan ikonin valmistusta eri tavoin

Koululaisten ikonimaalauskurssi Lappeenrannassa 24.–25.11. ja 1.–2.12. Ennakoilmoittautumiset 21.11. mennessä kirkkoheranvirastoon, puh. 0206 100 470 maanantaisin klo 10–14 tai sähköpostilla lappeenranta@ort.fi. Tarvikemaksu 20 €. Samanlainen kurssi järjestetään kevätkaudella Imatralla.

Kalenteri | Jumalanpalvelukset | Minnemennä

Kalenteriin on koottu seurakuntien yhteystiedot, jumalanpalvelustiedot ja menovinkit.

Muutokset ovat mahdollisia. Tarkista tiedot seurakuntien internet-sivuilta.

Kaikkien seurakuntien työntekijöiden sähköpostiosoitteet ovat muotoa etunimi.sukunimi@ort.fi, ellei nimen yhteydessä ole ilmoitettu muuta.

Palveluskieli merkitty lyhentein: su=suomi, ru=ruotsi, sl=slaavi, en=englanti, sr= serbia, ve=venäjä, kr=kreikka, rom=romania, vi=viro.

Kirkolliset juhlat 11.11.–18.12.
***21.11. Jumalansynnyttäjän Neitseen Marian tempelliintuominen**
6.12. Pyhä Nikolaos Ihmeidentekijä

METROPOLIITTA AMBROSIUKSEN TOIMITTAMIA PALVELUKSIA

Su 20.11. klo 10 jumalallinen liturgia, Tapiolan kirkko
La 26.11. klo 10.30 jumalallinen liturgia, Sofian kappeli
Ti 6.12. klo 9.30 jumalallinen liturgia, Uspenskin katedraali
Ti 6.12. klo 11 itsenäisyyspäivän kiitosrukouspalvelus, Uspenskin katedraali

RADIO & TV

JUMALANPALVELUKSET

Su 20.11. klo 11–12 Yle Radio 1
27. helluntainjälkeisen sunnuntain liturgia Pyhän Johannes Teologin ja Karjalan Valistajien kirkosta ortodoksisella seminaarilla Joensuussa. Palveluksen toimittaa pastori Mikko Sidoroff ja kuoroa johtaa kanttori Petri Nykänen.

Ti 6.12. klo 10–11 Yle Radio 1
Pyhän Nikolaoksen päivän liturgia Pyhien Nikolaoksen ja Aleksanteri Nevalaisen kirkosta Tampereelta.

Su 18.12. kello 11–12 Yle Radio 1
Pyhien isien sunnuntain liturgia Jumalansynnyttäjän Suojeluksen kirkosta Lappeenrannassa. Palveluksen toimittaa kirkkoherra Timo Tynkkynen.

AAMUHARTAUDET
Joka kolmas lauantai Yle Radio 1 klo 6.15. ja 7.50:
19.11. rovasti Paavo Ratilainen
10.12. pastori Tuomas Järvelin

ILTAHARTAUDET
joka kuukauden kolmas tiistai Yle Radio 1 klo 18.50:
15.11. pastori Tuukka Rantanen
20.12. pastori Marko Mäkinen

RADIOANDAKTER PÅ SVENSKA i Radio Vega
Aftonandakt 16.11. kl. 19.15 fader Mikael Sundkvist

HELSINGIN SEURAKUNTA

KIRKKOHERRA

Markku Salminen,
p. (09) 8564 6103, 040 501 6190

ASIAKASPALVELU

Liisankatu 29, 00170 Helsinki
Avoinna ma-pe 9–14, p. (09) 8564 6100,
asiakaspalvelu.helsinki@ort.fi

PÄIVYSTÄVÄ PAPPI

asiakaspalvelussa
arkisin klo 9–14, p. (09) 8564 6105

ISÄNNÖITSIJÄ

Eero Rönä,
p. (09) 8564 6186, 0400 414 387

AUTTAVA PUHELIN

Puhelinpäivystys ti, pe, la klo 18–22,
p. (09) 8564 6299

SEURAKUNTAKIRJASTO

Liisankatu 29 A, 2 krs, p. (09) 8564 6180
Avoinna ma-ti 10–15, ke-to 15–19

SEURAKUNTASALI

Unioninkatu 39 (sisäpiha), p. (09) 8564 6196

HELSINKI

PAPISTO

Rovasti Markku Salminen, p. (09) 85 646 103

Pastori Mikko Leistola,
p. (09) 8564 6121, 0400 413 196

Pastori Teo Merras,
p. (09) 8564 6120, 040 540 3200

Pastori Jyrki Penttonen,
p. (09) 8564 6124, 040 481 4466

Pastori Sergei Petsalo,
p. (09) 8564 6191, 040 620 5944

Ylidiakoni Juha Lampinen,
p. (09) 8564 6130, 040 527 9580

KANTTORIT

Varvara Merras-Häyrynen,
p. (09) 8564 6140, 040 587 0739

Kirsi-Maria Hartikainen,
p. 050 401 4798

AVUSTAVA PAPISTO

Rovasti Juhani Härkin (eläkkeellä)

Rovasti Johannes Karhusaari,
(eläkk.) p. 040 544 7557

Rovasti Timo Lehmuskoski,
(eläkk.) p. (koti) (09) 135 2902

Rovasti Veikko Purmonen, (eläkk.) p. 040 5920 684, veikko.purmonen@gmail.com
Pastori Raimo Pores, (eläkk.) p. 050 533 8790
Rovasti Timo Soisalo, p. (09) 349 6599
Rovasti Viktor Porokara, p. 0400 744 757
Pastori Lars Ahlbäck
Pastori Alexandre Björklund,
p. 040 550 0103
Pastori Pekka Helakallio, p. 040 519 3695
Pastori Juha Hirvonen,
juha.hirvonen@edu.hel.fi
Pastori Alekski Saveljeff, p. 040 683 8050
Ylidiakoni Gennadij Stolbow, (eläkk.),
p. 040 587 8580
Diakoni Heikki Kaski, p. 050 592 0643

Uspenskin katedraali

Kanavakatu 1/Pormestarinrinne 1, Katajanokka, p. (09) 85 646 200, sähköposti: uspenski@ort.fi.
isännöitsijä Juha Roisko, p. 040 580 6371

Papit Markku Salminen, Teo Merras ja Mikko Leistola, ylidiakoni Juha Lampinen, kanttori Varvara Merras-Häyrynen, diakoni Heikki Kaski

Uspenskin myyntipiste palvelee seurakuntalaisia katedraalin aukioloaikoina (ei jumalanpalvelusten aikana).

JUMALANPALVELUKSET

La 12.11. klo 18 vigilia
Su 13.11. klo 10 liturgia
Ke 16.11. klo 18 yleinen rukouspalvelus (Jumalansynnyttäjän Kozelshtshaniin ikonin kunniaksi)
La 19.11. klo 18 vigilia
Su 20.11. klo 10 liturgia
***Su 20.11. klo 18 vigilia**
***Ma 21.11. klo 9 liturgia**
La 26.11. klo 18 vigilia
Su 27.11. klo 10 liturgia
La 3.12. klo 18 vigilia
Su 4.12. klo 10 liturgia
Ma 5.12. klo 18 vigilia
Ti 6.12. klo 9.30 liturgia (ja rukouspalvelus)
La 10.12. klo 18 vigilia
Su 11.12. klo 10 liturgia
La 17.12. klo 18 vigilia
Su 18.12. klo 10 liturgia

MUUTA TOIMINTAA

Liturgian aikana lastenkerho yli 3-vuotiaille ja ponomarikerho yli 6-vuotiaille pojille klo 10 alkaen.

Kotikirkko

Liisankatu 29 A, 4. krs, Kruunuhaka
Vahtimestari p. (09) 8564 6215,
Pappi Teemu Toivonen

JUMALANPALVELUKSET

La 12.11. klo 17 ehtoopalvelus, en
Su 13.11. klo 10 liturgia, en
Su 13.11. klo 18 Jeesuksen rukous
Ma 14.11. klo 17 ehtoopalvelus
Ti 15.11. klo 17 ehtoopalvelus
Ke 16.11. klo 8 liturgia
Ke 16.11. klo 17 ehtoopalvelus
To 17.11. klo 17 ehtoopalvelus
Su 20.11. klo 9 aamupalvelus ja liturgia, kr
Su 20.11. klo 18 Jeesuksen rukous
Ma 21.11. klo 17 ehtoopalvelus
Ti 22.11. klo 17 ehtoopalvelus
Ke 23.11. klo 8 liturgia
Ke 23.11. klo 17 ehtoopalvelus
Ke 23.11. klo 19 ehtoopalvelus
Ke 23.11. klo 20 aamupalvelus ja liturgia
(Kataariinan praasniekka)
To 24.11. klo 17 ehtoopalvelus
La 26.11. klo 10 liturgia, rom
Su 27.11. klo 18 Jeesuksen rukous
Ma 28.11. klo 17 ehtoopalvelus
Ti 29.11. klo 17 ehtoopalvelus
Ke 30.11. klo 8 liturgia
Ke 30.11. klo 17 ehtoopalvelus
To 1.12. klo 17 ehtoopalvelus
La 3.12. klo 18 vigilia, ru
Su 4.12. klo 10 liturgia, ru
Su 4.12. klo 18 Jeesuksen rukous
Ti 6.12. klo 17 ehtoopalvelus
Ke 7.12. klo 8 liturgia
Ke 7.12. klo 17 ehtoopalvelus
To 8.12. klo 17 ehtoopalvelus
La 10.12. klo 17 ehtoopalvelus, en
Su 11.12. klo 10 liturgia, en
Su 11.12. klo 18 Jeesuksen rukous
Ma 12.12. klo 17 ehtoopalvelus
Ti 13.12. klo 17 ehtoopalvelus
Ke 14.12. klo 8 liturgia
Ke 14.12. klo 17 ehtoopalvelus
To 15.12. klo 17 ehtoopalvelus
Su 18.12. klo 9 aamupalvelus ja liturgia, kr
Su 18.12. klo 18 Jeesuksen rukous

MUUTA TOIMINTAA

Kirkkokerho yli 3-vuotiaille su klo 10–12.30

Hautausmaan

Profeetta Elian kirkko

Lapinlahdentie 2, Ruoholahti,
p. (09) 8564 6187

Pappi Juha Hirvonen

JUMALANPALVELUKSET

Pe 11.11. klo 17 yleinen panihida
La 12.11. klo 10 liturgia
Pe 18.11. klo 17 yleinen panihida
La 19.11. klo 10 liturgia
Pe 25.11. klo 17 yleinen panihida
La 26.11. klo 10 liturgia
Pe 2.12. klo 17 yleinen panihida
La 3.12. klo 9.30 vedenpyhitys ja liturgia
Pe 9.12. klo 17 yleinen panihida
La 10.12. klo 10 liturgia
Pe 16.12. klo 17 yleinen panihida
La 17.12. klo 10 liturgia

Juhliin liittyvät palvelukset on merkitty **tummennettuina**.

Suuret juhlat merkitty tähti-symbolilla*.

Myllypuro

Pyhittäjä Aleksanteri Syväriläisen kappeli

Myllypurontie 1

Pappi Jyrki Penttonen

Kanttori Kirsi-Maria Hartikainen

JUMALANPALVELUKSET

Ke 16.11. klo 17 ehtoopalvelus
Su 20.11. klo 10 liturgia
***Su 20.11. klo 18 vigilia**
***Ma 21.11. klo 10 liturgia**
Ke 23.11. klo 17 yleinen sairaanvoitelu
La 26.11. klo 18 vigilia
Su 27.11. klo 10 liturgia
Ke 30.11. klo 17 akatistos
To 1.12. klo 10 liturgia
La 3.12. klo 18 vigilia
Su 4.12. klo 10 liturgia
Ma 5.12. klo 18 vigilia
Ti 6.12. klo 10 liturgia
Ke 7.12. klo 17 yleinen rukouspalvelus (Pt. Aleksanterille)
La 10.12. klo 18 vigilia
Su 11.12. klo 10 liturgia
Ke 14.12. klo 17 yleinen rukouspalvelus (Pt. Trifon Petsamolaiselle)
La 17.12. klo 18 vigilia
Su 18.12. klo 10 liturgia

MUUTA TOIMINTAA

Liturgian aikana lastenkerho yli 3-vuotiaille klo 10 alkaen.

Stefanoskoti

Hallatie 2, Tapaninvainio

p. 040 5922 066, pappi Juhani Härkin

JUMALANPALVELUKSET

La 12.11. klo 10 liturgia
Ke 23.11. klo 17 akatistos (ja esitelmä)
La 3.12. klo 10 liturgia
Su 11.12. klo 15 ehtoopalvelus ja joululauluja
ti 27.12. klo 10 PVP ja Jumalallinen liturgia, Stefanoskodin talvipraasniekka

Helenakoti

M:t Pistis, Elpis, Agapi ja heidän äitinsä

Sofian kirkko, Hämeentie 55, Helsinki

Pappi Viktor Porokara, diakoni Joosef Vola

Palvelukset kaksikielisiä su/sl

JUMALANPALVELUKSET

La 12.11. klo 17.30 vigilia
Su 13.11 klo 10 liturgia
***Su 20.11 klo 17.30 vigilia**
***Ma 21.11 klo 10 liturgia**
Ma 5.12 klo 17.30 vigilia
Ti 6.12 klo 10 liturgia ja rukouspalvelus
La 17.12 klo 17.30 vigilia, yleinen katumuksensakramentti
Su 18.12 klo 10.00 liturgia

Kulttuurikeskus Sofia

Pyhän viisauden kappeli,

Kallvikinniementie 35, Vuosaari

JUMALANPALVELUKSET

Arkisin aamupalvelus klo 8.30 ja ehtoopalvelus klo 16.30.
Lauantaisin liturgia klo 10.30.

Myös muita palveluksia tapahtumien yhteydessä, ks. www.sofia.fi/kappeli

LÄNTINEN ALUE

PAPISTO

Pastori Kalevi Kasala
p. (09) 8564 6128, 040 525 2868

Pastori Petri Korhonen,
p. (09) 8564 6127, 050 409 6267

KANTTORIT

Petri Hakonen, p. (09) 8564 6146,
040 767 4335

Matti Jyrkinen p. (09) 8564 6147,
040 525 0782

AVUSTAVA PAPISTO

Rovasti Heikki Huttunen, p. 040 741 8792

Pastori Markus Kinkki, p. 050 5637 579

Diakoni Seppo Pesonen, p. 040 747 6615

Tapiola

Pyhittäjä Herman

Alaskalaisen kirkko,

Kaupinkalliontie 2, p. (09) 85 646 221

Pappi Petri Korhonen, kanttori Petri Hakonen

JUMALANPALVELUKSET

La 12.11. klo 18 vigilia
Su 13.11. klo 10 liturgia
Ke 16.11. klo 9 aamupalvelus
Ke 16.11. klo 18 ehtoopalvelus
To 17.11. klo 9 liturgia
La 19.11. klo 18 vigilia
Su 20.11. klo 10 liturgia
***Ma 21.11. klo 9 liturgia**
Ke 23.11. klo 9 aamupalvelus
Ke 23.11. klo 18 ehtoopalvelus
To 24.11. klo 17.30 ehtoopalvelus (opastus)
To 24.11. klo 9 liturgia
La 26.11. klo 18 vigilia
Su 27.11. klo 10 liturgia
Ke 30.11. klo 9 aamupalvelus
Ke 30.11. klo 18 ehtoopalvelus
To 1.12. klo 9 liturgia
La 3.12. klo 18 vigilia
Su 4.12. klo 10 liturgia
Ti 6.12. klo 10 liturgia
Ke 7.12. klo 9 aamupalvelus
Ke 7.12. klo 18 vedenpyhitys
To 8.12. klo 9 liturgia
La 10.12. klo 18 vigilia
Su 11.12. klo 10 liturgia
Ke 14.12. klo 9 aamupalvelus
Ke 14.12. klo 18 akatistos
To 15.12. klo 9 liturgia
La 17.12. klo 18 vigilia
Su 18.12. klo 10 liturgia

MUUTA TOIMINTAA

Liturgian aikana lastenkerho yli 3-vuotiaille ja ponomarikerho yli 6-vuotiaille pojille.

Espoon keskus

Trapesa: Kotikyläntie 5, Kirkkojärvi

Pappi Heikki Huttunen, kanttori Maija Nuorteva

JUMALANPALVELUKSET

Su 13.11. klo 10 liturgia
Su 11.12. klo 10 liturgia
To 22.12. klo 18 yleinen sairaanvoitelu
La 24.12. klo 10 liturgia

Hanko

Pyhiin apostolienvertaisten Magdalan Maria ja Vladimir Kiovalaisen kirkko, Täktömintie

Isännöitsijä Alan Jeffery, 040 554 2764
Pappi Kalevi Kasala, kanttori Matti Jyrkinen

JUMALANPALVELUKSET

La 12.11. klo 18 vigilia
Su 13.11. klo 10 liturgia
Pe 25.11. klo 10 liturgia
La 10.12. klo 18 vigilia
Su 11.12. klo 10 liturgia

MUUTA TOIMINTAA

To 8.12. klo 18 torstaikerho

Lohja

Karjalan valistajien kirkko, Nahkurinkatu 4

Pappi Kalevi Kasala, kanttori Matti Jyrkinen
Isännöitsijä Seppo Pesonen, p. 040 747 6615

JUMALANPALVELUKSET

Ke 16.11. klo 18 ehtoopalvelus
***Su 20.11. klo 18 vigilia**
***Ma 21.11. klo 10 liturgia**
(koululaispalvelus)
Ke 30.11. klo 18 ehtoopalvelus
La 3.12. klo 18 vigilia
Su 4.12. klo 10 liturgia
Ma 5.12. klo 18 ehtoopalvelus (suuri ehtoopalvelus ja teeilta)
Ti 6.12. klo 10 liturgia (liturgian jälkeen Nikolaosjuhla)
Ke 14.12. klo 18 ehtoopalvelus
La 17.12. klo 18 vigilia
Su 18.12. klo 10 liturgia

MUUTA TOIMINTAA

Kirkkokerho

Kuukauden 1. ja 3. sunnuntai
yli 3-vuotiaille.

Ortodoksisuus tutuksi -kurssi

17.11., 24.11., 1.12. ja 15.12. klo 18

Tammisaari

Tammisaari ev.lut. kirkko, Iso Kirkkokatu 1a

JUMALANPALVELUKSET

La 19.11. klo 10 liturgia
La 17.12. klo 10

Nummela

Ortodoksinen rukoushuone,
Naaranpajuntie 7, p. 046 632 1210

JUMALANPALVELUKSET

Ke 16.11. klo 18 maallikkopalvelus
Su 20.11. klo 10 liturgia
Ke 23.11. klo 18 ehtoopalvelus
Ke 30.11. klo 18 maallikkopalvelus
Pe 2.12. klo 12 Kerho (Nummelan Perjantaipiiri)
Ke 7.12. klo 18 ehtoopalvelus
Ke 14.12. klo 18 maallikkopalvelus

MUUTA TOIMINTAA

Liturgian aikana lastenkerho yli 3-vuotiaille joka kuukauden 4. sunnuntai.

Kirkkonummi

Pokrovan kirkko, Elfvinginkuja, Jorvas
p. (09) 221 1400

JUMALANPALVELUKSET

La 26.11. klo 17 vigilia
Su 27.11. klo 10 liturgia
Su 11.12. klo 10 liturgia
Ke 14.12. klo 17 ehtoopalvelus
To 15.12. klo 8 liturgia

ITÄINEN ALUE

PAPISTO

Pastori Mikael Sundkvist,
p. (09) 8564 6126, 050 548 7666
Arkkimandriitta Andreas Larikka,
sijainen 1.10.–28.2.

KANTTORIT

kanttorin sij. Joosef Vola
p. (09) 8564 6145, 040 545 2250
Olga Soldatova p. (09) 8564 6144,
040 1930733
Elena Nemlander,
p. 0440 430 249, Porvoo

MUU PAPISTO

Pastori Jukka Alava,
p. 0400 737 466, jukka.alava@iki.fi
Rovasti Viktor Porokara
(eläkk.) p. 0400 744 757
Pastori Tapio Rautamäki p. 045 692 9081
Diakoni Sergei Podschivalow p. 040 749
1560, Tikkurila
Diakoni Andreas Stenberg, Tikkurila
Diakoni Yrjö Saranpää, Porvoo
Diakoni Heikki Korhonen, Porvoo
Diakoni Johannes Lahtela, Järvenpää

Tikkurila

Kristuksen taivaaseenastumisen kirkko
Läntinen Valkoisenlähteentie 48
Pappi Mikael Sundkvist, kanttori Olga Soldatova

JUMALANPALVELUKSET

La 12.11. klo 18 vigilia
Su 13.11. klo 10 liturgia
Ti 15.11. klo 18 ehtoopalvelus, sl
Ke 16.11. klo 18 ehtoopalvelus
La 19.11. klo 18 vigilia
Su 20.11. klo 10 liturgia
***Ma 21.11. klo 9 aamupalvelus ja liturgia**
Ke 23.11. klo 17.30 ehtoopalvelus
La 26.11. klo 18 vigilia
Su 27.11. klo 10 liturgia
Ke 30.11. klo 17.30 ehtoopalvelus
La 3.12. klo 18 ehtoopalvelus
Su 4.12. klo 9 aamupalvelus ja liturgia
Ti 6.12. klo 9 aamupalvelus ja liturgia
Ke 7.12. klo 17.30 ehtoopalvelus
La 10.12. klo 18 vigilia
Su 11.12. klo 10 liturgia
Ke 14.12. klo 17.30 ehtoopalvelus
La 17.12. klo 18 vigilia
Su 18.12. klo 10 liturgia

MUUTA TOIMINTAA

Liturgian aikana lastenkerho yli 3-vuotiaille.
Ponomarikerho yli 6-vuotiaille pojille.

Myyrmäki

Pyhän Martin ev.lut.
kappeli, Uomatie 1, Vantaa

JUMALANPALVELUKSET

La 3.12. klo 10 liturgia

Järvenpää

Jumalansynnyttäjän Kazanilaisen
ikonin kirkko, Kartanontie 45
Isännöitsijä Seija Ikonen, p. 040 725 9833
Pappi Andreas Larikka, kanttori Joosef Vola

JUMALANPALVELUKSET

La 12.11. klo 10 liturgia
Ti 15.11. klo 20 Jeesuksen rukous
La 19.11. klo 18 vigilia
Su 20.11. klo 10 liturgia
La 26.11. klo 10 liturgia
Ti 29.11. klo 20 Jeesuksen rukous
La 3.12. klo 18 vigilia
Su 4.12. klo 10 liturgia
Ma 5.12. klo 18 vigilia
Ti 6.12. klo 10 liturgia
La 10.12. klo 10 liturgia
Ma 12.12. klo 18 ehtoopalvelus, sl
Ti 13.12. klo 20 Jeesuksen rukous
La 17.12. klo 18 vigilia
Su 18.12. klo 10 liturgia

MUUTA TOIMINTAA

Liturgian aikana lastenkerho yli 3-vuotiaille.
Ponomarikerho yli 6-vuotiaille pojille.
Syksyn kerhokerrat: 20.11. ja 4.12.

Porvoo

Kristuksen kirkastumisen kirkko
Vanha Helsingintie 1, Tattarinmalmi
Vahtimestari Niko Laakso, p. (09) 85 646 232,
Pappi Andreas Larikka, kanttori Elena Nemlander

JUMALANPALVELUKSET

La 12.11. klo 18 vigilia
Su 13.11. klo 10 liturgia
Ma 14.11. klo 18 ehtoopalvelus, sl
***Su 20.11. klo 18 vigilia**
***Ma 21.11. klo 10 liturgia**
La 26.11. klo 18 vigilia
Su 27.11. klo 10 liturgia
Ma 5.12. klo 18 vigilia
Ti 6.12. klo 10 liturgia
La 10.12. klo 18 vigilia
Su 11.12. klo 10 liturgia

MUUTA TOIMINTAA

Sunnuntaisin liturgian aikana lastenkerho
yli 3-vuotiaille.

Klaukkala

Pyhän Nektarios Eginalaisen kirkko
Kuonomäentie 80, 01800 Klaukkala
Isännöitsijä Aune Svennevig, p. (09) 8564 6231,
pappi Tapio Rautamäki, kanttori Joosef Vola

JUMALANPALVELUKSET

Su 13.11. klo 10 liturgia
Su 27.11. klo 10 liturgia
Su 11.12. klo 10 liturgia

MUUTA TOIMINTAA

Sunnuntaina liturgian aikana lastenkerho yli 3-vuotiaille.

MONIKULTTUURINEN TYÖ

PAPISTO

Pastori Vaslav (Slava) Skopets
p. (09) 8564 6123,
Pastori Teemu Toivonen,
p. (09) 8564 6122, 040 511 3846

KANTTORI

Irina Tchervinskij-Matsi,
p. (09) 8564 6141, 050 374 0019

AVUSTAVA PAPISTO

Rovasti Heikki Huttunen, p. 040 741 8792
Rovasti Ion Durac, p. 040 516 6741 (rom)
Pastori Alekski Saveljef, p. 040 683 8050
Pastori Alexandre Björklund,
p. 040 550 0103

Pyhän Kolminaisuuden kirkko

Unioninkatu 31, Kruununhaka

p. (09) 85 646 210/vahtimestari
Pastori Vaslav (Slava) Skopets, kanttori Irina Tchervinskij-Matsi
Muu papisto: pastori Alekski Saveljef, pastori Alexandre Björklund, yli diakoni Gennadij Stolbow, diakoni Ioann Markolainen

SLAAVINKIELISET JUMALANPALVELUKET

La 12.11. klo 17.30 yleinen panihida
La 12.11. klo 18 vigilia
Su 13.11. klo 10 liturgia
Ke 16.11. klo 18 ehtoopalvelus
La 19.11. klo 17.30 yleinen panihida
La 19.11. klo 18 vigilia
Su 20.11. klo 10 liturgia
***Su 20.11. klo 18 vigilia**
***Ma 21.11. klo 10 liturgia**
Ke 23.11. klo 18 ehtoopalvelus
La 26.11. klo 17.30 yleinen panihida
La 26.11. klo 18 vigilia
Su 27.11. klo 10 liturgia
Ke 30.11. klo 18 ehtoopalvelus
La 3.12. klo 17.30 yleinen panihida
La 3.12. klo 18 vigilia
Su 4.12. klo 10 liturgia
Ma 5.12. klo 18 vigilia
Ti 6.12. klo 10 liturgia
La 10.12. klo 17.30 yleinen panihida
La 10.12. klo 18 vigilia
Su 11.12. klo 10 liturgia
Ke 14.12. klo 18 ehtoopalvelus
La 17.12. klo 17.30 yleinen panihida
La 17.12. klo 18 vigilia
Su 18.12. klo 10 liturgia

MUUTA TOIMINTAA

Kirkkokerho yli 3-vuotiaille su klo 10–12.30
Ponomarikerho yli 6-vuotiaille pojille su klo 10–12.30 ja ke klo 17–18

Huskyrkan i Helsingfors

Elisabetsgatan 29 A, 4:e vån

Gudstjänsterna förrättas av fr Teemu Toivonen, Mariamkören sjunger under ledning av Satu Vola.

GUDSTJÄNSTER PÅ SVENSKA

Lö 3.12. kl 18 vigilia
Sö 4.12. kl 10 liturgi

Kotikirkko / Ss. James and Catherine Church

Liisankatu 29, 4th floor (Kruununhaka),
Teemu Toivonen, 040 511 3846

ENGLISH SERVICES

Sat 12.11. at 17 Evening service
Sun 13.11. at 10 Liturgy
Sat 10.12. at 17 Evening service
Sun 11.12. klo 10 Liturgy

Στο παρεκκλήσιο του Kotikirkko

Διεύθυνση: Liisankatu 29 A, Ελσίνκι,
Teemu Toivonen, 040 511 3846

Κυριακή 20.11. στις 9 όρθρος και Θεία
Λειτουργία.
18.12. στις 9 όρθρος και Θεία λειτουργία.

КАЛЕНДАРЬ БОГОСЛУЖЕНИЙ

Хельсинкский приход

Настоятель прихода
Маркку Салминен, тел. 09 85 646 103,
markku.salminen@ort.fi

Канцелярия прихода

Адрес: Liisankatu 29, 00170 Helsinki
Русскоязычный священник
Вячеслав Скопец, тел. 09 85 646 123,
vaslav.skopets@ort.fi

Регент

Ирина Червинский–Матси, тел. 09 85 646 141
Русскоязычный священник дежурит в сторожке Свято-Троицкого храма каждый вторник 10–12.

Хельсинки

Свято-Троицкий храм

Unioninkatu 31, Helsinki, 09 8564 6210

Священник Вячеслав Скопец

Регент Ирина Червинский–Матси
Внештатное священство
Священник Александр Бьёрклунд
Священник Алексей Савельев
Протоиерей Геннадий Столбов
Диакон Иван Марколайнен

БОГОСЛУЖЕНИЯ

Сб 12.11. в 17.30 Панихида
Сб 12.11. в 18.00 Всенощное бдение
Вс 13.11. в 10.00 Литургия
Ср 16.11. в 18.00 Вечерня, Православные беседы
Сб 19.11. в 17.30 Панихида
Сб 19.11. в 18.00 Всенощное бдение
Вс 20.11. в 10.00 Литургия
***Вс 20.11. в 18.00 Всенощное бдение**
***Пн 21.11. в 10.00 Литургия, Введение во храм Пресвятой Богородицы**
Ср 23.11. в 18.00 Вечерня, Православные беседы

Сб 26.11. в 17.30 Панихида
Сб 26.11. в 18.00 Всенощное бдение
Вс 27.11. в 10.00 Литургия
Ср 30.11. в 18.00 Вечерня, Православные беседы
Сб 3.12. в 17.30 Панихида
Сб 3.12. в 18.00 Всенощное бдение
Вс 4.12. в 10.00 Литургия
Пн 5.12. в 18.00 Всенощное бдение
Вт 6.12. в 10.00 Литургия, Святитель Николай Чудотворец
Сб 10.12. в 17.30 Панихида
Сб 10.12. в 18.00 Всенощное бдение
Вс 11.12. в 10.00 Литургия
Ср 14.12. в 18.00 Вечерня, Православные беседы
Сб 17.12. в 17.30 Панихида
Сб 17.12. в 18.00 Всенощное бдение
Вс 18.12. в 10.00 Литургия

Воскресная школа

Каждое воскресенье с 10 до 12. В приходском зале Свято-Троицкого храма. Адрес: Rauhankatu 18, Helsinki (Небольшое здание возле Свято-Троицкого храма, вход со стороны Rauhankatu). Руководитель Евгения Султан (тел. 046 881 1818)

Семейный клуб

Каждый вторник с 11 по 13.30 В приходском зале Свято-Троицкого храма. Адрес: Rauhankatu 18, Helsinki (Небольшое здание возле Свято-Троицкого храма, вход со стороны Rauhankatu). Руководитель Евгения Султан (тел. 046 881 1818) Клуб открыт для родителей с маленькими детьми и всех тех, кто хочет пообщаться и провести интересно время. Во время работы клуба в Свято-Троицком храме дежурит русскоязычный священник.

Вечерня и беседы о православии

Начиная с 28 сентября 2016 Двенадцать бесед посвящены иконографии, истории возникновения и значения двенадцатых праздников. Беседы проводит иерей Алексей Савельев
Дни проведения бесед: 16.11., 23.11., 30.11., 14.12. и 21.12.
Вечерня в 18.00 в Свято-Троицком храме, после беседы приходском зале Свято-Троицкого храма. (Небольшое здание возле Свято-Троицкого храма, вход со стороны Rauhankatu).

Храм при доме престарелых

Церковь святых мучениц Веры, Надежды, Любви и матери их Софии, Hämeentie 55, 00580 Helsinki, тел. 09 2511 1411

Священник: Виктор Порокара

БОГОСЛУЖЕНИЯ

Сб 12.11. в 17.30 Всенощное бдение
Вс 13.11 в 10 Литургия
***Вс 20.11. в 17.30 Всенощное бдение**
***Пн 21.11. в 10.00 Литургия**
Пн 5.12. в 17.30 Всенощное бдение
Вт 6.12. в 10.00 Литургия и благодарственный молебен
Сб 17.12 в 17.30 Всенощное бдение , чин общей исповеди
Вс 18.12 в 10.00 Литургия

Приходской центр в Мюллюпуру

Часовня прп. Александра Свирского

Myllypurontie 1, 00920 Helsinki,
тел. 09 85 646 206.

Священник Юрки Пенттонен,
тел. 09 85 646 124

Богослужения совершаются на финском языке, но при необходимости используется и церковнославянский язык.

- Чаепитие по воскресеньям после Литургии
- Воскресная школа для детей по воскресеньям с 10 до 12.30

Культурный центр София

Часовня Святой Софии – Премудрости Божией, Kallvikinniementie 35, 00980 Helsinki, тел. 010 277 900

Расписание богослужений: www.sofia.fi

Эспоо

Церковь прп. Германа Аляскинского в Тапиола

Kaupinkalliontie 2, 02100 Espoo
тел. 09 85 646 221

Священники: Петри Корхонен, тел. 09 85 646 127; Хейкки Хуттунен, тел. 040 741 8792.

В первое воскресенье месяца служба на финском и русском языках.

Интернациональный центр Трапеза

Часовня в честь равноапостольных жен-мироносиц Kotikyläntie 5, 02770 Espoo

Богослужения проводятся на финском и частично на русском языках.

Вантаа

Спасо-Вознесенская церковь в Тиккурила

Läntinen Valkoisenlähdeentie
48, 01450 Vantaa

Священник Микаел Сундквист, тел. 09 85 646 125, 050 350 9356. Диакон Сергей Подшивалов, тел. 040 749 1560.

Каждое последнее воскресенье месяца литургия на финском и славянском языках.

Чаепитие по воскресеньям после литургии.

TOIMINTAA
HELSINGIN SEURAKUNNASSA

HELSINKI

Helsingin tiistaiseura

Kokoontuu Helsingissä seurakuntasalissa Unioninkatu 39:ssä joka toinen tiistai klo 16 alkaen.

22.11. klo 16 isä Aleksii Saveljev: Venäjänkielinen seurakuntatyö Helsingissä.

Ortodoksiakerho

Maanantaisin klo 17 ehtoopalvelus Kotikirikossa, jonka jälkeen klo 18 kerho seurakuntasalilla (Unionink. 39, sisäpiha). Syksyn teemana "Seurakunta tutuksi".

14.11. Joulupaasto

21.11. Jumalansyntyttäjän Neitseen Marian temppeleintuomisen juhla

28.11. Seurakuntapapin työ

5.12. Pyhä Nikolaos Ihmeidentekijä

12.12. Kerholaisten toiveaihe

AA-tukiryhmä

Onko alkoholi sinun tai läheisesi ongelma? 12 askeleen AA-tukiryhmä "Henki" kokoontuu joka keskiviikko klo 18–19, osoitteessa Unioninkatu 39, sisäpiha. Alkoholismista kärsivät, alkoholismia työssään kohtaavat ja aiheesta kiinnostuneet: lämpimästi tervetuloa! Luottamukselliset yhteydenotot: krysostomos@icloud.com

Kirjallisuuspiiri

Lauantaina 19.11. klo 11–13 kirjallisuuspiirin aiheena on "Helsingin ortodoksinen hautausmaa: muistoja musiikin historian näkökulmasta", josta esitelmöi tutkija Seija Lappalainen.

Pyhän Kolminaisuuden kirkon kuoro hakee uusia laulajia

Kuoro harjoittelee ma klo 18–20 ja laulaa la-illan vigiliassa, su-aamujen liturgiassa sekä suurten juhlien jumalanpalveluksissa kirkkoslaavin kielellä. Kuoro etsii uusia laulajia, joilta toivotaan nuotinlukutaitoa. Syyskaudella kuoro valmistautuu Helsingin seurakunnan ja Pyhän Kolminaisuuden kirkon 190-vuotisjuhlaan. Lisätietoja: kuoron johtaja, kanttori Irina Tchervinskij-Matsi, irina.tchervinskij-matsi@ort.fi, 050 374 0019.

Хор Свято-Троицкого храма приглашает новых певчих!

Хор поет на богослужениях по субботам и по воскресеньям, а также на богослужениях церковных праздников на церковнославянском языке. Сейчас хор ведется набор новых певчих. Желающим петь в хоре необходимо знать нотную грамоту. Репетиции хора проводятся по понедельникам с 18 до 20 в Свято-Троицком храме. В осеннем периоде хор готовится к 190-летию Хельсинкского прихода и Свято-Троицкого храма. Объявиться, или получить дополнительную информацию можно у регента Ирины Червинский-Матси: irina.tchervinskij-matsi@ort.fi, 050 374 0019.

Suomalais-venäläinen nuorten laulakerho

Kokoontuu syyskaudella la klo 12–14 seurakunnan kerhuhuoneella (Unioninkatu 39 A, 2. krs). Kerho on 9–14-vuotiaille nuorille. Laulakerhoon haetaan uusia jäseniä. Ilmoittautumiset ja lisätiedot: kanttori Irina Tchervinskij-Matsi, irina.tchervinskij-matsi@ort.fi, 050 374 0019.

Финско-Русский молодежный хор проводит свои занятия в осеннем полугодии по субботам с 12 до 14 часов в помещении приходского кружка (Unioninkatu 39 A, 2-ой этаж). Молодежный хор организован для подростков 9–14 лет. Для ребят двуязычный хор является местом встречи, где они разучивают

церковные песнопения всего церковного года, с помощью песен и игр знакомятся с мелодией, ритмом и нотной грамотой. Сейчас в молодежный хор ведется набор новых певчих. Добро пожаловать! Присоединяйтесь! Объявиться, или получить дополнительную информацию можно у регента Ирины Червинский-Матси: irina.tchervinskij-matsi@ort.fi, 050 374 0019.

ТАРАНТУМИА

Мyyjäiset

Helenan vanhainkodin hyväksi sunnuntaina 27.11. klo 12–15. Hämeentie 55. Puffetti, kaali- ja piparkakkaa, rahkapiirakkaa, hapankaalia, kirpputori ja arpajaiset.

БАЗАР

в пользу Дома для престарелых им. Св. Елены на Хямеентие 55. в воскресенье 27-го ноября 2016г. с 12 до 15. В программе лотерея, buffet, пироги, барахолка.

Joulumyyjäiset seurakuntasalilla 11.12.

Toimintapiirien yhteiset joulumyyjäiset seurakuntasalilla 11.12. klo 12–16. Lisätietoja: Kristiina Klubb p. 0407255713 ja Jaana Larikka p. 0407640992.

Jumalansyntyttäjän syntymän yhteisö

Yhteisön kappelissa aamupalvelukset, Jeesuksen rukous-palvelukset ja akatistokset jatkuvat arkipäivisin. Olohuone-lafka on auki lauantaan klo 13–16. Mahdollisuus opetella rukousnauhasolmujen saloja tai muutoin viettää hetki kanssamme keskustellen kahvikupin ääressä. Myynnissä mm. tuohuksia, ikoneita ja kirjallisuutta. Osoite Mikonkatu 25, Helsinki (summerissa lukee kappeli, käynti sisäpihalta). Lisätietoja: www.theotokos.fi.

Filoksenia ry:n Hyväntekeväisyyskonsertti isänpäivänä

Su 13.11. klo 15 Uspenskin katedraalissa. Tilaisuudessa esiintyvät Pt Herman Alaskalaisen kirkon kuoro ja Pyhän Kolminaisuuden kirkon kuoro. Vapaa pääsy, ohjelma 20 €. Tuotot lahjoitetaan syrjäytyneiden nuorten auttamiseen Pietarissa Pyhän Anastasian veljekkunnan yhteisössä ja Zelenogorskissa Stalke-rin päihdekuntoutuskeskuksessa (Terijoki).

Filantropian löytötori 29.–30.11.

Ti 29.11. klo 15 löytötori aukeaa seurakuntasalissa (Unioninkatu 39, sisäpiha). Löydä kirja, hetki musiikin äärellä ja kuppi kahvia. Ehtoopalveluksen (klo 17 Kotikirkossa) jälkeen iltatee ja keskustelua aiheesta "Mistä ammennat? Kuormittavan ja kriisityön tekijät etsivät punaisia lankoja". Iltapäätty ruokukseen klo 19.30.

Ke 30.11. liturgian (klo 8 Kotikirkossa) jälkeen brunssi ja kulttuurin aamu klo 9.30–11 seurakuntasalissa. Löytötori siirtyy metrola Myllypuron kappeliin (Myllypurontie 1) ja avautuu klo 15. Ehtoopalveluksen (klo 17) jälkeen iltatee ja keskustelua aiheesta "Rajoitteet ja esteettömyys". Iltapäätty rukoukseen klo 19.30.

Lisätietoja: www.filantropia.fi

Vapaaehtoismessut

Seurakunnan vapaaehtoismessut järjestetään pe 2.12. seurakuntasalilla klo 12–18. Tapahtumasta on tarkoitus tehdä jokavuotinen perinne. Messujen ohjelmaa suunnitellaan parhaillaan yhdessä seurakunnan vapaaehtoisten kanssa. Myös seurakunnan eri alueita ja työaloja pyydetään mukaan suunnitteluun. Olisiko sinulla jokin ohjelma-numero tai idea, joka voisi sopia tapahtuman teemaan? Lisätietoja: vapaaehtoistyön koordinaattori Kristiina Aminoff, kristiina.aminoff@ort.fi, 040 350 1951

Stefanoskodin Tiistaiseuran perinteinen "Arvokirppis"

La 19.11 ja su 20.11 klo 11–16, Osoite: Hallatie 2 B (Uimarannantie 17), Helsinki, Tapaninvainio. Tarjolla: lasia, kristallia, posliinia, figuriineja, koriste-esineitä, pienoispatsaita, tauluja, ikoneja, kynttilänjalkoja, piano, yms. Myös keräilytavaroita kuten tsaarin-aikaista posliinia ja Lomonosovin esineitä. Buffet, keittolounas, (borssi- ja lohikeitot) kahvia ja teetä, pientä makeata.

Stefanoskodin Tiistaiseuran perinteiset joulumyyjäiset

17.12. klo 10–14. Hallatie 2 B, Helsinki, Tapaninvainio. Karjalan-piirakoita, lohi/sieni/kaalipiiraita. Joululeivonnaisia. kahvikakkuja, pikkuleipiä, pullia, sämpylöitä. Gluteenitomia tuotteita yms. Herkullinen lounasbuffetti, keittoa, riisipuuro ja mehu-keitto, kahvi/tee, leivonnaisia. Mahtavat pika-arpajaiset.

Hyvän mielen joulukuusi

Kuusimyyntin tuotolla tuetaan Loberen alakoulun orpolapsia Keniassa.

Pihtakuusi 50 / 55 €
1,7–2,0 m/ 2–2,3m

Omorikakuusi 45 / 50 €
1,7– 2,0 m/ 2–2,3m

Kotimainen 50 / 55 €
1,7– 2,0 m/ 2–2,3 m

Tilaukset 13.12. mennessä. Kuusten nouto lauantaina 17.12. seurakuntasalin edestä klo 13–15 (Unionink.39, sisäpiha). Kotiinkuljetus suur-Helsingin alueella sopimuksen mukaan.

Hinta 15-20 € euro/kpl.

Tilaukset: m.issakainen@luukku.com, (050 5535919) aino.nenola@ort.fi. Kuusimyyntin tuotto välitetään Ortodoksisen kirkon kansainvälisen diakonia- ja lähetystyö Filantropian kautta.

Musiikkia kynttilänvalossa

Jouluisia yksinlauluja ma 19.12. klo 18 srk-salilla Unionink. 39, sisäpiha. Varvara Merras-Häyrynen, laulu ja Joel Papinoja, piano. Vapaa pääsy, ohjelma 5 euroa.

Valmistaudu Betlehem!

Uspenskin katedraalikuoron konsertti joulun esijuhlan alkaessa ti 20.12. klo 19 Uspenskin

katedraalissa. Kuoroa johtaa Varvara Merras-Häyrynen. Vapaa pääsy, ohjelma 10 euroa.

ITÄ-HELSINKI

Keskustelukerho-Casa

Torstaisin klo 16–17.30. Lisätietoja: Liviu Petrila, p. 040 708 5843.

Myllypuron tiistaikerho

Parillisina viikkoina tiistaisin klo 12–14. Yhteyshenkilönä: Marketta Haapsaari, p. 0400 430 291.

Raamattupiiri

Myllypuron kappelilla maanantaisin klo 17.30–19, pois lukien juhlapäivät ja niiden aatot. Syksyn 2016 teemana pelastusteologia Raamatun eri kirjoissa. Ohjaajana TM Okko Balagurin, p. 040 540 6377.

Venäjänkielinen lasten musiikkikerho

Kokoontuu torstaisin klo 16–18. Tanja Kettunen, p. 044 207 3737.

KULTTUURIKESKUS SOFIA

Taidenäyttely

Rosa Liksommin taidenäyttely AGAPE, maalauksia, ryijyitä, valokuvia ja installaatio, 31.12. saakka. Pysyvä kirkkotaidenäyttely.

Kirkkoisät puhetaitureina -seminaari

la 12.11. klo 10-17.30

Seminaarissa Suomen parhaat akateemiset asiantuntijat lähestyvät kirkkoisien homi-oi- eli opetuspuheita eri näkökulmista. Eri-tyshuomiota saavat jouluun liittyvät opetuspuheet. Puhujina prof. Antti Laato, TT Ari Ojell, dos. A.M. Laato, prof. Lauri Thurén, prof. Jouko Martikainen, prof. Gunnar af Hällström, emerituspiispa Juha Pihkala, TT Timo Nilusa, prof. Pekka Metso ja munkki Damaskinos (TT Jaakko Olkinuora). Hinta 25 € (opiskelijoilta 15 €), sis. lounaan ja iltapäiväkahvit.

Isänpäivä Sofiassa su 13.11.

Sofian ravintolassa isänpäivälounas klo 11.30–14 ja 15–17. Isänpäivän kiitosrukous-palvelus Sofian kappelissa klo 14.15 (kesto 20 min.). Hinta 38 €, lapset 4–12 v. 16 €.

Venäjän viimeinen tsaariperhe -seminaari ti 15.11. klo 18–20

Seminaarissa tutustutaan Venäjän viimeisen tsaariperheen koskettavaan tarinaan valokuvien kerrottuna. Keisari Nikolai II perheineen teloitettiin heinäkuussa 1918. Venäjän ortodoksinen kirkko kanonisoi heidät vuonna 2000. Esitelmöitsijänä Romanov-tutkija Olli-Pekka Ihalainen. Maksuton.

Hiljentymisen, rukous ja meditaatio

-seminaari la 19.11. klo 13–17

Kristinuskon ja muiden uskontojen rajapintoja –seminaarisarjan toisessa osassa pohditaan hiljentymistä, rukousta ja meditaatiota eri uskontojen näkökulmista. Puhujina mm. kirjailijat Pekka Yrjänä Hiltunen ja Tapani Koivula ja mtp Ambrosius. Maksuton.

Adventtitapahtuma la 26.11. klo 12–15

Ekumeeninen adventin avaus. Ohjelmassa mm. ekumeeninen rukouspalvelus Vuosaa- ren lut.srk:n kirkkoherra Jussi Mäkelän ja

metropoliitta Ambrosiuksen kanssa, keskustelu joulupaaston, adventin ja tulevan joulun merkityksestä, seiminäyttely ja seimien askartelupaja, myyjäiset, ruokailu ja ohjelmaa lapsille. Maksuton.

Retriitti pe–su 2.–4.12.

Yhdistämme hiljentymisen, rukouksen, vi-rikerpuheet ja niihin liittyvän keskustelun. Retriitti painottuu Jeesuksen rukouksen harjoitukseen. Samalla on mahdollisuus liik- kumiseen luonnossa ja henkilökohtaiseen hengelliseen ohjauskeskusteluun. Retriitin ohjaajina ovat yliopistonlehtori Johan Bastubacka ja metropoliitta Ambrosius. Osallis- tumismaksu täysihoidolla 195 €, sis. ohjel- man, ateriat ja majoituksen yhden hengen huoneessa.

Sofian joululounas ke–pe 14.–16.12. ja ma–ke 19.–21.12. klo 11.30–13.30

Joululounaspäivinä mahdollisuus osallistua pikkujouluhartauteen kappelissamme klo 12, kesto n. 10 min. Joululounaan hinta 35 €, lapset 4–12 v. 15 €.

Joulu Sofiassa

Tervetuloa joulun viettoon. Ohjelmassa päi- vittäiset jumalanpalvelukset, alustuksia, keskustelua ja muuta ohjelmaa. Mahdolli- suus hiljentymiseen. Tarjoamme edullisia joulunajan majoitus- ja ateriapaketteja ajal- le 23.–25.12.

Lisätiedot: www.sofia.fi. Kurssien yhteydes- sä majoitus aamiaisella alkaen 40 €/vrk. Ilmoittautumiset: reception@sofia.fi tai p. 010 277 900.

LÄNTINEN ALUE

Espoon miesten piiri Hermaninjengi

Kokoontuu joka kuukauden kolmas torstai klo 18. Lisätietoja piirin vetäjältä: Jouni Ran- tanen, p. 044 974 9687 (trumpetti.jouni@ kolumbus.fi).

Pyhän Hermanin kuoro

Lisätietoja: isä Petri Hakonen, p. 040 767 4335

Perhekerho

Lisätietoja: Kristiina Klubb, p. 040 725 5713

Lohjan kuoro

Keskiviikkoinen Lohjan kirkolla klo 18– 20:16.11., 23.11., 30.11., 7.12., 14.12. Uudet laulajat ovat tervetulleita laulukokeen kaut- ta koeajalle. Lisätietoja kanttori Matti Jyrki- nen, p. 040 525 0782.

Lohjan seniorikerho

Torstaisin Lohjan kirkolla klo 14–16: 24.11., 8.12. Lisätietoja: Matti Jyrkinen

Lohjan ikonipiiri

Tiistaisin Lohjan kirkolla klo 12.45–16 ja 17– 20. Lisätietoja: Tarja Tarima, p. 040 541 3901

Miestenpiiri Lohjalla

Kokoontuu erikseen sovittuina ajankohti- na. Lisätietoja, kanttori Matti Jyrkinen, 040 525 0782.

Naistenpiiri Lohjalla

Kokoontuu erikseen sovittuina ajankohtina. Lisätietoja, Pirkko Siili, 0400 782 144.

Länsi-Uudenmaan ortodoksien seurakuntaillat

Torstaisin klo 18–20 Lohjan kirkolla 20.10. ja 1.12. Lisätietoja: puheenjohtaja Urpo Uotila, 044 314 5210.

Hangon kuoro

Sunnuntaisin klo 14–16 Hangon kirkolla: 27.11., 4.12. Uudet laulajat ovat tervetulleita laulukokeen kautta koeajalle. Lisätietoja kanttori Matti Jyrkinen 040 525 0782, matti.jyrkinen@ort.fi.

Hangon torstaikerho

Torstaisin klo 18–20 Hangon kirkolla: 17.11., 8.12. Lisätietoja: Matti Jyrkinen

Nummelan perjantaiipiiri

Perjantaisin klo 12–14 Nummelan rukoushuoneella: 1.11., 25.11., 2.12., 9.12., 16.12. Lisätietoja: kanttori Matti Jyrkinen

Nummelan ikonipiiri

Maanantaisin Nummelan rukoushuoneella klo 10–14, tiistaisin klo 16–19 ja torstaisin klo 16–19. Lisätietoja: Ritva Tarima, p. 0400 719 563, ritva.tarima@suomi24.fi

Nummelan nuortenkerho

Lisätietoja: Niina-Maarit Rautamäki 040 484 2427

Nummelan lastenkerho

Lisätietoja: Niina-Maarit Rautamäki 040 484 2427

Karkkilan seurakuntaillat

Perjantaisin klo 18–20: 11.11., 25.11., 9.12. Karkkilan ev.lut. seurakuntatalo, Huhdintie 9–11. Lisätietoja: isä Kalevi Kasala ja kanttori Matti Jyrkinen.

Karkkilan ikonipiiri

Torstaisin klo 12.30–16 ja 17–20. Karkkilan ev.lut. seurakuntatalo, Huhdintie 9–11. Lisätietoja: Tarja Tarima, p. 040 541 3901

Kirkkonummen seurakuntaillat

Torstaisin klo 18–20: 8.12. Kirkkonummen ev.lut. seurakuntatalo, sali 6, Seurakunnantie 1. Lisätietoja: kanttori Matti Jyrkinen, 040 525 0782.

Tammisaaren kirkkokahvit

Liturgian jälkeen Tammisaaren motellilla la 19.11., 17.12. Liturgiapalvelukset toimitaan klo 10 alkaen Tammisaaren ev.lut. kirkossa, Iso Kirkkokatu 1.

TAPAHTUMIA

Joulumyyjäiset Nummelan rukoushuoneella Naaranpajuntie 7 la 10.12. klo 9–12. Myynnissä karjalanpiirakoita, hapankaalia, leivonnaisia ym. Kahvio, arpajaiset.

Joulumyyjäiset

la 3.12. klo 12–15 Tapiolan kirkolla. Myynnissä mm. karjalanpiirakoita, kakkuja ja muita joulupöydän herkkuja, käsitöitä pukinkonttiin, arpajaiset ja kahvilaa, Athosvuoren Ksenofontoksen tuotteita: öljyä, voiteita, yrttejä ja saippuuta. Klo 12 rukouspalvelus, myyjäiset alkavat klo 12.15.

Tapiolan kirkon siivoustalkoot

la 12.11. klo 13 alkaen

Seurakunnan diakoniatyön päivätapahtuma

Kirkkonummen ev.lut. seurakuntatalolla (sali 4) to 17.11. klo 14–16. Tervetuloa askartelemaan ja viettämään yhteistä iltapäivää. Lisätietoja: diakoniatyöntekijä Sarianne Karulinna, 0400 531 308.

Nikolaos-juhla 6.12.

Tapiolan kirkolla liturgian jälkeen

Lucia-juhla su 11.12.

Tapiolan kirkolla liturgian jälkeen. Lucia-juhlaa seuraa lastenkuoron vierailu Jorvissa.

Lasten- ja nuorisokuoron konsertti pe 16.12. klo 18.

Seurakunnan diakoniatyön järjestämä päivätapahtuma Kirkkonummen ev.lut. seurakuntatalolla (sali 4) to 17.11. klo 14–16. Tervetuloa askartelemaan ja viettämään yhteistä iltapäivää. Lisätietoja: diakoniatyöntekijä Sarianne Karulinna, 0400 531 308.

Tapiolan ortodoksien kirkon joulukonsertti

Perjantaina 16.12 klo 18 Pyhän Herman Alaskalaisen kirkossa. Pyhän Hermanin lapsikuoro laulaa Koljada-joululauluja. Vapaa pääsy, Ohjelma 7 €.

ITÄINEN ALUE

Tikkurilan tiistaiseuran ortodoksiakerho

Parittomien viikkojen keskiviikkoina Tikkurilan kirkolla Arseni-salissa ehtoopalveluksen jälkeen klo 18. Syksyn teemat ovat Kreetalla kokoontunut ortodoksisten kirkkojen suuri ja pyhä synodi sekä Pyhän Kolminaisuuden salaisuus Raamatussa. Opettajana isä Mikael Sundkvist.

Su 13.11. Vanhusten kirkkopyhä
Ke 23.11. Pyhän Kolminaisuuden salaisuus apostoli Paavalin kirjeissä
Ke 7.12. Suuren ja pyhän synodin kiertokirje
Pe 9.12. Leipomista joulumyyjäisiin
La 10.12. Leipomista joulumyyjäisiin
Su 11.12. Joulumyyjäiset
Ke 21.12. Pyhän Kolminaisuuden salaisuus Vanhan testamentin kirjoissa

Tikkurilan ikonimaalauspiiri

Kokoontuu tiistaisin, päiväryhmä klo 14 ja iltaryhmä klo 17.30. Lisätiedot: Liisa Holst, p. 040 566 8481, liisa.holst@kolumbus.fi

Tikkurilan kirkkokuoro

Harjoittelee torstaisin klo 17, lisätietoja Olga Soldatova.

Järvenpään kirkkokuoro

Kuoro hakee uusia laulajia, erityisesti alttoja ja tenoreita. Harjoitukset aina keskiviikkoina klo 17.30 alkaen. Lisätiedot: kanttori Joosef Vola, p. 040 545 2250 tai joosef.vola@ort.fi.

Järvenpään perhekerho

Kokoontuu Järvenpään kirkolla (Kartanontie 45) syksyn aikana kahdesti. Toinen, eli ”jou-

luckerho” kokoontuu la 3.12. klo 16–18. Molemmissa tarjolla pieni välipala ja halukkaat voivat jäädä vigiliaan.

Järvenpään ortodoksien kirkon veljespiiri

Kokoontuminen Jumalanäidin Kazanilaisen ikonin kirkolla, Kartanontie 45, Järvenpää. Seuraavat kokoontumiset ovat la 26.11. ja la 10.12., aina liturgian jälkeen. Veljespiiriin ovat tervetulleita kaikki miehet, jotka ovat kiinnostuneita ortodoksisesta hengellisyydestä. Kokoontumisten ydin on kilvoittelu ja pyhien opetukset – miten voi kilvoitella 2010-luvun Suomessa? Joka kokoontumisessa keskustellaan, rukoillaan ja tehdään talkootöitä Järvenpään kirkon hyväksi. Veljespiiriä vetää diakoni Johannes Lahtela.

Klaukkalan kirkkokuoro

Syksyn harjoituksista sovitaan erikseen. Lisätiedot kanttori Joosef Vola, p. 040 545 2250 tai joosef.vola@ort.fi.

TAPAHTUMIA

13.11. Vanhusten kirkkopyhä Tikkurilan kirkolla

Liturgia klo 10, jonka jälkeen tiistaiseuran yhdessä diakonian kanssa järjestämä ruokailu ja ohjelmaa. Paikalla myös seurakunnan diakoniatyöntekijä.

Joulumyyjäiset Tikkurilan kirkolla 11.12.

Liturgian jälkeen klo 12–14. Myytävänä piirakoita, kakkuja, joulupullia, käsitöitä, ikoneja, lampukkaöljyä, Athosvuoren luostarin tuotteita. Arpajaiset ja kahvi- tarjoilu. Järjestää Tikkurilan tiistaiseura.

HAMINAN SRK

ORTODOKSIKESKUS SYPRESSI, KIRKKOHERRANVIRASTO

Varuskuntakatu 14, 45100 Kouvola, Avoimna ti ja pe klo 9–14, ke ja to klo 9–13, p. 0206 100 480, hamina@ort.fi, www.ort.fi/hamina

PAPISTO

vt. kirkkoherra pastori Jukka Jauhainen p. 0206 100 484

jukka.jauhainen@ort.fi
MUU HENKILÖKUNTA

Kanttori Kari Päivinen, p. 0206 100 483

Seurakunnan vahtimestari, Jaana Juka, p. 0206 100 485, jaana.juka@pp.inet.fi

Seurakuntasihtööri Liisa Eerola, p. 0206 100 480

AVUSTAVA PAPISTO

Rovasti Martti Honkaselkä, p. 044 306 4900, martti.honkaselka@gmail.com

Pastori Johannes Wuorlinna, p. 050 589 9011, jouko.wuorlinna@gmail.com

Pastori Vassi Livio, p. 040 752 7727, vassi.livio@fimnet.fi

Diakoni Gennadi Ikävalko, p. 040 742 4615

HAMINAN SEURAKUNNAN LIIKE- JA VUOKRATALO

Isomyyränkatu 20, Hamina

Isännöinnistä vastaa isännöitsijätoimisto Realia, Kaivokatu 3, Hamina. Isännöitsijä Jorma Pekkola, p. 010 228 7840, 050 087 5815

Hamina

Pyhien apostolien Pietarin ja Paavalin kirkko, Raatihuoneentori 2

Kirkon ja trapesan vahtimestari pastori Jukka Jauhiainen p. 0206 100 484 jukka.jauhiainen@ort.fi

JUMALANPALVELUKSET

La 19.11. klo 18 vigilia
Su 20.11. klo 10 liturgia
La 26.11. klo 18 vigilia
Su 27.11. klo 10 liturgia
La 10.12. klo 18 vigilia
Su 11.12. klo 10 liturgia

Kouvola

Pyhän ristin kirkko, Sakaristonmäki, Kirkonmäenkatu 2

JUMALANPALVELUKSET

Ke 16.11. klo 18 ehtoopalvelus
*Su 20.11. klo 18 vigilia
*Ma 21.11. klo 10 liturgia
La 3.12. klo 18 vigilia, su/sl
Su 4.12. klo 10 liturgia, su/sl
Ma 5.12. klo 18 vigilia
Ti 6.12. klo 10 liturgia

Myllykosken tsasouna

Koulutie 4, Myllykoski

JUMALANPALVELUKSET

La 12.11. klo 18 vigilia
Su 13.11. klo 10 liturgia
La 17.12. klo 18 vigilia
Su 18.12. klo 10 liturgia

TOIMINTAA HAMINAN SEURAKUNNASSA

Kirkkokuorojen harjoitukset

Hamina kuoron harjoitukset torstaisin klo 17.30 Pietarin ja Paavalin trapesassa, Kouvola kuoron harjoitukset keskiviikkoisin klo 18 Ortodoksiakeskus Sypressissä. Lisätietoja: kanttori Kari Päivinen, p. 020 610 0483

Haminan diakoniapiiri

Sunnuntaisin liturgian jälkeen Pietarin ja Paavalin trapesassa. Lisätiedot: Tatiana Pitkänen, p. 050 380 9828

Venäjänkielinen kerho

Tiistaisin Ortodoksiakeskus Sypressissä klo 10–14 ja sunnuntaisin liturgian jälkeen 4.12. Kouvola ja klo 14 Hamina; lisätietoja pastori Pavel Pugovkin p. 0206 100 295

Ortodoksiapiiri

kokoontuu Ortodoksiakeskus Sypressissä, tiistaina 13.12. klo 18. Aiheena Martti Haavion teos ”Viimeiset runonlaulajat”. Lisätietoja Lahja Wartainen p. (05) 371 3434

Uusi Tiistaiseura

Uusi tiistaiseura kokoontuu kuukauden 1. ja 3. keskiviikko klo 18 alkavan ehtoopalveluksen jälkeen Pyhän Ristin kirkon juhlasalissa. Uusi tiistaiseura ei kokoonnu joulukuussa. Lisätietoja Tiina Toikka puh. 040 5800 907

Kirkkotekstiilikerho

Pyhän Ristin kirkon juhlasalissa keskiviikkoisin klo 10–13, lisätietoja: Irma Leimulahti, p. 040 587 8798

Ikonipiiri Haminassa

Pietarin ja Paavalin trapesassa klo 18 keskiviikkona 30.11. Lisätietoja Ritva Koverola p. 040 837 5909

Ikonipiiri Kouvola

Ortodoksiakeskus Sypressissä klo 10–15 lauantaina 3.12. Lisätietoja Ritva Koverola p. 040 837 5909

Musikaalinen lastenkerho

Pyhän Ristin kirkon juhlasalissa sunnuntaisin klo 17, lisätietoja: Iana Lang, p. 044 377 8457

Nuorisokerho Kouvola

Nuorisokerho kokoontuu Ortodoksiakeskus Sypressissä perjantaina 25.11. klo 17.30–19.30 lisätietoja Mari Walldén, mari.wallden@elisinet.fi.

TAPAHTUMIA

Joulubasaari su 29.11.

Ortodoksiakeskus Sypressi avoinna klo 12–16. Toimintapiirien myyntipöydissä leivonnaisia ja käsitöitä. kahvibuffetti, lastenkerhon arpajaiset.

Nikolaos-juhla Kouvola ti 6.12.

Liturgian jälkeen. lastenkerholaiset esittävät ohjelmaa. Nikolaos vierailee juhlassa. Puuro- ja kahvitarjoilu.

KOTKAN SEURAKUNTA

KIRKKOHERRANVIRASTO

Kymenlaaksonkatu 2, Kotka
Avoinna ti-to klo 10–13, p. (05) 212 490, kotka@ort.fi, www.ort.fi/kotka

NIKOLAOS-SALI

Kymenlaaksonkatu 2, Kotka,
p. (05) 212 482. Nikolaos-salia vuokrataan erilaisiin tilaisuuksiin, p. (05) 212 490

PAPISTO

Kirkkoherra Alexander Hautamäki,
p. (05) 213 157, 0500 480 269

MUU HENKILÖKUNTA

Kanttori Katarine Lehtomäki,
p. 050 359 4823

Vahtimestari Vesa Lehtomäki,
p. (05) 212 490

Seurakuntaemäntä Anna-Maria Osola-Tähtinen, p. (05) 212 482

AVUSTAVA PAPISTO

Rovasti Veikko Lisitsin, p. 050 597 7349
veikko.lisitsin@gmail.com (eläkkeellä)

Pastori Pavel Pugovkin, p. 0206 100 295

Kotka

Pyhän Nikolaoksen kirkko

Isännöitsijä Esa Terviö, p. 0440 837846
Pappi Alexander Hautamäki
Kanttori Katarine Lehtomäki

JUMALANPALVELUKSET

Su 13.11. klo 10 liturgia, sl
La 19.11. klo 18 vigilia
Su 20.11. klo 10 liturgia
*Su 20.11. klo 18 vigilia
*Ma 21.11. klo 10 liturgia, koululaiskirkko
Ke 23.11. klo 13 rukouspalvelus, sl
Ke 30.11. klo 13 rukouspalvelus, sl
La 3.12. klo 18 vigilia
Ma 5.12. klo 18 vigilia
Ti 6.12. klo 10 liturgia ja vedenpyhitys, kirkon vuosijuhla
Ke 7.12. klo 13 rukouspalvelus, sl
La 10.12. klo 18 vigilia, su/sl
Su 11.12. klo 10 liturgia, sl
La 17.12. klo 18 vigilia
Su 18.12. klo 10 liturgia

Loviisa

Loviisan kirkko Jumalansynnyttäjän Kasanilaisen ikonin muistolle, Itäinen Tullikatku 17

Isännöitsijä Margarita Yukhevich,
p. 040 561 9915

JUMALANPALVELUKSET

Su 6.11. klo 10 liturgia
La 12.11. klo 10 liturgia, sl
Su 4.12. klo 10 liturgia
La 10.12. klo 10 liturgia, sl

TOIMINTAA KOTKAN SEURAKUNNASSA

Kirkkokuoro

Kirkkokuoro kokoontuu torstai-iltaisin seurakunnan Nikolaos-salilla. Jos torstaina on jumalanpalvelus, olemme kirkolla. Lisätietoja kanttori Katilta.

Ponomarikerho

Alttariapulaisille ponomarikerho joka sunnuntailiturgian aikana Pyhän Nikolaoksen kirkossa.

Lasten ja nuorten musiikkikerho

Kokoontuu Nikolaos-salilla seuraavina tiistaina 22.11. ja 13.12. klo 17–17.45. Lisätietoja kanttori Katilta

Äiti-lapsikerho

Kokoontuu Nikolaos-salilla maanantaisin Nikolaos-salilla klo 14–16 (ei koulujen lomavaikeina). Lisätietoja kanttori Katilta.

Kotkan Tiistaiseura

Tiistaisin klo 17, paikkana Nikolaossali Kotkassa. Pj. Leena Karjalainen, p. 050 343 2966, Siht. Birgit Salmenhaara, p. 050 561 4740.
15.11. isä Veikko Lisitsin: Erilaisia rukoustojoja ja -muotoja
29.11. joululauluilta, mukana tiernapojat
6.12. kirkon praasniekka

Torstaikerho

Kokoontuu Nikolaos-salilla torstaina klo 12. Seuraava kerta to 24.11.

Karhulan ortodoksit

Joka kuukauden ensimmäinen torstai klo 15 Karhulan Kodintalossa, Vesivallantie 21. Seuraavat kerrat: to 3.11. ja 1.12. klo 15.

TAPAHTUMIA

Näyttely

"Kirkollisia tekstiilejä ja esineitä Kotkan pyhän Nikolaoksen kirkosta Katariina Suuren ajalta aina 1800-luvun lopulle". Näyttely avoinna ti-to 10–13 sekä erikseen sovittuina ajankohtina Nikolaos-salissa.

Seurakunnan perinteinen kuusijuhla
Nikolaos-salilla keskiviikkona 14.12. klo 17.
Lapset esittävät jouluisia ohjelmaa.

LAHDEN SEURAKUNTA

KIRKKOHERRANVIRASTO

Harjukatu 5, 15110 Lahti,
p. 020 610 0450

Avoimma ma-to klo 10–13,
lahti@ort.fi, www.ort.fi/lahti

PAPISTO

Kirkkoherra Jonas Bergenstad,
p. 0206 100 451

Pastori Pavel Pugovkin, p. 0206 100 295
(maahanmuuttajatyö)

MUU HENKILÖKUNTA

Kanttori Petri Huttu, p. 0206 100 453

Seurakuntakeskuksen vahtimestari
Kimmo Mäenrinne, p. 0206 100 456

AVUSTAVA PAPISTO

Rovasti Olavi Merras, p. 040 510 4664

Pastori Taisto Rikkinen, p. 050 371 6475

Pastori Matti Lipitsäinen, p. 0400 625 446

Diakoni Aki Korpela, p. (019) 422 101

Lahti

Pyhän kolminaisuuden kirkko,

Harjukatu 5

Isännöitsijä Juha Romanov, p. 050 3289 000

JUMALANPALVELUKSET

La 12.11. klo 18 vigilia

Su 13.11. klo 10 liturgia

Ma 14.11. klo 12 rukouspalvelus

Ke 16.11. klo 18 ehtoopalvelus

To 17.11. klo 17 Jeesuksen rukous

La 19.11. klo 18 vigilia, sl/su

Su 20.11. klo 10 liturgia, sl/su

***Su 20.11. klo 18 vigilia, su/sl**

***Ma 21.11. klo 10 liturgia, su/sl**

La 26.11. klo 18 vigilia

Su 27.11. klo 10 liturgia

Ma 28.11. klo 12 rukouspalvelus

Ke 30.11. klo 18 ehtoopalvelus

Pe 2.12. klo 18 ehtoopalvelus

La 3.12. klo 10 aamupalvelus ja liturgia

Ma 5.12. klo 12 rukouspalvelus

Ma 5.12. klo 18 vigilia

Ti 6.12. klo 10 liturgia

La 10.12. klo 18 vigilia

Su 11.12. klo 10 liturgia

Ma 12.12. klo 12 rukouspalvelus

Ke 14.12. klo 18 ehtoopalvelus

To 15.12. klo 17 Jeesuksen rukous

La 17.12. klo 18 vigilia

Su 18.12. klo 10 liturgia

Hyvinkää

Karjalan valistajien kirkko, Tsasounakuja 1

Isännöitsijä Mika Peltola, p. 0440 774 383

JUMALANPALVELUKSET

La 19.11. klo 18 vigilia

Su 20.11. klo 18 liturgia

Ke 23.11. klo 18 Jeesuksen rukous

La 26.11. klo 18 vigilia, su/sl

Su 27.11. klo 10 liturgia, su/sl

Su 4.12. klo 10 liturgia

Ke 7.12. klo 18 ehtoopalvelus

La 17.12. klo 18 vigilia

Su 18.12. klo 10 liturgia

Heinola

Kristuksen taivaaseen astumisen kirkko

Isännöitsijä Mikko Äikäs, p. 040 520 1696

JUMALANPALVELUKSET

La 12.11. klo 18 vigilia

Su 13.11. klo 10 liturgia

La 26.11. klo 10 aamupalvelus ja liturgia

La 10.12. klo 10 aamupalvelus ja liturgia

Riihimäki

Seurakunnan toimitila Minea,

Valtakatu 3

JUMALANPALVELUKSET

La 12.11. klo 10 liturgia

To 24.11. klo 18 ehtoopalvelus

To 1.12. klo 18 Jeesuksen rukous

La 10.12. klo 10 liturgia

Kausala

Neitsyt Marian syntymän tsasouna

JUMALANPALVELUKSET

La 19.11. klo 10 liturgia

To 24.11. klo 18 ehtoopalvelus

La 17.12. klo 10 liturgia

TOIMINTAA LAHDEN SEURAKUNNASSA

Katekumeenikerho Lahdessa

Lahdessa kokoonnumme seuraavaksi ke 30.11. klo 18.30 kirkossa (Harjukatu 5, Lahti) heti klo 18.00 alkavan ehtoopalveluksen jälkeen. Lisätietoja antaa kirkkoherra Jonas Bergenstad, puh. 0400 330 484, jonas.bergenstad@ort.fi.

Lahden Kirkkokuoro

Kirkkokuoron harjoitukset pidetään joka toinen keskiviikko klo 18 Lahden seurakuntatalissa. Kuoroon toivotaan uusia laulajia mukaan. Uudet laulajat, ottakaa yhteyttä kanttori Petri Huttuun, p. 0206 100 453, petri.huttu@ort.fi.

Lahden ikonipiiri

Kokoontuu seurakunnan kerhohuoneella (Harjukatu 5, toinen kerros) keskiviikkoisin klo 16–19. Syksyn kokoontumisajat: 16.11., 23.11. Lisätietoja ikonimaalauksen opettajalta Tarja Tarimalta, p. 0405413901, tarja.tarima@tikkurila.com

Nuortenkerho Pariton Lahdessa ja

Hyvinkäällä

Seurakunnan yläasteikäisten ja tätä vanhempien nuorten kerho Pariton kokoontuu Lahdessa seurakuntatalissa tai poikkeustapauksissa kerhohuoneella osoitteessa Harjukatu 5, Lahti sekä Hyvinkään kirkolla osoitteessa Tsasounakuja 1, Hyvinkää: 11.11. Hyvinkäällä 25.11. Lahdessa 9.12. Lahdessa

Lisätietoa saa ottamalla yhteyttä kirkkoherra Jonas Bergenstadiin, puh. 0400 330 484, jonas.bergenstad@ort.fi sekä Parittoman Facebook-sivulta.

Suomenkielinen lastenkerho

kokoontuu joka kuukauden toinen sunnuntai liturgian yhteydessä. Ensimmäinen kokoontuminen on su 13.11. Kerho alkaa klo 10.00, ja kerhon lapset osallistuvat liturgian loppuosaan. Lisätietoja Jonas Bergenstad, puh. 0400330484, jonas.bergenstad@ort.fi.

Venäjänkielinen lastenkerho

kokoontuu Lahdessa joka kuukauden ensimmäisenä ja kolmantena viikonloppuna liturgian yhteydessä. Kerho alkaa klo 9.40, ja kerhon jälkeen lapset osallistuvat liturgian loppuosaan. Lisätietoja Anastasia Lappalainen, puh. 040 867 5887, anastasia.lappalainen@gmail.com.

Venäjänkielinen kerho Lahdessa

Kokoontuu n. kaksi kertaa kuussa tiistaisin klo 17 kerhohuoneella osoitteessa Harjukatu 5, Lahti. Lisätietoja isä Pavel Pugovkinilta, p. 0206 100 295 tai sähköpostilla pavel.pugovkin@ort.fi.

Русскоязычный кружок ВСТРЕЧА при Троицком храме города Лаhti собирается каждый второй вторник в помещении Приходского дома "Kerhohuone" по адресу Harjukatu,5. Начало в 18.00.

Каждую третью субботу месяца, за час до начала Всенощного бдения (ц.-славянский/финский), в Троицком храме города Лаhti совершается Таинство Исповеди. Начинается последование Таинства чтением священником Канона ко Святому Причащению, а также молитв, положенных Уставом перед Исповедью. Начало в Исповеди и Правила в 17.00, Всенощного бдения в 18.00.

Katekumeenikerho Hyvinkäällä

Hyvinkäällä kokoonnumme syksyllä seuraavasti:

Su 20.11. n. klo 11.30

Ke 7.12. klo 18.30

Keskiviikkoina kokoonnumme kirkossa (Tsasounakuja 1, Hyvinkää) heti klo 18 alkavan ehtoopalveluksen jälkeen ja sunnuntaina 20.11. klo 10 alkavan liturgian jälkeen.

Lisätietoa saa ottamalla yhteyttä kirkkoherra Jonas Bergenstadiin, puh. 0206 100 451, jonas.bergenstad@ort.fi.

Hyvinkään Kirkkokuoro

Harjoituksista vastaa kanttori Petri Huttu. Uusia laulajia toivotaan mukaan kuoroon. Lisätietoja: Petri Huttu, p. 0206 100 453, petri.huttu@ort.fi.

Hyvinkään Tiistaiseura

Hyvinkään tiistaiseura ei kokoonnu tiistaina 13.12. vaan tapaaminen siirtyy sunnuntai-ile 18.12., jolloin tiistaiseura tarjoaa jouluiset kirkkokahvit. Lisätietoja Raila Hokkaselta, p. 050 5435957.

Hyvinkään ikonimaalauspiiri

Hyvinkään ikonimaalauskerho kokoontuu Hyvinkään ortodoksisella kirkolla syksyllä 2016 seuraavan aikataulun mukaisesti:
la 12.11. klo 10–14
la 19.11. klo 10–14
la 26.11. klo 10–14
Opettajana toimii ikonimaalari Liisa Holst, puh. 040 566 8481, liisa.holst@kolumbus.fi, www.liisaholst.fi.

Lastenkerho Hyvinkäällä

Kokoontuu lokakuusta alkaen joka kuukauden kolmas sunnuntai liturgian yhteydessä. Ensimmäinen kokoontuminen su 16.10. Kerho alkaa klo 9.40, ja kerhon lapset osallistuvat liturgiaan. Lisätietoja: Jonas Bergenstad.

Riihimäen toimitila Minea

Osoitteessa Valtakatu 3. Avoinna palvelusten yhteydessä ja sopimuksen mukaan. Lisätietoja tapahtumista ja toiminnasta saa Meri-Helga Mantereelta, p. 040 552 9378, meri-helga.mantere@kolumbus.fi sekä Minean kotisivuilta <http://minea.palvelee.net/>.

Orimattilan Tiistaiseura

Kokoontuu Maire Kuusminin johdolla osoitteessa Erkontie 30 A 2, Orimattila. Seuraava kokoontuminen on 21.11. klo 13.00.

LAPPEENRANNAN SRK

LAPPEENRANNAN KIRKKOHERRAN- VIRASTO JA SEURAKUNTATALO

Kristiinankatu 7, 53900 Lappeenranta,
p. 0206 100 470

Virasto auki ma klo 10–14. Virastoajan ulkopuolellakin voi ottaa yhteyttä suoraan työntekijöihin.
lappeenranta@ort.fi,
www.ort.fi/lappeenranta

IMATRAN SEURAKUNTATALO

Vuoksenniskantie 3, 55510 Imatra

PAPISTO

Kirkkoherra Timo Tynkkynen,
p. 0206 100 473

Pappi Aarne Ylä-Jussila,
p. 0206 100 474

MUU HENKILÖKUNTA

Kanttori: Jarmo Huttu, p. 0206 100 475

Kanttori Tatiana Mäkelä,
p. 0206 100 478

Seurakuntamestari Kauko Pussinen,
p. 0206 100 476

AVUSTAVA PAPISTO

Rovasti Markus Petsalo, p. 0400 253 370

Rovasti Mauri Patronen, p. 040 595 1688

Diakoni Jorma Liesma, puh. 040 7176491

Lappeenranta

Jumalansyntyttäjän suojeluksen kirkko, Kristiinankatu 3

Seurakuntamestari Kauko
Pussinen, p. 0206 100 476

JUMALANPALVELUKSET

La 12.11. klo 18 vigilia
Su 13.11. klo 10 liturgia
La 19.11. klo 18 vigilia
Su 20.11. klo 10 liturgia
*Su 20.11. klo 18 juhlavigilia
*Ma 21.11. klo 10 liturgia
La 26.11. klo 18 vigilia suomeksi ja slaaviksi
Su 27.11. klo 10 slaavinkielinen liturgia
La 3.12. klo 18 vigilia
Su 4.12. klo 10 liturgia
Ti 6.12. klo 15 itsenäisyyspäivän rukoushetki
La 10.12. klo 18 ehtoopalvelus ja akatistos
Johannes Kronstadttilaiselle
Su 11.12. klo 10 liturgia
La 17.12. klo 18 vigilia
Su 18.12. klo 9.55 liturgia, radiointi

Imatra

Pyhän Nikolaoksen kirkko, Vuoksenniskantie 3

Vahtimestari Nadezda Ryyppö, p. 0206 100 477

JUMALANPALVELUKSET

Su 13.11. klo 10 liturgia
La 19.11. klo 18 vigilia
Su 20.11. klo 10 liturgia
La 26.11. klo 18 vigilia
Su 27.11. klo 10 liturgia
La 3.12. klo 18 vigilia suomeksi ja slaaviksi
Su 4.12. klo 10 slaavinkielinen liturgia
Ma 5.12. klo 18 juhlavigilia
Ti 6.12. klo 10 liturgia, ristisaatto ja
vedenpyhitys
Su 11.12. klo 18 ehtoopalvelus ja akatistos
Serafim Sarovilaiselle
La 17.12. klo 18 vigilia
Su 18.12. klo 10 liturgia

Parikkala

Johannes Kastajan tsasouna, Uimalantie 1, Parikkala

JUMALANPALVELUKSET

Su 11.12. klo 10 liturgia

БОГОСЛУЖЕНИЯ НА ЦЕРКОВНО-СЛАВЯНСКОМ ЯЗЫКЕ

Покровская церковь в Лappeenранта
Сб 26.11. в 18 всенощная на финском и
церковно-славянском языках
Вск 27.11. в 10 литургия на церковно-
славянском языке

Никольская церковь в Иматра

Сб 3.12. в 18 всенощная на финском и
церковно-славянском языках
Вск 4.12. в 10 литургия на церковно-
славянском языке

LAPPEENRANNAN SEURAKUNNAN TOIMINTAA

TOIMINTAPIIRIT

Katso myös seurakunnan internet-sivuilta www.ort.fi/lappeenranta. Tervetuloa mukaan! Muutokset mahdollisia! Löydät viikko-ohjelman myös Facebookissa: Lappeenrannan ortodoksinen seurakunta

LAPPEENRANTA

Miestenpiiri

Miestenpiiri on aloittanut toimintansa myös Lappeenrannassa. Tervetuloa toimintaan. Kokoonnumme kerran kuukaudessa ja tarvittaessa useamminkin Lappeenrannan linnoituksen kirkolle tiistaisin klo 12. Yhdessäoloa, maailmaparannusta ja toimintaa seurakunnan hyväksi. Seuraava kokoontuminen 13.12.

Lappeenrannan Tiistaiseura

Kokoontuu tiistaisin klo 14 Linnoituksen seurakuntatalolla.
15.11. Kuolema luonnossa (Seppo Vuokko)
29.11. Ruotsinkieliset jäsenet Helsingin ortodoksissa seurakunnassa (Tatjana Wilenius)
13.12. Syyskauden päättäjaiset ja jouluiheista ohjelmaa

Ortodoksinen kirjallisuuspiiri

Lappeenrannan seurakuntatalolla. Keskusteluilla ovat avoimia kaikille kiinnostuneille. Ke 16.11. Partiarkka Bartolomeos: Mysteriin kohtaaminen (luku VIII)

Valamon ystävät

Valamon Ystävät ry tukee ja tekee tunnetuksi Valamon luostaria.
Su 13.11. klo 12 Valamolainen teepöytä. Vie-raana munkki Simeon Valamon luostarista.
La–Su 10.–11.12. Linnoituksen joulumyyjäiset

Kirkkokuorot Lappeenrannassa

Suomenkielisen kirkkokuoron harjoitukset Lappeenrannassa maanantaisin klo 18. Kuoroon ilmoittautuminen kanttori Tatiana Mäkelälle, p. 0206 100 478 tai sähköpostilla tatiana.makela@ort.fi.

Церковный хор на русском языке в Лappeenранта по понедельникам после репетиции финского хора.

МЕРОПРИЯТИЯ НА РУССКОМ ЯЗЫКЕ В ЛАПPEENPАНТА

Богослужения на церковно-славянском языке и духовные беседы

В каждое четвертое воскресенье месяца в 10 часов в Покровском храме совершается божественная литургия на церковно-славянском языке с участием русскоязычного хора. В субботу на кануне славянской службы всенощная в 18 часов совершается на финском и церковно-славянском языках. После литургии духовная беседа в приходском зале.

Тема на ноябрь: воскресенье 27.11. «Что такая исповедь и как мне правильно понять ее?»

IMATRA

Imatran Tiistaiseura

Kokoontuu tiistaisin klo 14 seurakuntatalolla. La 12.11. Myyjäiset
6.12. Tiistaiseuralaiset osallistuvat Nikolaoksen kirkon praasniekkaan.
13.12. Joululauluja ja muuta musiikkipitoista ohjelmaa.

Ortodoksinen kirjallisuuspiiri

Keskiviikkoisin Imatran seurakuntatalolla. Keskusteluillat ovat avoimia kaikille kiinnostuneille. Syyskauden aiheena on Luukkaan evankeliumi. Ke 23.11. Luukkaan evankeliumin luvut 19–24.

Kirkkokuorot Imatralla

Suomenkielisen kirkkokuoron ensimmäinen kokoontuminen maanantaina klo 18 Imatran seurakuntasalilla. Ilmoittautuminen kuoroon kanttori Jarmo Hutulle, p. 0206 100 475 tai sähköpostilla jarmo.huttu@ort.fi.

Церковный хор на русском языке в Имата по вторникам в 18 часов.

Imatran Nikolaoksen Miehet

Tutustumme uskoimme eri näkökulmista, keskustelemme yhteisistä asioista ja teemme seurakunnan tarvitsemia korjaus- ja talkootöitä. Kokoontumiset ovat pääsääntöisesti kunkin kuukauden viimeisenä keskiviikkona alkaen klo 13. Loppuvuoden kokoontumiset 24.11. (Karjalan valistajat) ja 14.12. (joulun). Lisätietoja Jorelta, p. 045 665 67 65.

МЕРОПРИЯТИЯ НА РУССКОМ ЯЗЫКЕ В ИМАТРА

Богослужения на церковно-славянском языке и духовные беседы
В каждое первое воскресенье месяца в 10 часов в Свято-Никольском храме совершается божественная литургия на церковно-славянском языке с участием русскоязычного хора. В субботу на кануне славянской службы всенощная в 18 часов совершается на финском и церковно-славянском языках. После литургии чаепитие и беседа в приходском зале.
Тема на декабрь: воскресенье 4.12. «Основы молитвы»

Simpeleen-Parikkalan Tiistaiseura

Kokoontuu seuran jäsenten kodeissa iltasin klo 18.
Ke 30.11. Pyhien ihmisten kanonisointi
Ke 14.12. Kristuksen kasteen juhla

SEURAKUNNAN TOIMINTAA LAPSILLE JA NUORILLE

Ortodoksinen perhekerho Imatralla

2–5-vuotiaille lapsille sekä heidän vanhemmilleen tai isovanhemmilleen tarkoitettu kohtaamispaikka, jonne lapset tulevat yhdessä aikuisen kanssa. Kokoontuu Imatran seurakuntasalilla keskiviikkoisin klo 17–18.

Ortodoksiset lastenkerhot

”Pienet askeleeni kirkkoon”

Ortodoksiset lastenkerhot 6–12-vuotiaille sekä Lappeenrannassa että Imatralla. Kerhot kokoontuvat säännöllisesti kerran viikossa alkaen ensin klo 17 kanttorin pitä-

mällä lastenkuorolla, sen jälkeen on papin oppitunti ja klo 18 kädentaitojen ja kuvataiteen kerhot. Kerhoissa on pieni välipala. Kerhot ovat tarkoitettu kaikille lapsille ja ne toimivat suomenkielisinä. Ohjaajat tukevat tarvittaessa vieraskielisiä lapsia.

Lappeenrannassa maanantaisin klo 17 ja Imatran seurakuntatalolla tiistaisin klo 17. Детские кружки «Мои маленькие шаги в церковь». Кружок в Лappeenranta по понедельникам в 17 и в Имата по вторникам в 17 часов.

Koululaisten ikonimaalauskurssi

Lappeenrannassa 24.–25.11. ja 1.–2.12. Ennakoilmoittautumiset 21.11. mennessä kirkkoherranvirastoon, p. 0206 100 470 maanantaisin klo 10–14 tai sähköpostilla lappeenranta@ort.fi. Tarvikemaksu 20 €. Samanlainen kurssi järjestetään kevätkaudella Imatralla.

TAPAHTUMIA

Syksyinen piirakkatori ja herkku-leivonnaisten myyjäiset la 12.11. Imatralla

Isänpäivän aattona järjestetään perinteiset toimintapiirin yhteiset suolaisten ja makeiden erilaisten leivonnaisten myyjäiset Imatran seurakuntatalolla kello 10–13.

Valamolainen teeiltpäivä

Lappeenrannassa 13.11.

Perinteinen Valamolainen teeiltpäivä Lappeenrannan seurakuntasalissa sunnuntaina 13.11. klo 12. Vieraana Valamon luostariista munkki Simeoni, joka puhuu aiheesta: Valamon kilvoittelijoita muistoissa. Liput 10 €/aikuisen ja 5 €/lapsi. Tuotto Valamon luostarin hyväksi.

”Kirkkovuoden 12 suurta juhlaa – miten luen juhlaikoneja?”

Ikonin Ystävien järjestämä luentotilaisuus ma 14.11. klo 18 Imatran seurakuntasalilla. Tervetuloa tutustumaan kirkkovuoden kiertoon juhlaikonien välityksellä.

Kirkkotiedon polku jatkuu

Ortodoksisen kirkon hengelliseen elämään ja jumalalpalveluksiin tutustuminen jatkuu vielä loppuvuodesta. Kokoontuu matalan kynnyksen tilaisuuteen Lappeenrannassa ti 15.11. kello 18 ja Imatralla ma 21.11. kello 18. Aiheena molemmissa ajankohtainen teema: ”Joulupaasto ja joulun jumalanpalvelukset”.

Nikolaoksen kirkon praasniekka 5.–6.12.

Imatran kirkon vuotuinen praasniekkajuhla alkaa ma 5.12. klo 18 toimitettavalla juhlaivigilialla. Tiistaina 6.12. klo 10 toimitetaan liturgia, jonka jälkeen ristisaatto ja vedenpyhitys Vuoksen rannassa. Praasniekkajuhla vietetään seurakuntasalissa tarjoulun ja ohjelman merkeissä.

Itäisen alueen syntymäpäiväsankareiden juhla

Imatran Nikolaoksen kirkon praasniekkaan 6.12. kutsutaan merkkivuottaan 50+ vuoden 2016 aikana viettäneet ja loppuvuodesta vielä viettävät seurakuntalaiset.

Linnoituksen joulumarkkinat Lappeenrannassa 10.–11.12.

Lappeenrannan linnoituksen joulumarkkinoiden yhteydessä lauantaina klo 10–16 ja sunnuntaina 12–16 seurakunnan toimintapiirin myyjäiset ja diakoniatöimikunnan kirpputori. Leivonnaisia, kahvio yms.

Läntisen alueen syntymäpäiväsankareiden juhla

Läntiseltä alueelta kutsutaan Lappeenrannan kirkkoon 18.12. merkkivuottaan 50+ vuoden 2016 aikana viettäneet ja loppuvuodesta vielä viettävät seurakuntalaiset.

Teemalliset kirkkokahvit jatkuvat

Hengelliseksi virkistykseksi järjestetään teemallisia kirkkokahveja, joiden yhteydessä tutustumme yhdessä mm. pyhien ihmisten elämään esimerkeinä, kristityn kanssakulkijoina ja esirukoilijoina sekä muihin kirkkolisiin aiheisiin.

Lappeenranta: ma 21.11. Jumalansyntyttäjän temppeleintuomisen juhla tutustumme Pyhtitsan nunnaluostariin.

Imatra: sunnuntaina 20.11. aiheena Pyhä Anna Kashinilainen – kahdesti kanonisoitu.

КОНЦЕПТ ХОРОВОЙ МУЗЫКИ

4.12.2016 года в 12 часов Имата Православный приходской дом Вуоксеннисканте 3
Детский хор «Исток» (Санкт-Петербург). Дирижер – Анжела Зингаренко. Концертмейстер – Мария Шистер. Вокальный ансамбль (Санкт-Петербург) «А piena voce»

Руководитель – Елизавета Тимоева
В программе: русская и европейская духовная и светская музыка Вход бесплатный

Kuorokonsertti

Imatran ortodoksinen seurakuntasali 4.12. kello 12. Lastenkuoro Istok ja Lauluryhmä «A piena voce» Pietarista esittävät venäläistä ja eurooppalaista hengellistä ja maallista musiikkia. Vapaa pääsy.

TAMPEREEN SEURAKUNTA

KIRKKOHERRANVIRASTO

Suvantokatu 10, 2 kerros, 33100 Tampere, Avoimna ti–pe klo 9–13.

p. 0400 346 089, tampere@ort.fi, www.ort.fi/tampere

PAPISTO

Kirkkoherra Aleksej Sjöberg, p. 050 557 0050

Pastori Heikki Honkamäki, p. 050 557 0057

MUU HENKILÖKUNTA

Kanttori 6.8.2017 saakka Minna Jokinen, p. 050 358 7339

Kanttori Jenni Hakkarainen,
p. 044 301 0974

Nuorisotoimenohjaaja Nemanja Balčin,
p. 040 1781633

Kanslisti Arja Pikkuharju,
p. 050 557 0056

Emäntä Tatiana Kallo,
p. 050 557 0053

AVUSTAVA PAPISTO

Pastori Jelisej Rotko,
p. 044 940 0221, elisrotko@gmail.com,
Rovasti Markku Toivanen, p. 045 859 3325,
markku.toivanen@pp3.inet.fi

Pastori Mikael Punnala, p. 050 524 2641,
mikael.punnala@gmail.com

Diakoni Harri Kahila, p. 045 130 6723

Diakoni Jarkko Luonila, p. 040 521 8697,
jarkko.luonila@gmail.com

DIAKONIATYÖ

Diakonia-asioissa yhteys ensisijaisesti seurakunnan kansliaan. Avunpyynnön toimittamiseksi eteenpäin voi myös täyttää diakoniatyön palvelukortin. Niitä on saatavana Tampereen kirkossa ja seurakunnan kansliassa.

Tampere

Pyhän Aleksanteri Nevskin ja pyhän Nikolaoksen kirkko, Tuomiokirkonkatu 27, p. 040 358 9099

Vahtimestari Mika Kangasaho, p. 050 557 0054
Isännöitsijä Leena Uusi-Tarkka, p. 040 563 5556

JUMALANPALVELUKSET

La 12.11. klo 18 vigilia

Su 13.11. klo 10 liturgia

Ti 15.11. klo 17.30 ehtoopalvelus

Ke 16.11. klo 8 liturgia

La 19.11. klo 18 vigilia

Su 20.11. klo 10 liturgia

***Su 20.11. klo 18 vigilia, sl**

***Ma 21.11. klo 10 liturgia**

Ke 23.11. klo 10 liturgia

La 26.11. klo 18 vigilia

Su 27.11. klo 10 liturgia

Ti 29.11. klo 17.30 ehtoopalvelus

Ke 30.11. klo 8 liturgia

La 3.12. klo 18 vigilia

Su 4.12. klo 10 liturgia

Ma 5.12. klo 18 vigilia

Ti 6.12. klo 9.30 vedenpyhitys ja liturgia

La 10.12. klo 18 vigilia

Su 11.12. klo 10 liturgia

Ti 13.12. klo 17.30 ehtoopalvelus

Ke 14.12. klo 8 liturgia

La 17.12. klo 10 liturgia (televisiointi)

Pori

Johannes Teologin kirkko, Maantiekatu 46

Isännöitsijä Jarkko Luonila,
p. 040 5218697

JUMALANPALVELUKSET

Su 13.11. klo 10 liturgia

Ti 15.11. klo 18 ehtoopalvelus

To 17.11. klo 18 pravilo

La 26.11. klo 18 vigilia

Su 27.11. klo 10 liturgia

To 1.12. klo 18 Jeesus-rukous

Ti 6.12. klo 17 akatistos

To 8.12. klo 18 pravilo

Su 11.12. klo 10 liturgia

Kolho

Pyhittäjien Sergei ja Herman Valamolaisen kirkko, Kappelitie, Vilppulan Kolho

Isännöitsijä Toivo Nikoskinen, p. 050 431 6431

JUMALANPALVELUKSET

Su 4.12. klo 10 liturgia

Valkeakoski

Pyhän Nikolaoksen rukoushuone, Kalmistonkatu

JUMALANPALVELUKSET

Ti 6.12. klo 9.30 vedenpyhitys ja liturgia

Jämsä

Jämsän ev.lut. seurakuntatalo, Koskentie 30

JUMALANPALVELUKSET

Su 20.11. klo 10 liturgia

Akaa

Ev.lut. seurakuntatalo, Sontulantie 1, Akaa

JUMALANPALVELUKSET

La 5.11. klo 10 liturgia

TAMPEREEN SEURAKUNNAN TOIMINTAA

TAMPERE

Katekumeeniopetus Tampereella

Seuraavina tiistaina klo 18 Nikolainsalissa: 15.11., 29.11., 13.12.

Tampereen kirjallisuuspiiri

Kokoontuu kerran kuukaudessa sunnuntaisin palveluksen jälkeen n. klo 12.30–14 Nikolaintalon kerhohuoneessa. Lisätietoja: Arja Kangaspuhta, p. 050 325 1880. 20.11. Asko Sahlberg: Herodes 11.12. Kari Hotakainen: Henkireikä

Tampereen kirkon kuoro

Harjoitukset Nikolainsalissa torstaisin 18–20. Uudet laulajat, ottakaa yhteyttä kanttoriin. Kanttori Heikki Hattunen, heikki.hattunen@ort.fi, p. 0206 100 358.

Poikakuoro Tampereella

Alakouluikäiset pojat laulavat kirkko- ja lastenlauluja. Harjoituksissa myös leikitään yhdessä. Harjoitukset Nikolainsalissa torstaisin 17–17.45. Ohjaajana kanttori Heikki Hattunen, heikki.hattunen@ort.fi, p. 0206100358.

Nokian Tiistaiseura

Puheenjohtaja Eeva-Liisa Kaikkonen,
p. 040 568 3147.

TAPAHTUMIA

Vigilia-konsertti la 12.11. klo 19

Rahmaninov: Vigilia. Kamarikuoro Näsi ystävineen, johtaa Markus Yli-Jokipi. Elisabet Petsalo, mezzosopraano. Heikki Hattunen, tenori. La 12.11. klo 19 Aleksanterin kirkko, Tampere

Pyhän Nikolaoksen juhla 11.12.

Liturgian 11.12. jälkeen Nikolainsalissa juhla Pyhän Nikolaoksen kunniaksi. Esitetään varjoteatteri Pyhän Nikolaoksen elämästä ja sen jälkeen jokainen voi tutustua varjoteatterin toimintaan.

Tervetuloa nuorteniltoihin!

Tapaamme seuraavan kerran pe 2.12. klo 18 Nikolaintalon kerhohuoneessa jouluisen ohjelman merkeissä. Olemme Facebookissa nimellä Tampereen nuoret ortodoksit. Porukan mukana kulkee Anna Kasdaglis. Annan saat kiinni sähköpostilla anna.kasdaglis@luukku.com

PORI

Porin seudun tiistaiseura ry

Puheenjohtaja Anita Luonila,
p. 050 569 3671

Sihtööri Maria Ojanen,
p. 050 381 2063

www.porinseuduntiihtaiseura.fi

Tiistaiseura

Tiistaina 22.11. on joulukorttien tekoa ja Jyri Luonila kertoo aiheesta Pyhä Luukas Tunustaja, Simferopolin arkkikiipisa. Tiistaina 20.12. syödään joulupuuroa ja kuunnellaan kanttori Jenni Hakkaraisen esitelmää.

Kirkkokahvit

Liturgiajumalanpalvelusten jälkeen Teologisiin puolella.

Porin lukupiiri

Vetäjänä toimii Sirpa-Helene Soini. Su 4.12. kello 16 aiheena on Jevgeni Vodolazkin: Arsenin neljä elämää.

Raamattupiiri

Vetäjänä Jyri Luonila. Kokoontuu kerran kuukaudessa tiistai-illalla. Aluksi on ehtoopalvelus, jonka jälkeen luetaan ja keskustellaan seuraavan sunnuntain liturgian raamatun kohdista.

Askartelukerho Pyöröset

Kerho kokoontuu joka toinen ke kello 18–20. Kerhoa pyörittävät Anita Luonila, Sirkka Grönlund ja Tuula Nousiainen. Loppuvuoden kerhoillat ovat ke 23.11. ja ke 7.12.

TAPAHTUMIA

Lasten isänpäiväaskartelu

la 12.11. klo 11.

Karjalanpiirakkatalkoot

Lauantaina 10.12. kello 9 alkaen.

Tiistaiseuran joulumyyjäiset

Sunnuntaina 11.12. kello 11.30–14. Myyjäistalkoita pidetään koko edeltävä viikko ja kaikki apu on tarpeen. Jos haluat mukaan, ota yhteyttä Anitaan: anita.luonila@dnainet.net tai puh. 050 569 3671.

Diakonia

DIAKONIAN TOIMINTA HELSINGIN SEURAKUNNASSA

DIAKONIATOIMISTON PUHELINPÄIVYSTYSAJAT
ma, ti, to ja pe klo 9–12, p. (09) 8564 6160
Henkilökohtaiset tapaamiset sovitaan ensisijaisesti oman alueen työntekijän kanssa.

SÄHKÖPOSTI

diakonia.helsinki@ort.fi
Kaikilla työntekijöillä on oma sähköpostiosoitte muotoa: etunimi.sukunimi@ort.fi

DIAKONIATYÖSTÄ VASTAAVA PAPPI

isä Teo Merras, p. (09) 8564 6120,
040 540 3200

TIIMIESIMIES

ylidiakoni Juha Lampinen,
p. (09) 8564 6130, 040 527 9580

DIAKONIATYÖNTEKIJÄT Helsinki

Kari Hartikka, p. (09) 8564 6162,
040 703 4616
Sarianne Karulinna, p. (09) 856 46165,
0400 531 308

Itä

Vantaa: Johanna Jomppanen,
p. (09) 8564 6166, 050 404 9404
Itä- ja Keski-Uusimaa: Jaana Björninen,
p. (09) 8564 6164, 0400 304 361

Länsi

Espoo, Kauniainen: Taisia Pohjola,
p. (09) 856 46163, 040 583 2915
Länsi-Uusimaa: Jaana Larikka,
p. 040 764 0992

OLETKO KIINNOSTUNUT VAPAAEHTOISTOIMINNASTA?

Ota yhteyttä:
Kristiina Aminoff, p. 040 350 19

SAIRASTATKO TAI SAIRASTAAKO LÄHEISESI?

Jos haluat papin tai diakoniatyöntekijän käyvän sinun tai läheisesi luona kotona tai sairaalassa, ota rohkeasti yhteyttä päivystävään pappiin puhelinnumero (09) 856 46105 (arkisin klo 9–14) tai alueesi diakoniatyöntekijään.

HELSINKI

Horse

Tervetuloa mukaan kaikki uudet ja vanhat horselaiset! "Helsingin ortodoksisen seurakunnan ompeluseura" kokoontuu torstaisin. Aloitamme ehtoopalveluksella Kotikirkossa klo 17 ja jatkamme diakonian alatoimistolla (os. Unioninkatu 39, sisäpiha) klo 20 saakka. Horse on diakonian ja kasvatuksen yhteinen toimintapiiri, ohjaajina diakoniatyöntekijä Jaana Larikka ja kasvatustyöntekijä Kristiina Klubb. Horsessa voi neuoa, virkata, ommella, huovuttaa, maalata ym. Eikä häitä jos käsityöt eivät koulussa olleet parasta osaamista, kyllä Horsessa hommat sujuu! Ja aina on mahdollista vain istuskella ja nauttia hyvästä seurasta. Lisätietoja Jaanalta p. 040 764 0992 ja Kristiinalta p. 040 725 5713 tai s-postitse etunimi.sukunimi@ort.fi.

Sofiakerho

Kerho on tarkoitettu seurakuntamme alueella asuville kehitysvammaisille ja heidän omaisilleen. To 20.10. klo 11–12.15 Pt. Aleksanteri Syväriläisen kappeli, os. Myllypurontie 1 B2, sisäänkäynti Jauhokujan puolelta. To 17.11. klo 11–12 rukouspalvelus, kahvit ja joulukorttiaskartelua. To 1.12. klo 10–12.15 liturgia ja kirkkokahvit! Lisätietoja: Taisia Pohjola

Siipi maassa...
Soita meille!

Helsingin ortodoksisen
seurakunnan

auttava puhelin

09 8564 6299

päivystää ti, pe ja la klo 18-22

Когда крылья на земле...
Звони!

Телефон доверия Хельсинкского
православного прихода

По понедельникам
с 18 до 20

Тел. 09 85 646 299

Virkistysiltapäivä seniori-ikäisille

Tervetuloa virkistysiltapäivään parillisten viikkojen torstaina kello 12–14. Kokoontumispaikkana toimii seurakuntasali (os. Unioninkatu 39, sisäpiha). Tarjolla mielenkiintoisia esityksiä ja keskustelua sekä lounas, joka maksaa yhden euron. Tilaisuus on avoin kaikille. 17.11. vieraana isä Sergei Petsalo, aiheena arkkipiispa Paavalin joulun sanoma. 1.12. vierailamme lounaan jälkeen Jumalansyntyttäjän syntymäjuhlan kappelissa (osoite: Mikonkatu 25, Hki). 15.12. riisipuuroa ja jouluisia musiikkia. Lisätietoja: Sarianne Karulinna

Diakoniaruokailu

Joka tiistai seurakuntasalilla (Unioninkatu 39, sisäpiha) klo 12. Sisäänpääsy klo 12.30 asti. Ateria maksaa yhden euron. Tiedustelut: Sarianne Karulinna

ITÄ

Järvenpään diakoniakerho

To 17.11. klo 12–14.30 kirkon kryptassa (os. Kartanontie 45) vierailija Judith Kemppilän aiheena "Yhteisön vaikutus yksilön hyvinvointiin – kirkko ja seurakunta". To 8.12. klo 12–14.30 paastonajan toiminnallinen "Kohti joulua" -tapahtuma kirkon kryptassa. Paikalla alueen diakoniatyöntekijät. Tervetuloa mukaan! Tarjolla kahvia ja välipalaa. Tiedustelut: Jaana Björninen

Porvoon diakoniakerho

To 24.11. klo 13–15.30 Porvoon kirkon salissa (os. Vanha Helsingintie 2) Filantropian puheenjohtaja, tasa-arvovaltuutettu Pirkko Mäkinen kertoo ortodoksisen kirkon kansainvälisen diakonian ja lähetystyön järjestön Filantropia ry:n työstä ja toiminnasta. To 15.12. klo 13–15.30 paastonajan toiminnallinen "Kohti joulua" -tapahtuma Porvoon kirkon salissa. Paikalla alueen diakoniatyöntekijät. Kahvi- ja välipalatarjoilu. Tiedustelut: Jaana Björninen

Vantaa

Tikkurilan kirkolla (os. Läntinen Valkoisenlähteen- tie 48) "Kohti joulua" -tapahtuma ke 16.11. klo 16. Tervetuloa! Jouluaiheinen askartelutuokio, tarjolla välipalaa (vapaaehtoinen tarve-/tarjoilumaksu). Paikalla diakoniatyöntekijät Johanna Jomppanen ja Jaana Björninen, kasvatustyöntekijä Iida Lonkila sekä isä Mikael ja kanttori Olga Soldatova. Lopuksi rukouspalvelus. Tiedustelut: Johanna Jomppanen, Jaana Björninen

LÄNSI

Maria Pariisilaisen piiri

Kokoonnumme toistaiseksi Tapiolan ja Espoonlahden Lippulaivan kahviloissa. Voit tulla kahvilaan istahtamaan ja virkistytymään ja nautti-

Perheutisia

maan kupposen kahvia tai teetä, keskustelemaan ja tutustumaan tai vain piipahtaa ohi kulkiessasi. Ke 16.11. klo 14–15.30 Kahvitreffit Ciao Cafe 2. krs. Kauppakeskus Lippulaiva, Espoonlahti. To 8.12. klo 14–15.30 Kahvitreffit Kaisan kahvila Sampokuja, Tapiola. Lisätietoja: Taisia Pohjola

Trapasa – kansainvälinen kohtaamispaikka

(Kotikyläntie 5, Espoon keskus) Diakoniatyöntekijä Taisia Pohjola on tavattavissa ti 29.11. klo 12–13. Olet tervetullut asioimaan, nauttimaan kupposen kahvia tai teetä, lukemaan päivän lehden tai keskustelemaan kanssamme! Lisätietoja: Taisia Pohjola

Askarrellen kohti joulua

Ti 22.11. klo 13–15.30. Puuro ja päiväkahvit. Pt. Herman Alaskalaisen kirkko Kaupinkalliontie 2, Tapiola.

Länsi-Uusimaan syksyn teemana diakonia-kerhoissa on "seurakunta tutuksi". Kerhoissa tutustutaan seurakunnan eri toimintoihin kahittelun ja rennon seurustelun merkeissä. Diakoniatyöntekijä Jaana Larikka aloittaa alueen uutena työntekijänä.

Nummelan perjantaipiiri

Kokoontuu Nummelan rukoushuoneella (os. Naaranpajuntie 7). Diakoniatyöntekijä Jaana Larikka mukana 25.11. ja 16.12. klo 12–14. Ruokailu + kahvi 3 e. Vaihtuvaa ohjelmaa ja keskustelua.

"Kohti joulua" -tapahtuma Kirkkonummella

Torstaina 17.11. klo 14–16. Jouluisia askartelua ja pientä purtavaa. Luterilainen seurakuntatalo, Seurakunnantie 1, Kirkkonummi. Lisätietoja: Jaana Larikka

Lappeenrannan seurakunnan diakonia-avustukset

Lappeenrannan seurakunnan diakonia-toimikunta jakaa diakonia-avustuksia tukeakseen erilaisten elämäntilanteiden ongelmien ratkaisemista ja arjessa jaksamista. Vapaamuotoiset hakemukset tulee lähettää 30.11.2016 mennessä joko sähköpostilla osoitteeseen lapeenranta@ort.fi tai kirjeitse osoitteella Diakonia-toimikunta, Lappeenrannan ortodoksinen seurakunta, Kristiinankatu 7, 53900 Lappeenranta. Hakemukset käsitellään luottamuksellisesti ja tarvittaessa voidaan pyytää lisäselvityksiä.

Yksityisyydensuojan turvaamiseksi julkaisemme perheutisia vain saatuaamme siihen erillisen luvan. Jos haluatte tiedon avioliittoon vihkimisestä, lapsenne kasteesta tai omaisenne kuolemasta, pyydämme antamaan julkaisuluvan joko toimituksen yhteydessä tai ilmoittamalla siitä seurakunnan asiakaspalveluun, asiakaspalvelu.helsinki@ort.fi tai puhelimitse numeroon **09-85 646 100**.

Helsingin seurakunta

KASTETUT

Urho Tapio Aulanko 27.2.2016
Milana Sofia Krasovski 9.4.2016
Väinö Jaakko Rafael Mämmi 10.7.2016
Olivia Emiliy Isla Joutsen 31.7.2016
Avella Irene Johansson 13.8.2016
Kuutti Ele Otava Pyykkönen 27.8.2016
Dominik Therodor Katalkin 24.9.2016
Veikka Albert Ilmari Vattulainen 24.9.2016
Inna Lukitsev 24.9.2016
Emil Alexander Heiniö 2.10.2016
Serafina Clara Nyman 22.10.2016

IKUINEN MUISTO

Ilmi Mirjami Gromoff, s. 1919, Lappajärvi
Vera Mäkelä, s. 1921, Salmi
Oili Saalasmaa, s. 1928, Suojärvi
Tuomas Tossavainen, s. 1937, Salmi
Cezar Ilinca, s. 1954, Bukarest

Kiitokset

Lämmin kiitos KP arkkipiispa Leolle, KP Tallinnan ja koko Viron metropoliitalle Korneliukselle, KP metropoliitalle Ambrosiukselle, Helsingin ortodoksille seurakunnalle, sen papistolle ja seurakuntalaisille onniteluista ja hyvistä toivotuksista täyttäessäni 75 vuotta 30.9.2016.

Isä Veikko Purmonen

Lappeenrannan Tiistaiseura ry kiittää metropoliitta Ambrosiusta toimintansa 70-vuotisjuhlien kunniaksi 1.10.2016 saamastaan piispallisesta siunauskirjasta.

Johtokunta

Kiitämme kaikkia 70-vuotisjuhlamme 1.10.2016 monin tervehdyksin ja lahjoituksin muistaneita: Metropoliitta Ambrosius, kunniajäsenemme Aino Sunin lapset, Simpeleen seudun Tiistaiseura, Imatran Tiistaiseura, Lappeenrannan kaupunki, Juutilan valimo, Valamon ystävät Lappeenrannan osasto, Matti J. Kuronen, Marika Muukkonen ja Kristiina Kivimäki. Kiitos kaikille iloiseen juhlaamme osallistuneille – vasta te teitte siitä oikean juhlien juhlan, joka säilyi muistoissamme seuraavat vuosikymmenet!

*Lappeenrannan
Tiistaiseura ry johtokunta*

Kiitos arkkipiispa Leolle myöntämästänne Pyhän Karitsan Ritarikunnan Ritarimerkistä.

Lea Soiniola

Lämpimät kiitokset pastori Petri Korhoselle ja kuorolle sekä vahtimestari Tuomas Lempiselle ja vahtimestari Johannes Porokaralle täitimme Oili Saalasmaan siunaustilaisuudesta sekä panihidasta. Suurin kiitoksen ja hyvää talvea teille toivottaen,

Oilin omaiset

Kiitämme lämpimästi KP Helsingin metropoliitta Ambrosiusta meille 2.10.2016 Imatran kirkon juhlien yhteydessä myönnettyistä huomionosoituksista.

*Ritva Mentu, Eija Salminen ja
Ikonin Ystävät -toimintapiiri.*

LAINATUT

"USKO on syvällä kreikkalaisissa. Nuori taksinkuljettajamme, kahden lapsen isä, sai lämpimiä hymyjä, kun ihmiset näkivät, mitä hänen taksinsa takaosaan oli kirjoitettu. Siellä luki: 'Herra Jeesus Kristus, Jumalan Poika, armahda meitä.'"

*Nunna Kristoduli,
Maaseudun Tulevaisuus 23.10.*

"SUOMALAINEN ortodoksinen kirkkomusiikki on juuri niin erikoista kuin pienen maan pienen vähemmistön musiikilta voi odottaa. Ortodoksiperinteeseemme kuuluu välimatkan pitäminen Venäjään, ja musiikissa tämä on tarkoittanut innoituksen etsimistä Bysantista, luostariperinteestä sekä lännen mystisestä minimalismista."

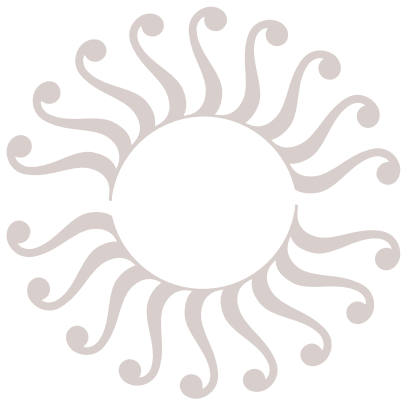
*Kare Eskola,
Yle 6.10.*

"MIELESTÄNI hengellisyydellä ei tällä hetkellä ole sitä asemaa, joka sillä etenkin kuolevan potilaan hoidossa voisi olla. Vaikka yksittäinen hoitaja ei itse kokisi olevansa valmis käsittelemään potilaan kysymyksiä, hänen tulisi tietää, kenen puoleen siinä tilanteessa voi kääntyä."

*tervetytieteiden maisteri Anja Terkamo-Moisio,
Vantaan Lauri 29.9.*

"ORTODOKSEILLA on viehättävä tapa juoda ja syödä vainajan muistoksi haudalla. Sen tavan soisi leviävän muidenkin uskontokuntien ja uskonnottomien hautuumaille. Roskata ei paikkoja pidä tietenkään. Haudalla hymyily ja nauru ovat sallittuja, siinä missä itku ja vakavuus. Surun jälkeen palaavat hyvät ja iloiset muistot. Kun muistellaan, muistellaan vainajan elämää, ei kuolemaa."

*Kati Tervo,
Ilta-Sanommat 25.9.*

OPPIMISEN RAUHAA VALAMON OPISTOSSA

Taiteilija kilvoittelijana 9.-11.12.

Surun sylissä – läheisen menettäminen elämäntapahtumana 6.-8.1.2017

Ikääntyvän ihmisen kohtaaminen 13.-15.1.

Ortodoksisuus tutuksi, peruskurssi 27.-29.1.

Hiljaisuuden retriitti 1.-5.2.

Nikolai Gogol – elämä pyhiinvaelluksena 24.-26.1.

Lisää kursseja: www.valamo.fi/opisto

Ilmoittaudu nettisivulla, sähköpostitse kurssit@valamo.fi tai puh. 017-5701 401 (ma-pe klo 9-15)

Joulupaastokeräys

Keräyksellä tuetaan Filantropian työtä lasten ja perheiden parissa Itä-Afrikassa ja kriisialueilla.

15.11.–31.12.2016
Filantropian keräystili:
IBAN FI53 5480 0520 0233 08, viite 12548

Keräyslupa POL-2015-11267. Koko Suomi Ahvenanmaata lukuun ottamatta. 4.1.2016–31.12.2017. Kerätyt varat käytetään Filantropian kansainvälisiin diakonia-, lähetys- ja kehitysyhteistyöhankkeisiin.

Seinäkalenteri 2017

Filantropian
"Hyviä uutisia" -kalenteri
15 euroa + toimituskulut
Tilaukset (nimi, osoite):
filantropia@ort.fi
Filantropia, PL 236, 00101 Hki
puh. 044 336 7064
Kalentereita postitetaan
1.12. alkaen.
www.filantropia.fi

ORTODOKSIVIESTIN RISTIKKO 7/16

www.sanaris.fi / laadinta Erkki Vuokila, ulkoasu Heli Kärkkäinen

RISTIKKO 6/16 RATKAISU

	A	P	O	S	T	O	L	I		A	K	I	T
	N	E	M	O		T	O	V	E		I	O	N
	S	T	A	R		A	L	A	V	I	R	E	E
	A	R	I	T		V	A	L	A		O	T	S
	S	A	N	O	M	A	T	O	N		A	A	
		E		A				K			Y	L	E
	J	O	H	A	N	N	E	S		T	E	O	L
	A	D	A	M		L	E	T	A	N	O	L	A
	N	L	A	P	I	O	T	K	I	R	I	H	A
	N	U	O	R	I	N	O	P	E	T	U	S	L
	O	U	I	N	N	I	T	A	R	A	T	K	E
	S	E	S	T	O	A		A	I	T	O	A	P

Ristanatehtävän oikein ratkaisseiden kesken arvotaan mielenkiintoinen kirjapalkinto. Lähetä ristikon avainsanat (keltaisella pohjalla) sekä nimesi ja osoitteesi postikortilla osoitteeseen Ortodoksiviesti / ristikko, Liisankatu 29 A, 00170 Helsinki. Vastausten tulee olla perillä 24. marraskuuta mennessä. Ratkaisu sekä voittajan nimi julkaistaan 8/16-lehdessä 16.12.

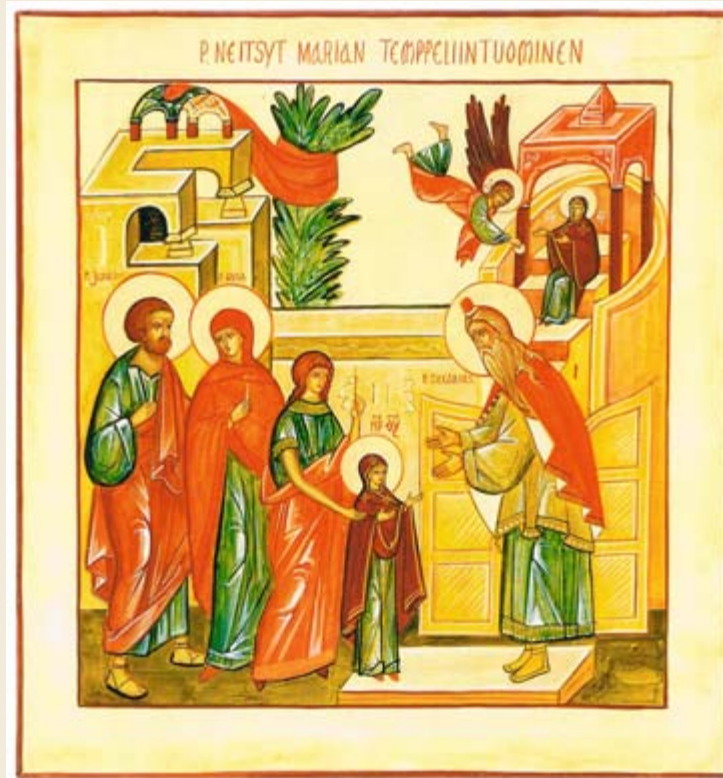
Edelliseen tehtävään saimme runsaasti vastauksia – kiitokset niistä! Onnetar suosi **Arja-Annikki Käyhtyä** Lappeenrannasta. Hänelle postitimme arkkipiispa **Leon** teoksen *Metsätähti ja mies joka metsään lähti*. Onnittelut!

Laatukivet kohtuuhintaan
www.HautakiviHalvemmallafi

		99 €		510 €		960 €
2425 €		148 €				

Sanna Taipale – Puh: 045 109 18 09 – Email: hautakivi@hautakivihalvemmallafi

Jumalansynnyttäjän temppeliinkäynti 21.11.

*Tämä päivä on Jumalan hyvän tahdon julistus
ja ihmisten pelastuksen ennustus:
Herran temppelissä julkisesti Neitsyt ilmestyy
ja kaikille Kristuksen edeltä ilmoittaa. Veisatkaamme
siis hänelle suurella äänellä:
Iloitse, Sinä, jonka kautta Luojan huolenpito toteutui.*

(ikoni: Margit Lintu)